

BUDGET

2017

Budgetaftale 2017

Følgende parter er enige om nedenstående aftale for budget 2017 for Region Sjælland

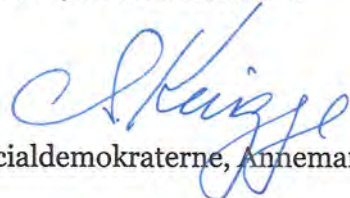
Sorø, den 2. september 2016

Regionsrådsformand Jens Stenbæk

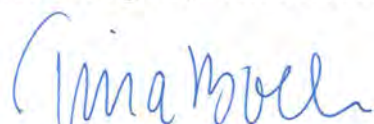
Venstre, Kirsten Devantier

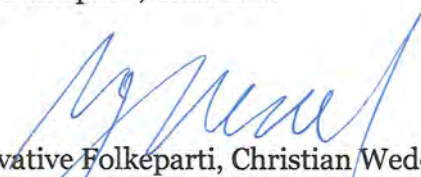
Socialdemokraterne, Annemarie Knigge

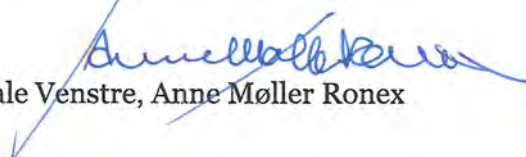
Dansk Folkeparti, Peter Jacobsen

Socialistisk Folkeparti, Tina Boel

Det Konservative Folkeparti, Christian Wedell-Neergaard

Radikale Venstre, Anne Møller Ronex

Region Sjælland – Budgetaftale 2017

Forslaget til budget 2017, herunder sammenfatningen af budgettet, udgør sammen med budgetaftalen det samlede budget for Region Sjælland for 2017. Rammen for Region Sjællands arbejde i 2017 er fortsat Regionsrådets 'Vision og handlingsplan 2014-2017'.

Aftaleparterne er enige om, at dette til sammen skaber en robust økonomi og et stærkt grundlag for Region Sjællands udvikling i 2017.

Af initiativer i budget 2017 kan fremhæves:

- Stærkere fokus på værdibaseret styring og patientoplevelse kvalitet
- Forstærket robusthed i økonomien - budgetsikkerhed
- Implementering af sundhedsplatformen
- Styrket indsats for rekruttering og kompetenceudvikling i regionen, herunder 15 mio. kr. til rekrutteringsudfordringerne i den sydlige del af regionen
- Arbejdsmiljøpulje på 10 mio. kr.
- Lighed i sundhed med positiv særbehandling af dem der har særlige behov
- Flere patienter får mere behandling samme dag under samme tag
- Nyt kostkoncept med frit valg for patienten
- Udbredelse af 'integreret psykiatri', som skaber sammenhæng mellem det regionale og kommunale psykiatritilbud
- Reduktion af de administrative budgetter med 13 mio. kr.
- Indkøbsbesparelser for 70 mio. kr.

Fokuseret og værdibaseret styring i Region Sjælland

Med budget 2017 fortsætter udviklingen af den værdibaserede styring i Region Sjælland, idet aftaleparterne er enige om, at aktivitetsbaseret finansiering ikke længere skal være det styringsmæssige omdrejningspunkt, som det hidtil har været i sundhedsvæsenet.

Region Sjælland indfører med budget 2017 værdibaseret styring på alle sygehuse, i hele regionen. Dette fundamentale skift af styringsparadigme medfører et endnu stærkere fokus på den enkelte patient og mere tillid og ansvar til den enkelte medarbejder til at udføre arbejdet på den fagligt bedste måde.

Med det nye styringskoncept skabes der rum til, at ledelse og medarbejdere på de enkelte afdelinger kan arbejde innovativt og inden for en fast økonomisk ramme udvikle metoder og arbejdsgange, der skaber høj kvalitet, service og sammenhæng i de enkelte patientforløb. Med det nye styringskoncept sættes ledere og medarbejdere fri, så de kan understøtte:

- Patienten som partner: Bedre patientforløb med fokus på patientens behov
- Overholdelse af tidsgrænser for, hvor længe patienterne må vente (udrednings- og behandlingsgaranti samt kræft- og hjertepakker)
- Opfyldelse af de 8 nationale mål og 22 indikatorer på sundhedsområdet
- Fokus på behandlingskapaciteten på egne sygehuse på hoved- og regionsfunktionsniveau
- Bedre samlet kapacitetsudnyttelse på egne sygehuse

Aftaleparterne er enige om, at omdrejningspunktet i den værdibaserede styring i 2017 skal være patientens behov og tilfredshed. Derfor tildeles sygehusene en fast ramme og styres efterfølgende efter mål, der er vigtige for patienten. Det er således forventningen, at udrednings- og behandlingsretten og kræft- og hjertepakkerne kan opfyldes i eget væsen.

Styringskonceptet forfines og udvikles i løbet af 2017.

Øget fokus på patientoplevelt kvalitet

Høj faglig kvalitet er en grundlæggende forudsætning for arbejdet i Region Sjællands sundhedsvæsen. Aftaleparterne er derfor enige om, at omdrejningspunktet for kvalitetsarbejdet på sygehusområdet i Region Sjælland er de nye nationale mål på sundhedsområdet. Disse indgår som en del af det nye styringskoncept, og indarbejdes i sygehusenes driftsaftaler for 2017.

Målopfyldelsen kan løbende følges med tidstro og patientoplevede data, der offentliggøres på regionens hjemmeside under ”Tjek vores kvalitet”.

Som et forsøg vil Regionsrådet efter 1. kvartal 2017 gøre status på arbejdet med de 8 nationale mål på regionens sygehuse i en fælles dialog med sygehusledelserne. Dette er supplement til opfølgningen på budget og driftsaftaler, der sker i Forretningsudvalget og Regionsrådet.

Med de nye nationale mål på sundhedsområdet og afviklingen af Den danske Kvalitetsmodel fortsætter Region Sjælland i 2017 det afbureaukratiseringsarbejde, der igennem flere år har været et særligt indsatsområde i regionen.

Budgetsikkerhed

Med budgettet for 2017 har aftaleparterne fastlagt robuste rammer og styringsredskaber for 2017. Sygehusene er løbende udsat for eksterne faktorer, der kan påvirke efterspørgslen efter sundhedsydelser og sygehusenes vilkår for løsningen af deres opgaver.

For yderligere at understøtte budgettets robusthed er aftaleparterne enige om, at der af de afsatte midler reserveres i alt 50 mio. kr. for at øge budgetsikkerheden yderligere på sundhedsområdet. Midlerne reserveres fra medicinområdet (10 mio. kr.), leasing (4,5 mio. kr.) og finanslovsmidlerne (35,5 mio. kr.). Regionsrådet tager løbende stilling til frigivelse af reservationen i 1. halvår af 2017, og senest i juni 2017 frigives de reservede midler. Dette ligger udover de 100 mio. kr., der er afsat til Værdi for borgeren samt bufferpuljen på 50 mio. kr. Der er således i alt 200 mio. kr. i sikkerhed.

Ibrugtagning af Sundhedsplatformen

I november 2017 tager Region Sjælland Sundhedsplatformen i brug. Aftaleparterne er enige om, at den altoverskyggende opgave i 2017 bliver at gøre sygehusene, ledere og medarbejdere i Region Sjælland klar til at implementere Sundhedsplatformen.

Sundhedsplatformen er væsentligt mere end en elektronisk patientjournal. Den ændrer den måde sundhedsvæsenet møder patienten på, og den ændrer arbejdsgange for ledere og medarbejdere. Aftaleparterne er enige om, at Sundhedsplatformen spiller en afgørende rolle i at kunne indfri Region Sjællands fortsatte ambitioner om ”*Danmarksmester i sammenhæng*” og ”*Patienten som partner*” ved bl.a.

- Bedre behandlingsforløb
- Involverede patienter
- Lettere arbejdsgange

Aftaleparterne er enige om, at det afgørende for en succesfuld implementering er, at der i virksomhedsområderne skabes ro til at fokusere på Sundhedsplatformen. Der igangsættes derfor ikke nye større udviklingsprojekter i 2017.

Aftaleparterne er enige om, at allerede afsatte puljer til diverse aktiviteter i 2017 i videst muligt omfang målrettes Sundhedsplatformen frem for andre aktiviteter.

Sundhedsplatformen tages i brug sidst på året 2017, hvorfor gevinsten ved de nye muligheder, som eksempelvis patientens egen indgang til journalen bliver tilgængelig 2018.

Aftaleparterne er opmærksomme på, at der vil være et særligt pres på sygehusene i implementeringsfasen, der kan medføre en midlertidig nedgang i aktiviteten. Dette håndteres i samarbejde med Region Hovedstaden.

Medarbejderne som Region Sjællands vigtigste aktiv

Region Sjællands medarbejdere er regionens vigtigste aktiv og den afgørende forudsætning for at realisere Regionsrådets politiske visioner og målsætninger.

Medarbejderne er i front i forhold til patienter og borgere og skal fremstå professionelle, så kvaliteten bliver høj, og oplevelsen af regionens ydelser og service bliver positiv. En forudsætning for dette er, at der grundlæggende er gode arbejdsvilkår og et godt, trygt, sundt og sikkert arbejdsmiljø. Det har derfor været afgørende for aftaleparterne at sikre et budget, hvor der ikke er generelle besparelser i forhold til funktioner rettet direkte til borgerne.

Tillid er en bærende værdi i Region Sjælland og med det nye styringsparadigme, værdibaseret styring, har aftaleparterne demonstreret tillid til, at ledere og medarbejdere på de enkelte afdelinger løfter et fagligt ansvar, og tilrettelægger arbejdet med patienten som omdrejningspunkt.

Arbejdsmiljø

I perioder med store forandringer og indførelse af nye arbejdsmetoder som eksempelvis Sundhedsplatformen er det vigtigt at være særligt opmærksomme på arbejdsmiljøet. Derfor afsætter aftaleparterne også i 2017 en arbejdsmiljøpulje på 10 mio. kr., som skal understøtte den fortsatte udvikling af arbejdsmiljøet på regionens arbejdspladser. Indsatsen skal fortsat forankres i et tæt samarbejde med MED-systemet i forlængelse af de mange positive arbejdsmiljøinitiativer, der er taget i de seneste år.

Aftaleparterne er opmærksomme på arbejdsmiljøet og betydningen heraf, og ønsker derfor at få et nærmere indblik i status og indsatser på området. Alle niveauer af MED-organisationen har en årlig arbejdsmiljødrøftelse baseret på faktuelle oplysninger om sygefravær, arbejdsulykker, arbejdstilsynspåbud m.m. MED-Hovedudvalget indsamler resultatet af arbejdsmiljødrøftelserne og behandler disse årligt. Forretningsudvalget vil fra 2017 blive orienteret om MED-Hovedudvalgets opsamlende arbejdsmiljødrøftelse.

De rette kompetencer - strategisk ramme for rekruttering

Region Sjælland har særlige udfordringer med hensyn til rekruttering af medarbejdere på grund af de rammebetingelser, som regionen arbejder indenfor. Det gælder bl.a. studerendes bosætningsmønstre kombineret med den relativt lille uddannelseskapacitet i regionen og specialeplanlægningen, der betyder, at fagpersoner – særligt læger – ikke kan varetage en række avancerede og karrierefremmende funktioner i Region Sjælland.

Aftaleparterne vil arbejde for, at Region Sjælland får samme vilkår for rekruttering som resten af landet. Desuden vil Region Sjælland på kort sigt introducere en strategisk ramme for rekruttering. Aftaleparterne er enige om, at regionen skal tænke i nye baner, og den strategiske ramme for rekruttering giver en mangfoldig og bredspektret tilgang til rekrutteringsudfordringerne. Rammen skal udfoldes i dialog med MED-systemet.

Aftaleparterne er enige om, at det ikke er tilstrækkeligt alene at benytte de traditionelle rekrutteringsværktøjer, men at disse skal suppleres med nye tilgange. Dette kan f.eks. være ansættelse af faglige fyrtårne, opgaveglidning mellem faggrupper – eksempelvis flere pleje- og

træningsopgaver til SOSU-assistenter og andre sundhedsprofessionelle, flere serviceopgaver til serviceassistenterne - samt bedre anvendelse af studerende, som en medarbejderressource.

Udfordringer i den sydlige del af regionen

Rekrutteringsudfordringerne er særligt omfattende i den sydlige del af regionen, hvor der både er de samme udfordringer som i resten af regionen og særlig store udfordringer med hensyn til tiltrækning og fastholdelse.

Aftaleparterne er derfor enige om, at der afsættes en pulje på 15 mio. kr. i 2017 til løsning af rekrutteringsudfordringerne med udgangspunkt i Nykøbing Falster Sygehus. Det er vigtigt for aftaleparterne, at der findes løsninger, der også kan bruges i resten af regionen. Ved årsskiftet fremlægges en samlet plan for arbejdet.

Derudover afsættes 2 mio. kr. i 2017 til rekrutteringsinitiativer målrettet almen praksis i den sydlige del af regionen.

Serviceassistentprojekt

I Region Sjælland skal opgaver løses der, hvor det giver bedst mening. Udgangspunktet skal være patienten, og medarbejdernes kompetencer skal udnyttes bedst muligt. Med serviceassistentprojektet giver Region Sjælland et kompetenceløft til en gruppe af medarbejdere, og sikrer, at denne medarbejdergruppe løser flere opgaver, når de tilknyttes afdelingerne. Dette skaber sammenhæng for patienten, mere fleksibel tilrettelæggelse af opgaverne og frigørelse af tid hos plejepersonalet til gavn for den enkelte patient.

Aftaleparterne er enige om, at evalueringen af pilotprojektet danner grundlag for, at serviceassistentprojektet videreføres med de anbefalinger, som evalueringen giver sammen med de anbefalinger MED Hovedudvalget har givet om bl.a. parathed til at modtage serviceassistenter i afdelingerne. I det videre forløb lægger aftaleparterne vægt på, at overgangsperioden tilrettelægges således, at serviceassistenterne efter uddannelse hurtigst muligt bliver ansat i de kliniske afdelinger i takt med afdelingernes parathed.

På de enkelte sygehuse nedsættes implementeringsgrupper med deltagelse af såvel sygehuset som Koncern Service, og på såvel ledelses- som medarbejder/TR-niveau for de berørte faggrupper. Implementeringsgrupperne følger såvel uddannelse som den organisatoriske implementering, hvor serviceassistenterne som hovedprincip ansættes i de kliniske afdelinger.

Lighed i sundhed – stærke tværsektorielle samarbejder

Aftaleparterne er enige om, at der fortsat skal være fokus på at skabe lighed i sundhed i Region Sjælland. Der er fortsat en række generelle udfordringer i regionen særligt pga. ulighed i bl.a. viden om sundhed og sygdom, socioøkonomiske forhold, adgang til sundhedsydelser m.v.

Regionen udvikler løbende ny viden om, hvordan ulighed i sundhed imødegås via indsatser som "Aktiv Patientstøtte" og "Sammen om min vej". Her løfter Region Sjælland et ansvar på tværs af sektorer, ment således at der gives positiv særbehandling til de borgere, der har det største behov. Metoden er datasamkøring, hvor sundhedsdata kobles med sociale data. Dette bruges til at stratificere og målrette indsatsen det behov, den enkelte borger har i den givne situation. Her har bl.a. fysioterapeuter og sygeplejersker som sociale koordinatører skabt gode resultater.

Det er afgørende, at alle borgere – uanset deres individuelle forudsætninger – kan sikres lige adgang til sundhedsvæsenets tilbud om undersøgelser og behandling, herunder forebyggelse, opsporing og tidlig indsats ved alvorlig sygdom som eksempelvis kræft. Dette forudsætter en mere aktiv opspørgende og koordinerende indsats blandt alle aktører, med fokus på den nødvendige

sociale kompetence hos medarbejderne og tværsektorielt fællesskab i forhold til socialmedarbejdere, socialsygeplejersker og andre faggrupper dedikeret til formålet.

Aftaleparterne vil i de kommende år bygge videre på de nuværende aktiviteter, der fokuserer på en særlig indsats over for de borgere, som har særlige udfordringer sundhedsmæssigt og socialt under en fælles paraply. Afprøvningen af indsatser i den sydlige del af regionen under ”Broen til bedre sundhed”, vil fungere som et ”eksperimentarium” og de gode erfaringer fra ”eksperimentariet” skal spredes til andre dele af regionen.

Sideløbende med dette arbejde igangsættes en proces, hvor relevante interessenter kan drøfte opbygningen og samarbejdet mellem sektorerne – helt uden skelen til eksisterende aftaler, overenskomster etc. Målet er at sikre borgerne de bedst sammenhængende sygdomsforløb. På afgrænsede områder, hvor der allerede er etableret et samarbejde på tværs af sektorer, kan der f.eks. arbejdes med fælles budgetter.

Aftaleparterne er enige om, at indsatsen for at øge lighed i sundhed skal være mangestrengt. Derfor skal der i regi af ”Broen til bedre sundhed” bl.a. arbejdes videre med inddragelse af frivillige på grundlag af koncepter som eksempelvis ”Headspace”.

Sundhedsaftalen fastlægger procedurer for overgange på tværs af sektorer. For minimere antallet af utilsigtede hændelser og for at styrke kvaliteten i disse overgange, er det nødvendigt med et systematisk arbejde med udvikling og afprøvning af løsninger. På den baggrund er aftaleparterne enige om at undersøge muligheden for at etablere en konstruktion, hvor nye innovative ideer kan udvikles, testes og afprøves. Det undersøges om konstruktionen kan få en national funktion.

Sundhedscentre

Sundhedscentrene er en integreret del af Region Sjællands samlede sundhedstilbud og er med til at styrke det nære sundhedstilbud. Aftaleparterne er enige om, at et stærkt tværsektorielt samarbejde i sundhedscentrene er et af redskaberne til at nedbringe uligheden i sundhed. Derfor skal der i 2017 være fokus på en bedre udvikling og udnyttelse af kapaciteten i sundhedscentrene, herunder muligheden for flere regionale og fælles regionale/kommunale aktiviteter.

Der følges op på samarbejdet i forbindelse med driftsaftaleopfølgningen med Nykøbing F. og Holbæk sygehuse.

Danmarksmester i sammenhæng og Patienten som partner

I Region Sjællands ’Vision og handlingsplan 2014-2017’ har Regionsrådet fastlagt en ambition om, at regionen skal være ”*Danmarksmester i sammenhæng*”, og at patienten oplever at være en partner. Aftaleparterne er enige om at fastholde denne overordnede prioritering i 2017, hvor der ligeledes skal være et skærpet fokus på at indfri de øvrige målsætninger og sigtelinjer i Vision og handlingsplanen, der går ind i sit sidste år.

Årlig konference om udvikling af sundhedsvæsenet

For at sikre at ambitionen om at blive ”*Danmarksmester i sammenhæng*” fastholdes øverst på dagsordenen, vil aftaleparterne tage initiativ til, at der fra og med foråret 2017 afholdes en årlig konference i Region Sjælland om sundhedsvæsenets udvikling – herunder sammenhæng i patientforløb. Konferencen skal danne ramme for dialog mellem borgere, politikere og fagprofessionelle om det videre arbejde med at udvikle sundhedsvæsenet – herunder at skabe sammenhæng for den enkelte patient.

Særligt fokus på andre alvorlige sygdomme

Der er aktuelt et stærkt nationalt fokus på kræftområdet. Aftaleparterne er enige om vigtigheden i et sådant fokus, da der er tale om en række ofte hyppige sygdomme, hvoraf mange har en dårlig prognose. Region Sjælland følger den nationale dagsorden på kræftområdet.

Aftaleparterne er samtidig enige om, at det er vigtigt at fastholde opmærksomheden på andre patientgrupper med alvorlige sygdomme. Disse sygdomme er årsag til en væsentlig del af den dødelighed og det tab af livskvalitet, der finder sted i regionen, og som derfor også bør tillægges stor vægt af sundhedsvæsenet.

Fra lokal innovation til regionale løsninger – stor skala

Region Sjælland har gode erfaringer med at udvikle og afprøve nye koncepter for opgaveløsning lokalt, hvorpå de succesrige initiativer udbredes til hele regionen. Det er f.eks. den måde, at koncepter og redskaber som akutafdelingerne, Lean, IMATIS-tavlerne og ”Sikkert Patientflow” er blevet implementeret på i regionen.

Aftaleparterne er enige om at udbrede eller videreudvikle en række koncepter ud fra denne vellykkede model, idet innovation drejer sig om at udvikle gode ideer, såvel som at afprøve dem og efterfølgende udbrede de vellykkede i stor skala.

Diagnostiske enheder og multisygge

Aftaleparterne besluttede i forbindelse med budget 2016 at etablere en Diagnostisk Centerfunktion på samtlige somatiske sygehuse inden udgangen af 2016. Funktionen er blevet videreudviklet til en Enhed for Tværfaglig Udredning og Behandling. Enheden indeholder et spor med tværfaglig udredning af patienter med uklare symptomer, samt et spor, der sikrer behandling samme dag under samme tag af multisygge.

I 2017 gøres der status på de seks enheders organisering, drift og resultater, bl.a. med henblik på at udvide tilbuddet. Dette arbejde danner grundlag for en ensartet tilgang i regionen, hvor alle gode ideer og initiativer inddrages.

Samme dag under samme tag

Region Sjælland har indført konceptet ”Samme dag under samme tag”, der indebærer, at kroniske multisygge patienter med hyppige kombinationer af diagnoser får samlet deres undersøgelser på sygehuset på få dage. Aftaleparterne er enige om, at regionen skal fortsætte udbredelsen af dette koncept, så flere og flere grupper af multisygge patienter kan drage fordel af konceptet og undgå både transporttid og ventetid på alle seks sygehuse.

Nyt kostkoncept

Aftaleparterne er enige om at indføre et nyt kostkoncept på sygehusene i Region Sjælland – ”Fritvalgskonceptet”. Med konceptet serveres god, nærende og veltilberedt mad på de tidspunkter af døgnet, hvor patienten selv ønsker det. Konceptet giver et markant løft til patientkosten på sygehusene i Region Sjælland og understøtter Regionsrådets politikker på området, herunder forbedret næringsindtag og patientkosten som en integreret del af behandlingen, samt væsentligt mindre madspild.

Som et element i udrulningen af det nye kostkoncept, og i forlængelse af kost- og ernæringspolitikken, arbejdes der med bæredygtighed, herunder økologi. Aftaleparterne er enige om, at økologi løbende skal være en del af en udvikling i retning af mere bæredygtig patientkost. Dette sker bl.a. igennem samarbejde med nye og eksisterende aktører og samarbejdspartnere på området.

Aftaleparterne noterer sig i øvrigt, at konceptet indebærer bedre og mere fleksible løsninger og forbedrer lokale leverandørers muligheder for at afsætte varer til regionen.

Konceptet indføres gradvis fra ultimo 2017 og vil være fuldt indført med udgangen af 2018. I forbindelse med udrulningen vil der i en tilsvarende kadence ske ombygning og indretning af afsnitsskøkkener lokalt på matriklerne.

Udrulningen følger denne implementeringsplan:

Holbæk og Ringsted Sygehuse	3. kvartal 2017
Sjællands Universitetshospital og Psykiatrien Øst	4. kvartal 2017
Næstved og Slagelse Sygehuse	2. kvartal 2018.
Psykiatrien Slagelse	3. kvartal 2018.
Nykøbing Falster Sygehus Psykiatrien Vordingborg	4. kvartal 2018.

Moderne og fremtidssikret psykiatri

I gennem de seneste års budgetaftaler har det været et kontinuerligt fokus på at udvikle psykiatrien. Arbejdet fortsætter i 2017 med et fortsat fokus på et generelt løft af sygepleje- såvel som speciallægekompetencer, der bl.a. skal bidrage til nedbringelse af tvang. Aftaleparterne er enige om, at de udviklingsspor, der er lagt ned over psykiatrien fastholdes. Derudover sættes der med budget 2017 yderligere fokus på integreret psykiatri og brugerstyrede senge. Psykiatrien har en særlig udfordring ift. medarbejdernes sikkerhed i arbejdet med mennesker, der kan være voldsomme og udadreagerende. Der arbejdes aktivt med muligheder for nedbringelse af tvang. Herudover er der i psykiatrien fokus på samarbejdet med sociale bosteder, blandt andet i forbindelse med patienter med dobbeltdiagnoser.

Integreret psykiatri

Region Sjælland lægger stor vægt på det tværsektorielle arbejde og har i samarbejde med Næstved Kommune taget integreret psykiatri i brug i Næstved. Aftaleparterne er enige om, at se på erfaringerne fra Næstved, og anvende disse til at udbrede integreret psykiatri til andre kommuner, der engagerer sig i konceptet.

Brugerstyrede senge

Region Sjælland har på forsøgsbasis etableret tre senge i Vordingborg (Psykiatrien Syd) med brugerstyret indlæggelse. De tre senge giver patienter mulighed for på eget initiativ og efter aftale at lade sig indlægge i kortere tid. Formålet med brugerstyret indlæggelse er at afprøve, om større brugerindflydelse på indlæggelser i psykiatrien kan føre til en bedre og mere effektiv behandling, idet øget tilgængelighed styrker patienternes autonomi og tryghed, reducerer behovet for indlæggelse og tvangsansvendelse, og medfører bedre kapacitetsudnyttelse.

Aftalepartnerne er enige om, at der med afsæt i erfaringer fra patienter, der har benyttet brugerstyrede senge, arbejdes videre med at med at omlægge senge til brugerstyrede senge i Psykiatrien Syd, Psykiatrien Øst og Psykiatrien Vest i takt med udviklingen i behovet.

Øvrige initiativer på sundhedsområdet

Udvikling af Næstved Sygehus

Der udarbejdes en plan, der skal sikre, at Næstved Sygehus bliver et velfungerende specialsygehus, jf. Sygehusplan 2010. Sygehuset får tilført nye funktioner, og andre funktioner flyttes til andre geografier. Planen skal fastlægge rækkefølgen for flytningen af funktioner, foretage en samlet vurdering af bygningsmassen, og fastlægge hvordan der sikres faciliteter til dialyse, Præhospitalt center og intern flytning af neurorehabiliteringen. I et samarbejde med det statslige selskab Freja Ejendomme etableres en dialog med mulige samarbejdspartnere, herunder kommune og private

aktører. I løbet af 2017 forelægges Regionsrådet et beslutningsgrundlag om udviklingen af Næstved Sygehus.

Med budget 2017 afsættes anlægsmidler til at udvikle Næstved Sygehus til et velfungerende specialsygehus.

En tilsvarende proces igangsættes for Roskilde Sygehus fra 2018 og frem.

Undersøgelse og behandling af akutte patienter

Aftaleparterne vil fortsætte med at udvikle den akutte indsats i Region Sjælland ved at styrke sammenhængen i sundhedsvæsenets tilbud. Udover den løbende udvikling af de fire akutafdelinger, er aftaleparterne enige om at fokusere på den øvrige akutte betjening i hele regionen, herunder inddragelse af paramedicinere i den akutte skadebehandling, hvilket der er positive erfaringer med fra Sundhedscentret i Odsherred.

Aftaleparterne er enige om at fastholde døgnbemandingen af skadestuerne på Roskilde og Næstved sygehuse, herunder lægebemandingen fra 12-22. For at øge den andel af patienter, der kan visiteres til skadestuerne med henblik på færdigbehandling, er aftaleparterne enige om, at videreudvikle behandlersygeplejerskernes kompetencer yderligere i 2017.

Evaluering af privat fødeklinik

Med budget 2013 blev det besluttet at etablere et privat fødekliniktilbud i regionen. I forlængelse heraf er der blevet åbnet klinikker i Slagelse (2013), Roskilde (2015) og Holbæk (2016).

Fødeklinikken i Slagelse har været i fuld drift i lidt over to år, og de to øvrige klinikker er nu også i fuld drift. For at følge op på Regionsrådets beslutning gennemføres der en evaluering af tilbuddet med fokus på efterspørgsel (antal fødende), patienttilfredshed, patientsikkerhed og opfyldelse af de kontraktmæssige forhold. Inden udgangen af 2017 forelægges Regionsrådet et beslutningsgrundlag med henblik på stillingtagen til den private fødeklinik-funktion.

Konkurrenceudsættelse af vaskeri

I budget 2016 blev det besluttet at forberede en konkurrenceudsættelse af vaskeriområdet, der kunne gennemføres i 2017.

For aftaleparterne er det vigtigt at fastholde arbejdspladser i Region Sjælland, have høj leverandørsikkerhed og samtidig sikre, at Region Sjælland ikke bliver bundet op på afskrivninger på et stort uudnyttet produktionsapparat. Derfor er aftaleparterne enige om at konkurrenceudsætte vaskeriet i Holbæk, idet forudsætningerne for konkurrenceudsættelse her er mest gunstige.

Regional udvikling

Fremtidssikring af budget til regional udvikling

Aftaleparterne er enige om, at der skal findes en besparelse på regional udviklings område på 4,3 mio. kr., og den kollektive trafik samt jordforureningsområdet ikke skal omfattes.

Aftaleparterne er enige om, at kulturudvikling og vækst fremover bør understøttes samlet, med stærkere effekter til følge. Dette skal indtænkes i det fremadrettede arbejde med den Regionale Vækst- og Udviklingsstrategi. Den særlige kulturpulje på 3 mio. kr. udfases, idet aftaleparterne er enige om, at kulturprojekter støttes via de øvrige udviklingsmidler jf ovenstående.

Besparelsen indarbejdes med 1 mio. kr. 2017 og 3 mio. kr. i 2018. Den resterende besparelse er aftaleparterne enige om at finde ved en fokusering af arbejdet med erhvervsudvikling og synlighedsinitiativer.

Den fremtidige energispareindsats

Aftaleparterne er enige om, at Region Sjælland skal fortsætte arbejdet for at nedbringe el-, vand- og varmebruget i regionens bygningsmasse. Dette betyder økonomiske besparelser, forbedret komfort hos patienter og medarbejdere og en bevarelse og forøgelse af bygningsmassens kvalitet og værdi.

For at fortsætte den grønne udvikling Region Sjælland allerede har igangsat, er aftaleparterne enige om at afsætte 3 mio. kr. til at gennemføre et udbud og analyse af et ESCO-projekt (hvor en privat leverandør foretager energirenoveringer, der finansieres af det sparede energiforbrug), der omfatter en helhedsorienteret energirenovering af Holbæk, Slagelse og Nykøbing Falster sygehuse med en option på sygehuse i Ringsted, Roskilde og Næstved.

Formandskab for STRING og interessevaretagelse i Femern Bælt korridoren

Femern Bælt-forbindelsen er af central betydning for Region Sjælland, bl.a. fordi bygningen af forbindelsen bringer globalt førende virksomheder til regionen, og fordi forbindelsen styrker regionens infrastruktur afgørende. Der er behov for yderligere synlighed, information og interessevaretagelse omkring den kommende faste Femern Bælt forbindelse, især på den tyske side af bællet. Aftaleparterne vil arbejde for, at STRING skal fokusere sin interessevaretagelse i korridoren mellem Sydsverige og Hamborg og ift. myndigheder i Berlin og EU. Andre aktører vil varetage interessen i den nære og lokale geografi omkring Femern Bælt.

Region Sjælland overtager formandskabet i STRING frem til efteråret 2017, og aftaleparterne er enige om, at Region Sjælland under formandskabet skal have særligt fokus på:

- Den kommende faste forbindelse over Femern Bælt
- At udnytte udviklingspotentialer i korridoren mellem de to metropoler Greater Copenhagen og Metropolregion Hamborg
- At inddrage erhvervslivet tættere i STRING's ambitioner om at øge væksten i korridoren.

Formandskabet varetages af Steen Bach Nielsen.

Greater Copenhagen

Aftaleparterne er enige om, at samarbejdet med Region Hovedstaden og Region Skåne i Greater Copenhagen er positivt og skal styrkes yderligere. I 2017 skal der fokuseres på den erhvervsrettede indsats med henblik på at øge samarbejdet mellem virksomheder over lande- og regionsgrænser. Derigennem skabes adgang til viden og kompetencer, som er vigtige forudsætninger for at øge væksten.

Region Sjælland har særlige kompetencer inden for ressourceeffektivitet og grøn økonomi. Aftaleparterne er enige om, at Region Sjælland skal bringe disse kompetencer i spil i Greater Copenhagen samarbejdet.

Uddannelse

Aftaleparterne ønsker at gøre en særlig indsats for at få flere til at tage en erhvervsuddannelse eller en kort videregående uddannelse i regionen. Skills 2019, der afholdes i Region Sjælland, er et centralt initiativ, der kan understøtte ønsket.

Den nye ingeniøruddannelse i Kalundborg og den planlagte etablering af Knowledge Hub Zealand er en af Region Sjællands store succeser i 2016. Aftaleparterne ser dette som et særdeles væsentligt redskab til at tiltrække højtuddannet arbejdskraft til virksomhederne i Region Sjælland.

Trepartsaftaler – fokus på kvalificeret arbejdskraft

Regeringen har indgået trepartsaftaler med arbejdsmarkedets parter om tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft i hele Danmark, herunder fordeling og antal af praktikpladser. Der er aftalt mere systematisk registrering af arbejdskraften i forhold til udbud og efterspørgsel, justerede refusionsregler, samt behovet for flere praktikpladser. De præcise konsekvenser af aftalerne analyseres nærmere, idet Region Sjælland fortsat er ansvarlig i forbindelse med at stille studie- og praktikpladser til rådighed, og vil leve op til trepartsaftalernes indhold.

Region Sjælland har i 2016 bl.a. udvidet antallet af praktikpladser på sygepleje- og fysioterapiområdet.

Offentlig Privat Samarbejde og Innovation – OPP/OPI

Aftaleparterne er enige om at videreføre samarbejdet med private samarbejdspartnere med udgangspunkt i de positive erfaringer, der er indhøstet ved bl.a. sygehusbyggerier og innovationsprojekter. Region Sjælland vil fortsat afsøge muligheder og potentialer for offentlig private samarbejder indenfor nye områder, herunder indkøbsområdet.

”En indgang for lægemiddelindustrien” og ”En indgang for medicinsk teknologi” har styrket samarbejdet med private partnere, og aftaleparterne er enige om, at begge ordninger videreføres. Der afsættes fortsat 6 mio. kr. til innovationsprojekter i samarbejde med bl.a. private partnere.

Socialområdet

Aftaleparterne er enige om, at evalueringen af den eksisterende strategi for Socialområdet skal være udgangspunkt for Regionsrådet arbejde med at formulere strategi 2.0 for Socialområdet. I det fremadrettede strategiarbejde lægger aftaleparterne vægt på sammenhængen mellem kvalitet i opgaveløsningen, markedsføring af tilbuddene overfor kommunerne samt effektiv økonomisk styring. Derudover er parterne enige om en række fokusområder:

- Kvalitetsovervågning
- Systematisk dokumentation af resultater
- Forskning på Socialområdet

Socialområdet oplever en særlig udfordring ift. medarbejdernes sikkerhed i arbejdet med mennesker, der kan være voldsomme og udadreagerende. Derfor er aftaleparterne enige om, at der skal være særlig opmærksomhed på arbejdsmiljø og trivsel i strategiarbejdet.

Der afsættes 1 mio. kr. årligt til ekstraordinære aktiviteter afledt af arbejdet med strategi 2.0 på Socialområdet.

Administration

For at opnå balance i budgettet gennemføres en række administrative besparelser og omlægninger.

Der er etableret en intern kontrolenhed, som skal fokusere på regionens økonomistyring og ledelsestilsyn.

For at finansiere denne og for at imødegå aftalen med regeringen om et omprioriteringsbidrag på administration reduceres budgettet til administrative funktioner med 13 mio. kr.

Det store satsning på besparelser på indkøbsområdet fortsættes og udvides i 2017 og der er således indarbejdet besparelser på indkøb for 70 mio. kr. i budgettet.

Regionsrådet får i 2017 en gennemgang af hvilke opgaver, der løses administrativt, hvordan opgaverne løses og ressourceforbruget hertil.

Indholdsfortegnelse

1. Sammenfatning af budget 2017	5
Fokuseret styring - klar til Sundhedsplatformen	5
Økonomiske forudsætninger for budget 2017 og de kommende år	7
Fokuseret styring.....	10
Sundhedsplatformen - sammenhæng og høj, ens kvalitet.....	11
De rigtige kompetencer – nu og i fremtiden	12
Danmarksmester i sammenhæng med patienten som partner	15
Regional udvikling - økonomiske forudsætninger	21
Socialområdet.....	23
2. Sundhedsområdet.....	25
2.1 Budgetoversigt	25
2.2 De økonomiske rammer for regionerne	28
2.3 Somatisk sygehusvæsen	29
2.4 Primær Sundhed	31
2.5 Psykiatri.....	32
2.6 Præhospitalt Center	33
2.7 Øvrige områder.....	33
2.8 Indtægter	38
3. Social- og Specialundervisning.....	41
3.1 Indledning.....	41
3.2 De økonomiske forudsætninger	42
3.2.1 Finansiering	42
3.2.2 Takstudviklingen	42
3.2.3 Tilbagebetaling til kommunerne.....	42
3.3 Tværgående tiltag i budget 2017.....	42
3.3.1 Balance i økonomien.....	42
3.3.2 Styringsværktøjer	43
3.3.3 Rammeaftalen.....	43
3.3.4 Dansk KvalitetsModel på socialområdet	44
3.3.5 Udviklingspulje	44
3.3.6 Strategi for Socialområdet.....	44
3.3.7 Egenbetaling	44
3.4 Investeringer i 2017	45
3.5 Beskrivelse af de enkelte delområder	45
3.5.1 Specialundervisning.....	45

3.5.2 Specialrådgivning	46
3.5.3 Dagtilbud til børn og unge.....	46
3.5.4 Døgninstitutioner for børn og unge	46
3.5.5 Sikrede institutioner	46
3.5.6 Botilbud til voksne handicappede.....	46
3.5.7 Beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud	47
3.5.8 Forsorgshjem	47
3.5.9 Misbrug/Socialpsykiatri	47
3.5.10 Socialpsykiatriske tilbud.....	47
3.5.11 Socialafdelingen.....	47
3.6 Specificeret oversigt over bevillinger, pladser og takster	47
4. Regional Udvikling	53
4.1 Indledning.....	53
4.2 Den budgetmæssige situation.....	54
4.3 Udmøntning af budgetrammen	56
4.4 Budgetforudsætningerne	57
4.4.1 Indtægter	57
4.4.2 Kollektiv trafik	57
4.4.3 Udviklingsmidler	58
4.4.4 Internationalt samarbejde	59
4.4.5 Jordforurening og råstoffer.....	61
4.4.6 Diverse omkostninger og indtægter.....	61
5. Fælles formål og administration	63
5.1 Indledning.....	63
5.2 Budget 2017 i hovedtal	63
5.3 Den administrative organisering.....	64
5.4 Budget 2017.....	65
5.4.1 Pulje til refusion af barselsudgifter på hovedkonto 1-4	65
5.4.2 Udgifter til tjenestemandspensioner	65
5.4.3 Intern forsikringsordning.....	65
5.5 Fordeling af fællesudgifter	65
6. Renter og Balance	67
6.1 Regelgrundlaget.....	67
6.2 Regionernes formue og gæld	67
6.3 Renteudgifter i budgettet.....	67
6.3.1 Renter af indskud i pengeinstitutter m.v.	68
6.3.2 Renter af langfristet tilgodehavender	69
6.3.3 Renter af langfristet gæld	69
6.3.4 Modregning af intern forrentning vedrørende socialområdet.....	69
6.3.5 Modregning af intern forrentning vedrørende Regional Udvikling	69
6.3.6 Fordeling af nettorenter	69

6.4 Forskydninger i balancen	69
6.4.1 Likvide aktiver	70
6.4.2 Langfristede tilgodehavender	70
6.4.2.1 Deponerede midler	70
6.4.2.2 Langfristede tilgodehavender	71
6.4.3 Langfristet gæld	71
6.4.3.1 Afdrag på lån	71
6.4.3.2 Låneoptagelse	71
6.4.3.2 Leasinggæld – afdragsandele	71
6.4.3.3 Leasinggæld – tilgang	71
6.4.4 Anlægsaktiver	71
6.4.5 Feriepengeforpligtelse	71
6.4.6 Hensatte forpligtelser (tjenestemandspensioner)	71
7. Investeringsoversigt	73
7.1 Indledning	73
7.2 Oversigt over investeringerne	73
7.2.1 Sundhedsområdet	73
7.2.2 Socialområdet	77
7.2.3 Fælles formål	77
8. Generelle budgetforudsætninger	79
8.1 Økonomiske forudsætninger	79
8.1.1 Budgetloven	79
8.1.2 Regionens indtægtsgrundlag	79
8.1.3 Udgiftssiden	79
8.1.4 Pris- og løn fremskrivning	80
8.1.5 Samlet oversigt	82
8.2 Lånemuligheder	83
8.3 Bevillingsniveau	84
8.3.1 Generelt om bevillingsniveau	84
8.3.2 Region Sjællands bevillingsniveau	84
8.3.3 Budgetområder	84
8.3.4 Anlægsbevillinger	84
8.3.5 Øvrige bemærkninger vedr. bevillingsregler	85
8.4 Regionens styringsregler	85
8.4.1 Overførsel mellem årene	85
8.4.1.1 Sundhedsområdet og fælles formål	86
8.4.1.2 Socialområdet	86
8.4.1.3 Regional Udvikling	86
8.4.2. Omkostningsbevillinger	86
8.4.3. Ansvar for bevillingsoverholdelsen	86

9. Autoriserede oversigter	89
9.1.1 Omkostningsbaseret bevillingsoversigt	89
9.1.2 Udgiftsbaseret bevillingsoversigt	107
9.2 Resultatopgørelse	125
9.2.1 Resultatopgørelse Sundhed	125
9.2.2 Resultatopgørelse Social- og specialundervisning	126
9.2.3 Resultatopgørelse Regional udvikling	127
9.3 Pengestrømsopgørelse	129
9.3.1 Samlet pengestrømsopgørelse	129
9.3.3 Pengestrømsopgørelse Social- og specialundervisning	132
9.3.4 Pengestrømsopgørelse Regional udvikling	134
9.4 Hovedoversigt 2017	135
9.4.1 Hovedoversigt Samlet – Udgiftsbaseret	135
9.4.2 Hovedoversigt Sundhed – Udgiftsbaseret	136
9.4.3 Hovedoversigt Social- og specialundervisning – Udgiftsbaseret	137
9.4.4 Hovedoversigt Regional udvikling – Udgiftsbaseret	138
Investeringsoversigt 2017	139

1. Sammenfatning af budget 2017

Fokuseret styring - klar til Sundhedsplatformen

Region Sjælland er en af de fem danske regioner og ledes af et folkevalgt regionsråd, der bl.a. er ansvarligt for, at borgerne får adgang til specialiseret forebyggelse, undersøgelse, behandling og pleje, samt lindring for døende patienter. Region Sjælland er ansvarlig for specialiserede sociale tilbud samt en bred indsats for at udvikle erhvervsliv, infrastruktur og kultur i regionen. Samtidig skal Region Sjælland udnytte og beskytte naturressourcer og bekæmpe jordforurening i regionen.

Region Sjællands budget for 2017 er på sundhedsområdet kendetegnet ved et ambitiøst og målrettet fokus på en række prioriterede områder.

- *Nærheden og specialiseringen i behandlingerne styrkes.* Afsættet for en fortsat udvikling af Region Sjællands sundhedsvæsen er Sygehusplanen fra 2010.
- *Fleksibiliteten og sammenhængen i sundhedstilbuddene skal øges.*
- *De rigtige kompetencer – nu og i fremtiden.* Der skal findes løsninger på de rekrutteringsudfordringer, Region Sjælland står overfor.
- *Fokuseret og værdibaseret styring.* Region Sjællands fortsatte udvikling af sin virksomhed understøttes af fokuseret og værdibaseret styring. Region Sjællands styring bygger på tillid og afbureaukratisering - hensigtsmæssige rammer og incitamenter skal give medarbejderne frihedsgrader til at vælge den optimale løsning i hver enkelt konkret situation og til at skabe innovative løsninger til gavn for både medarbejdere og patienter.

Rammen for budget 2017 er målsætningen om, at Region Sjælland skal være ”*Danmarksmester i sammenhæng*”. Det kræver et sundhedsvæsen med sammenhæng på tværs af medarbejdere, afdelinger, sektorer og regioner. Samtidig, og i tæt sammenhæng hermed, er ambitionen om ”*Patienten som partner*” fortsat en kerne i regionens virke. De to målsætninger står fortsat øverst på regionens dagsorden og skal indfris igennem en række konkrete indsatser. Indsatser, som regionen allerede har igangsat og viderefører i 2017.

Klar til Sundhedsplatformen

Region Sjælland står over for et skelsættende år 2017, fordi alle sygehuse i regionen i november 2017 tager Sundhedsplatformen i brug på én gang. Sundhedsplatformen ændrer den måde, som sundhedsvæsenet møder patienterne på, og ændrer arbejdsgangene for ledere og medarbejdere. Sundhedsplatformen understøtter Region Sjællands målsætninger om at blive ”*Danmarksmester i sammenhæng*” og gøre patienten til en partner. Sundhedsplatformen vil gøre det lettere at gøre det godt.

Sundhedsplatformen stiller store krav til omstillingsparathed i hele organisationen, og indebærer store ”investeringer” i form af medarbejdernes arbejdstid i forberedelses- og implementeringsfasen – det gælder medarbejdere på alle niveauer i organisationen. Derfor skabes der i virksomhedsområderne ro til at fokusere på Sundhedsplatformen ved ikke at igangsætte yderligere nye større investeringsprojekter i 2017.

Region Sjælland som borgers førstevalg

Det er ambitionen, at Region Sjælland skal være det naturlige valg, når regionens borgere skal vælge sygehus. Det kræver fremdrift og udvikling. Region Sjælland fastholder sin målsætning: 95 procent af patienterne skal behandles i eget væsen, kvaliteten skal være høj og forskningen skal

fortsat styrkes. Region Sjælland skal være en ligeværdig region, der varetager specialiserede funktioner på samme vilkår som de øvrige regioner.

Region Sjælland arbejder fortsat efter 'Vision og handlingsplan 2014-2017', hvis mål løbende realiseres. Med denne plan er der skabt et solidt grundlag for en fortsat udvikling af regionens kerneydelser.

Fokuseret og værdibaseret styring

For at styrke fundamentet for den fortsatte udvikling af Region Sjælland og implementeringen af Sundhedsplatformen er der behov for en fokuseret styring af driften, særligt på sygehusene.

Derfor videreudvikler Region Sjælland sit styringskoncept. Sygehusene vil ikke længere blive målt på aktiviteten men efter en værdibaseret tilgang, hvor patientoplevelse og kvalitet er i fokus. Regionsrådet opstiller mål og rammer for løsningen af regionens opgaver, men lægger ansvaret for at løse opgaverne på den mest hensigtsmæssige måde ud decentralt hos medarbejdere og virksomheder indenfor en kendt økonomisk ramme. Det understøtter også regionens arbejde med at gøre patienten til partner med større fokus på patientens behov.

Det betyder, at regionen fortsat følger de spor, der blev lagt med 'Økonomi- og handlingsplan 2016-2018', og udviklingen accelereres yderligere i 2017 og i årene derefter. Indenfor rammerne af den værdibaserede styring arbejder regionen fortsat med fremrykning af Sygehusplanen, tilbud om specialiserede behandlinger i egen region, udvikling af komprimerede og fleksible patientforløb, samt en række tværgående initiativer på praksis-, medicin- og indkøbsområdet.

Fortsat udvikling gennem innovation og kompetente medarbejdere

Region Sjælland tør fortsat gå nye veje. I en tid, hvor det er nødvendigt at prioritere ressourcerne, er det vigtigt at tænke i alternativer og finde andre midler og metoder til at indfri regionens mål med. Derfor fortsætter regionen udviklingen af en innovativ tilgang og kultur i opgaveløsningen. Det sker i forhold til både regionens kerneydelser og samarbejdet med kommuner og private samarbejdspartnere.

For at opfylde de mål, der er fastsat for regionen som virksomhed er det nødvendigt at løse de rekrutteringsudfordringer, der opleves på flere områder. De rette og tilstrækkelige kompetencer hos regionens ansatte er en forudsætning for at løse regionens kerneopgaver på ansvarlig vis.

De rigtige kompetencer tilvejebringes ikke udelukkende ved ansættelse af nye medarbejdere men i høj grad også ved at fastholde, tiltrække og udvikle kompetencer og ved at frigøre uudnyttet potentiale gennem regionens fokus på tillid som bærende værdi.

Danmarksmester i sammenhæng – regional udvikling

Inden for det regionale udviklingsområde forudsætter målet om at være "Danmarksmester i sammenhæng" et tæt samarbejde med nære samarbejdspartnere, herunder stat, kommuner samt videns- og uddannelsesinstitutioner. Væsentlige omdrejningspunkter i samarbejdet er

- Greater Copenhagen
- Kompetenceudvikling
- Femern Bælt

Budgetlægning og budget

Region Sjællands budgetlægning er den årlige overordnede politiske prioriteringsproces, hvor Regionsrådet foretager en total og sammenhængende vurdering af sine ressourcer,

ressourceudnyttelse, forpligtelser, muligheder og ønsker. På grundlag af beslutningsgrundlag og politiske drøftelser og forhandlinger foretager Regionsrådet bindende prioriteringer for budgetåret og de efterfølgende år, der kommer til udtryk i den årlige budgetaftale. Budgetaftalen udmøntes i Regionsrådets budget for hele regionen og i driftsaftaler, der konkretiserer Regionsrådets prioriteringer og dets forventninger til hver enkelt af regionens virksomheder.

Økonomiske forudsætninger for budget 2017 og de kommende år

De økonomiske forudsætninger for budget 2017 bygger på de beslutninger, Regionsrådet tidligere har truffet, samt de løbende budgetvurderinger.

Derudover sætter Økonomaftalen mellem Danske Regioner og regeringen, samt de udmeldte drifts- og anlægslofter, rammerne for budgetlægningen.

Sundhedsområdet – forudsætninger og balance

For at reducere udgiftspresset i de kommende år vedtog Regionsrådet som led i budget 2016 'Økonomi- og handlingsplanen 2016-2018'. På trods heraf var der i udgangspunktet for budgetlægningen for 2017 en markant ubalance.

Øgede udgifter i budget 2017

De løbende budgetvurderinger viste, at der er stigende udgifter fra 2016 og frem. Den samlede stigning er dog knapt så stor som tidligere forventet. Årsagen hertil er, at udgifterne til særlig dyr medicin ikke er steget i den takt, der tidligere var forventet. Den lavere vækst på dette område har opvejet øgede udgifter til bl.a. sygesikring og det udenregionale forbrug. Der var dog på trods heraf en ubalance i udgangspunktet for budgetlægningen.

Økonomaftalen

Økonomaftalen for 2017 mellem regeringen og Danske Regioner indebærer reelt set nul-vækst i forhold til 2016. Der er et løft i udgiftsloftet som følge af regeringens finanslovsinitiativer, men da de modsvares af øgede udgifter, giver det i udgangspunktet ikke dækning for udgiftspresset.

Økonomaftalen indeholder en forventning om en forøgelse af regionernes samlede effektiviseringsgevinster som følge af indkøbsbesparelser fra 1 mia. kr. til 1,5 mia. kr. for perioden fra 2015 til 2020. Dette mål er meget ambitiøst og kan ikke løses alene ved hjælp af besparelser i form af udbud. Der er i budgettet indarbejdet et øget provenu vedr. indkøbsbesparelser på 10 mio. kr. i 2017.

Aftalen indeholder endvidere et omprioriteringsbidrag på det administrative område, som tilbageføres til regionerne. Region Sjællands andel er på 9 mio. kr. Hertil kommer, at Regionsrådet har besluttet, at udgiften til den nye kontrolenhed på 4 mio. kr. skal finansieres ved reduktion på det administrative område.

Der er derfor i budgettet indarbejdet en samlet reduktion på 13 mio. kr., som er fordelt på de administrative funktioner - både på sygehusene og de tværgående enheder.

Det samlede bloktilskud til regionerne fordeles ud fra en række objektive kriterier, der genberegnes hvert år. Det betyder, at Region Sjællands andel af bloktilskuddet varierer fra år til år. I en årrække oplevede Region Sjælland, at andelen af de samlede bloktilskudsmidler blev reduceret. Dette har ikke gjort sig gældende de seneste år. I 2017 ændres bloktilskudsandelen fra 15,276 % i 2016 til 15,330 % i 2017. Den isolerede virkning heraf er en tilførsel på ca. 50 mio. kr. på sundhedsområdet.

Økonomiaftalen indeholder en mulighed for at søge om optagelse af lån til refinansiering af udgifter til afdrag på gæld inden for en samlet ramme på 650 mio. kr. I budgettet er indarbejdet optagelse af lån på 110 mio. kr. svarende til 50 % af udgiften til afdrag.

Regionen har søgt om deponeringsfritagelse for den resterende del af OPP-projektet i Slagelse. Der er i Økonomiaftalen afsat en pulje på i alt 400 mio. kr. i 2017. Regionen har tidligere opnået deponeringsfritagelse til Slagelse-projektet.

Et budget i balance

Budgettet overholder det udmeldte udgiftsloft. Der er ikke foreslået særlige sparetiltag ud over de tidligere nævnte for at bringe balance i budgettet.

Den vedtagne 'Økonomi- og handlingsplan 2016-2018' er justeret, idet den grundlæggende målsætning om overholdelse af udrednings- og behandlingsretten i eget væsen er fastholdt, mens reguleringsmekanismerne i Værdi for Borgeren er justeret. Herved er sygehusene i højere grad gjort ansvarlige for realisering af målsætningen, hvilket medvirker til at skabe et budget i balance.

Budgettet indeholder ikke nye, særlige initiativer, da kræfterne koncentrerer om at forberede implementering af Sundhedsplatformen.

Anlæg

I Økonomiaftalen er der i 2017 fastlagt et anlægsloft (ekskl. kvalitetsfundsbyggerierne) for regionerne under ét på 2,3 mia. kr. inkl. psykiatri – samme niveau som i 2016.

Det stramme anlægsloft betyder, at der kun i meget begrænset omfang er mulighed for at igangsætte nye anlægsarbejder. Budgettet indeholder dog midler til at påbegynde renovering i Næstved, som første fase af generalplan til fremtidssikring af regionens bygningsmasse til moderne sygehusdrift.

Økonomiaftalen indeholder et samlet niveau for regionernes forbrug til kvalitetsfundsbyggerierne på i alt 4,9 mia. kr. i 2017. Regionens andel heraf udgør 282 mio. kr. I lighed med tidligere år er det dog forudsat, at planlagt byggeaktivitet ikke skal sættes i stå som følge af udgiftsniveauet.

Regional udvikling – forudsætninger og balance

Budgettet til regional udvikling har gennem flere år været under pres som følge af bl.a. stigende udgifter til kollektiv trafik.

På trods af regeringens beslutning om at sløjfe den planlagte omlægning af investeringstilskuddet til banerne til bloktilskud er der fortsat store udfordringer.

Den politisk indsats for at sikre fremtidig budgetbalance fortsætter. Således er der med budgetaftalen for 2016 og 'Aftale om fremtidssikring af budget til regional udvikling' taget initiativ til en række nødvendige foranstaltninger, der skal sikre fremadrettet balance i budgettet for regional udvikling.

Økonomiaftalen

I lighed med sidste år indeholder Økonomiaftalen et omprioriteringsbidrag på regional udvikling, som indebærer at udgiftsloftet reduceres med 1 %.

På regional udvikling falder bloktilskudsandelen fra 20,11 % til 20,10 % hvilket indebærer i et isoleret tab på ca. 0,5 mio. kr.

Budgettet for regional udvikling skal således i 2017 reduceres med godt 1 % i forhold til 2016. Dertil kommer, at regeringen som led i midtvejsreguleringerne de sidste par år har nedjusteret udgiftsloftet i det indeværende år som følge af p/l-regulering. I 2016 er udgiftsloftet således nedreguleret med 5,7 mio. kr.

Et budget i balance

Budgettet overholder det udmeldte udgiftsloft.

Der er den 18. april indgået et tillæg til budgetaftalen til 2016 - en aftale om fremtidssikring af budget til regional udvikling.

Den indgåede politisk aftale om fremtidssikring af budgettet indebærer, at der i 2017 skal realiseres besparelser på 4,3 mio. kr.

Da det ikke er muligt at realisere besparelser til imødegåelse af "midtvejsregulering" af udgiftsloftet, er der afsat en bufferpulje på 7,3 mio. kr. til finansiering heraf. Puljen kan endvidere imødegå øvrige usikkerheder, bl.a. i budgettet til kollektiv trafik.

Budgettet i hovedtal

I henhold til bevillingsreglerne skal regionens budget være opbygget efter omkostningsbaserede principper.

Budgetloven og Økonomiaftalen er imidlertid udarbejdet på baggrund af udgiftsbaserede principper. Som nævnt ovenfor overholder budgettet alle udmeldte lofter.

Det samlede omkostningsbaserede budget 2017 (jf. de autoriserede budget- og regnskabsregler) indeholder omkostninger og indtægter fordelt som følger:

Samlet budget:

(mio. kr.)	Omkostninger	Indtægter	Netto
Sundhed	17.156,1	-17.384,0	-227,9
Socialområdet	678,3	-678,3	0
Regional Udvikling	566,2	-568,7	-2,4
I alt	18.400,6	-18.631,0	-230,3

Budgettet indeholder bruttoinvesteringer på i alt 665 mio. kr. fordelt som følger:

Investeringer:

(mio. kr.)	Udgifter
Sundhed	629
Socialområdet	30
Fælles formål	6
I alt	665

Heraf udgør investeringer i kvalitetsfundsprojekter 282 mio.kr.

Der er i budgettet forudsat et samlet kassetræk på knapt 82 mio. kr.

Fokuseret styring

Region Sjælland vil sikre *den rette indsats til rette patient i rette tid*.

Region Sjælland har opnået gode erfaringer med koncepter som Værdi for borgeren og ”Samme dag under samme tag”. Med afsæt i disse erfaringer er Region Sjælland klar til at styre og vurdere sygehusene ud fra parametre, der er afgørende for patienterne.

Videreudvikling af værdibaseret styring

I 2016 indførte Region Sjælland værdibaseret styring som regionens bærende styringsprincip. I 2017 viderefører og videreudvikler Region Sjælland værdibaseret styring, og regionen vil måle sygehusene på resultaterne for patienterne i form af sygehusenes opfyldelse af kvalitets- og servicemål - og ikke på antallet af ydelser på det enkelte sygehus.

Regionsrådet opstiller rammerne for sundhedspersonalets arbejde, men det er fagpersonerne, der afgør, hvordan opgaven fagligt løses bedst muligt. Dermed får fagpersoner, afdelinger og sygehuse bedre muligheder for at løse opgaverne på den måde, der er optimal for patienterne. Samtidig giver den værdibaserede styring det enkelte sygehus og de enkelte medarbejdere mere ansvar, så de kan fokusere på patienternes behov og de bedste løsninger i stedet for på, hvor og hvordan opgaverne løses. Dette er et markant nybrud i styringen i den offentlige sektor, hvor der på landsplan er en uhensigtsmæssig tendens til en stadig mere finmasket detailstyring.

Med et specialiseret sundhedsvæsen er der behov for et stadigt tættere samarbejde mellem afdelinger og sygehusene – og dermed for Region Sjællands målsætning om at blive ”*Danmarksmester i sammenhæng*”. Derfor er det hele organisationen Region Sjællands ansvar at opfylde regionens kvalitets og servicemål – og derfor skal både hele organisationen og de enkelte virksomheder vurderes ud fra hele regionens målopfyldelse.

Værdibaseret styring bygger på tillid som bærende ledelsesværdi - i tråd med Region Sjællands øvrige virke.

Den værdibaserede styring belønner sygehusene, når den rette opgave løses for patienten. Det er ikke tilstrækkeligt, at patienten blot er kommet på sygehuset. Dermed bidrager en værdibaseret styring, der fokuserer på den rette indsats, til en hensigtsmæssig decentralisering af diagnostikken og behandlingen i samarbejde med bl.a. almen praksis, hvilket styrker nærheden i sundhedstilbuddet og understøtter Region Sjællands ambition om at skabe et sundhedsvæsen, hvor der er *sammenhæng* i sundhedsydelserne med *patienten* som omdrejningspunkt.

Den værdibaserede styring tager udgangspunkt i bl.a. de rettigheder, der er vedtaget af Folketinget og Regionsrådet. Det betyder bl.a. lige og let adgang til udredning og behandling af høj kvalitet samt overholdelse af kræft- og hjertepakker. Region Sjælland er i en årrække gået forrest med indførelse og fastholdelse af udrednings- og behandlingsgarantier for patienterne og har således indført en udrednings- og behandlingsgaranti, der giver borgerne videre rettigheder end lovgivningen.

Ny styring af Region Sjællands sygehuse

I 2017 udfoldes den værdibaserede styring, idet der tages konkret udgangspunkt i patientrettighederne. Sygehusene får et fælles ansvar for at leve op til kræftpakker samt

udrednings- og behandlingsretten. Det bliver dermed sygehusenes forpligtigelse at sikre, at der er den fornødne kapacitet, så rettighederne kan opfyldes på egne sygehuse, og der således kun viderehenvises patienter til behandling på privathospitaler og andre offentlige sygehuse på de områder, hvor regionen ikke varetager den specialiserede behandling.

Overholdelsen af udrednings- og behandlingsretten understøttes af midler fra Værdi for borgeren, dvs. at der udbetales midler herfra, hvis sygehusene realiserer en samlet forbedring af målopfyldelsen. Hvis sygehusene ikke når det fastsatte mål, skal de finansiere det afledte merforbrug på privathospitaler.

Med videreudviklingen af styringskonceptet sætter Region Sjælland yderligere fokus på at overholde målene for udredning og behandling i eget væsen. Regionen vil fortsat lægge stor vægt på at tilbyde hurtig og sammenhængende undersøgelse og behandling og herunder opfylde tidsgrænserne for, hvor længe patienter må vente. Dette understøtter den langsigtede målsætning om, at 95 procent af patienterne fra Region Sjælland skal behandles her i regionen.

Projekt Ny økonomistyring

Som opfølgning på Atea-sagen og PWC-rapporten iværksatte Region Sjælland Projekt Ny Økonomistyring i marts 2016.

Projektet involverer alle regionens enheder og er igangsat som en fælles opgave med tværgående projektledelse, arbejdsgrupper og dialog på tværs af enhederne.

Projektets hovedformål er at sikre, at regionens virksomheder lever op til de krav, der skal være til økonomistyringen i en offentlig virksomhed. Det opnås ved at revidere regionens kasse- og regnskabsregulativ, styrke og revitalisere ledelsestilsynet i regionens enheder, samt ved at oprette en intern kontrolenhed med direkte reference til direktionen. Som delmål for projektet er der bl.a. arbejdet med regionens bestilling af rejser og regler om forudfakturerings.

Arbejdet med et mere fintmasket ledelsestilsyn og etablering af en intern kontrolenhed har i 2016 været finansieret af midler returneret fra Atea. I budgettet for 2017 afholdes udgiften ved reduktioner på øvrige dele af det samlede budget til administrative funktioner.

Sundhedsplatformen - sammenhæng og høj, ens kvalitet

I november 2017 bliver Sundhedsplatformen indført på alle sygehuse i Region Sjælland. Region Hovedstaden er gået i gang, og de første hospitaler i denne region har allerede taget Sundhedsplatformen i brug i 2016, hvad der har ført til værdifulde erfaringer med implementeringen og til yderligere tilpasninger af Sundhedsplatformen.

Den overordnede vision for Sundhedsplatformen er at "Gøre det lettere at gøre det godt", herunder at gøre det lettere at være patient, gøre det lettere at være sundhedsperson, og gøre det lettere at optimere kvaliteten og effektiviteten på sygehusene.

Forbedringer med Sundhedsplatformen

Sundhedsplatformen underbygger Region Sjællands ambitioner om "*Danmarksmester i sammenhæng*" og "*Patienten som partner*". Det sker bl.a. gennem:

- Bedre behandlingsforløb – kvalitet, sikkerhed og sammenhæng i behandlingen
- Involverede patienter – bedre dialog og større overblik
- Lettere arbejdsgange – mindre dobbeltarbejde og mere fokus på patienten
- Bedre planlægning og beslutningsstøtte – mere sundhed for pengene

Klar til Sundhedsplatformens ibrugtagning

Den altoverskyggende opgave for Region Sjælland i 2017 bliver at gøre regionens sygehuse, ledere og medarbejdere klar til at tage Sundhedsplatformen i brug. Derfor er der etableret et egenleveranceprogram, der skal sikre, at der igangsættes og skabes fremdrift i en række forberedende aktiviteter på tværs af regionen.

Der skal i forbindelse med implementeringen af Sundhedsplatformen forberedes og gennemføres uddannelse af regionens mange kliniske medarbejdere. Ca. 12.500 medarbejdere skal uddannes over tre måneder forud for ibrugtagningen.

2017 vil således i høj grad bære præg af forberedelserne til Go-Live på Sundhedsplatformen, hvor mange medarbejdere vil være beskæftiget på fuld tid med dette, men hvor regionens medarbejdere i øvrigt i forskelligt omfang vil blive involveret – som minimum ved undervisning i Sundhedsplatformen.

For at styrke regionens implementeringskapacitet gennemgås regionens projektportefølje kritisk i efteråret 2016 med henblik på at sanere regionens projektaktiviteter og vurdere, hvorvidt allerede igangsatte projekter kan tænkes sammen i meningsgivende programmer.

Sundhedsplatformen åbner for mange nye muligheder og skaber grundlag for gevinster i form af både højere kvalitet i behandlingen og mere effektive processer. Hvis de ønskede gevinster skal realiseres, kræver det ændringer i den måde, som læger og plejepersonale arbejder på, både i forhold til tidstro og komplet registrering, håndtering af standardiserede behandlingsforløb og inddragelse af patienten i egen behandling.

Med *Lean i stor skala* har Region Sjælland udviklet et komplet redskab, der har ført til et væsentligt kompetenceløft til løsning af implementeringsopgaver, og *Lean i stor skala* vil blive brugt både ved gevinstrealiseringen i forbindelse med implementeringen af Sundhedsplatformen, som ved implementeringen af Det Nationale Kvalitetsprogram.

Det er en forudsætning, at der sikres vilje og evne til at gennemføre forandringerne, og at meningen med Sundhedsplatformen bliver tydelig på alle niveauer i organisationen – også hos patienterne.

Business-casen for Sundhedsplatformen er blevet opdateret i 2016, og det er beregnet, at de økonomiske gevinster (øget effektivitet) ved Sundhedsplatformen har betalt investeringen tilbage i løbet af 11-13 år fra starten af kravspecifikationen. Hertil kommer kvalitetsgevinsterne, der ikke er forsøgt opgjort i penge.

I 2018 er det forventningen, at Sundhedsplatformen har realiseret 20 procent af de forventede gevinster med en gradvis forøgelse frem mod fuld realisering i 2021.

De rigtige kompetencer – nu og i fremtiden

Medarbejderne er Region Sjællands vigtigste aktiv og kerneressource. Det er medarbejderne, der behandler og plejer, og det er medarbejderne, der møder regionens borgere, hvad enten det er som patienter, pårørende eller samarbejdspartnere.

Strategisk ramme for rekruttering

Region Sjælland oplever rekrutteringsvanskeligheder på forskellige fagområder.

Rekrutteringsudfordringer er på en og samme tid en meget hverdagskonkret udfordring for den enkelte afdeling og samtidig en strategisk og tværgående opgave, som hele regionen påvirkes af, da rekrutteringsudfordringerne kan påvirke muligheden for at opfylde regionens mål på sundhedsområdet.

Overalt i Region Sjælland har regionens virksomheder iværksat initiativer (bl.a. branding og målrettet udenlandsk og indenlandsk rekruttering), der skal løse udfordringerne, og Region Sjælland er en væsentlig samarbejdspartner for en række uddannelsesinstitutioner i og uden for regionen ved udvikling og gennemførelse af uddannelser, der bidrager til at reducere rekrutteringsudfordringerne. Selvom det reducerer udfordringerne, er de endnu ikke løst. Der skal derfor udvikles mere tværgående og alternative løsninger.

Løsningen af udfordringerne er både en politisk og administrativ opgave. I 2016 har Region Sjælland demonstreret betydningen af en politisk indsats på området ved etablering af en ingeniøruddannelse i regionen efter et omfattende politisk forarbejde. Der er behov for at regionen bliver ved med at adressere både fordeling og omfang af uddannelseskapacitet og personale på landsplan for at sikre regionen de grundlæggende vilkår, der gør det muligt at rekruttere personale.

For at sikre et systematisk og begrebsligt klart udgangspunkt for udvikling af bæredygtige, effektive og sammenhængende løsninger på regionens rekrutteringsudfordringer er der udarbejdet en strategisk ramme for rekruttering.

Med afsæt i den strategiske ramme for rekruttering arbejder regionen i 2017 med:

- Udvikling af indsatser og formidlingstiltag, der understøtter et tværgående strategisk perspektiv på rekrutteringsudfordringer.
- Konkrete aktiviteter, der understøtter rekrutteringsudfordringer her og nu.
- Formidling af erfaring med konkrete løsninger på rekrutteringsudfordringer (videndeling, erfaringsudveksling og *Best Practice*)
- Formidling af relevant viden om regionale udfordringer, der har betydning for håndtering af opgaven "at sikre de rigtige kompetencer, nu og i fremtiden" (analyser, undersøgelser og rapporter)
- Udvælgelse af to særlige ramte områder med det formål at designe en fælles og stærkere indsats.

Rekruttering til den sydlige del af regionen

I den sydlige del af regionen er der store udfordringer med at rekruttere kvalificeret sygehuspersonale inden for flere personalegrupper. Samtidig betyder rekrutteringsudfordringerne, at der anvendes omfattende ressourcer til udgifter til vikarer m.m.

Der er derfor behov for, at der findes fælles løsninger på tværs af regionen, der kan sikre, at der skabes bedre driftsmuligheder. Det kan ske ved en todelt indsats omfattende:

- Budgettilførsel på 11 mio. kr. i både 2016 og 2017 til Nykøbing Falster Sygehus
- En pulje på 15 mio. kr. i 2017 og frem til udvikling af Nykøbing Falster Sygehus

Udfordringen på Nykøbing Falster Sygehus er, at det er nødvendigt at få løsninger, der forbedrer rekrutteringsmulighederne, idet en mere stabil personaledekning er central for et løft af driften på sygehuset. Fokus skal være på at gøre det mere tiltrækkende at arbejde på Nykøbing Falster Sygehus ved at der afprøves andre arbejdsmetoder og samarbejde med de øvrige sygehuse i

regionen. Det kan ske ved at udforme mere målrettede uddannelses- og karriereforløb for læger og plejepersonale fra alle sygehusene, hvor der indgår mulighed for specialopgaver på Nykøbing Falster Sygehus som en del af konkrete karriereforløb.

Udefunktioner og universitetsklinikker i tæt samarbejde med Sjællands Universitetshospital er andre væsentlige elementer i en fremtidig løsning. De vil samtidig styrke rammerne for et tættere samarbejde om forskning og uddannelse m.m.

Ved årsskiftet 2016-17 forelægges Forretningsudvalget en plan med initiativer, der kan iværksættes i 2017 og frem.

Lægedækning i almen praksis i yderområder

Region Sjælland står overfor en særlig udfordring i forhold til lægedækningen i yderområderne. Det høje aldersgennemsnit hos de praktiserende læger i regionen kombineret med et stigende antal ældre og et ændret sygdomsmønster med langvarig eller kronisk sygdom gør det vanskeligt at sikre lægedækning til regionens borgere.

Region Sjælland har frem til efteråret 2016 gennemført ét udbud, og firmaet Nordic Medicare driver i dag almen praksis flere steder i regionen. De første erfaringer har vist, at udfordringerne er større, end en enkelt udbyder kan håndtere alene.

Region Sjælland vil i 2017 gå nye veje, og i samarbejde med de involverede aktører udnytte overenskomstens muligheder. Der skal skabes fleksible sundhedsløsninger tættere på borgerne, og regionen skal bidrage til at skabe mere lighed i sundhed.

Det kan bl.a. ske ved:

- Lettere adgang til almen praksis
- Teknologiske løsninger
- Nye praksisformer
- Ny opgavefordeling

Budgettet for 2017 indebærer, at der afsættes 2 mio. kr. til rekrutteringsinitiativer til almen praksis i den sydlige del af regionen, hvor udfordringerne er særlig store.

Innovativ anvendelse af medarbejdernes kompetencer

Med budget 2017 udfolder Region Sjælland den værdibaserede styring yderligere, så sygehuse og afdelinger indenfor en given ramme kan løse opgaverne med patienternes behov i centrum.

Det betyder, at ledere og medarbejdere lokalt på afdelingerne får et større ansvar for at løse regionens kerneopgaver på innovativ og ansvarlig vis. Dette til glæde for regionen i almindelighed og patienterne i særdeleshed.

Ved at placere ansvaret for opgaveløsningen hos de enkelte afdelinger øges mulighederne for at afbureaukratisere yderligere. Som et element i "Vision og handlingsplan 2014-17" har Region Sjælland prioriteret arbejde med afbureaukratisering højt siden 2014. Med budget 2017 skabes der yderligere rum til arbejdet, i og med at de enkelte afdelinger i højere grad selv får ansvaret for at tilrettelægge opgaveløsningen så effektivt som muligt.

Løbende opgaveflytning

I Region Sjællands sundhedsvæsen arbejder mange forskellige medarbejdergrupper tæt sammen med hver deres kernekompetencer for at sikre gode og sammenhængende behandlingsforløb med patienten i centrum.

I Region Sjælland skal opgaver løses der, hvor det giver bedst mening. Med patienten som omdrejningspunktet ser Region Sjælland opgaveflytning som et redskab, der sikrer en effektiv opgaveløsning og ligeledes kan være med til at udvikle kompetencer og arbejdsopgaver for alle faggrupper. Serviceassistent-projektet er et af de initiativer, der kan understøtte afdelingernes opgaveløsning ved hjælp af opgaveflytning.

Danmarksmester i sammenhæng med patienten som partner

Regionsrådet besluttede med budgetaftalen for 2015, at Region Sjælland skal være "Danmarksmester i sammenhæng". Regionen har igennem hele sin levetid arbejdet for at sikre et sammenhængende sundhedsvæsen og sammenhæng i udviklingen af regionen. Igennem de seneste år er der sat yderligere fokus på at indfri ambitionen.

Ambitionen er sammen med "Patienten som partner" rammen om den løbende udvikling af sundhedsvæsenet i Region Sjælland. Region Sjælland vil skabe et sammenhængende sundhedsvæsen, hvor patienten, uanset sektor, er omdrejningspunkt og partner i sin egen behandling. Region Sjælland arbejder for én indgang til sundhedsvæsenet for akutte patienter og har taget initiativ til at etablere en fælles henvisningsenhed for henviste patienter.

I 2017 arbejder regionen videre med at indfri målsætningerne gennem en række konkrete indsatser. Flere af indsatser er forsættelse af initiativer, der blev igangsat med Økonomi- og handlingsplanen 2016-2018, men enkelte yderligere initiativer foreslås igangsat med budget 2017.

Samme tilbud i eget sundhedsvæsen som i resten af landet - kapacitet og visitation

Region Sjællands målsætning om at behandle 95 % af patienterne i eget væsen er en væsentlig trædesten til at sikre patienterne fra Region Sjælland lige og let adgang til hurtig udredning og behandling. Det vil lette opfyldelsen af målene i udrednings- og behandlingsgarantier og pakkeforløb; det vil styrke sammenhængen i patientforløbene, og det vil forbedre de praktiserende lægers kendskab til mulighederne for diagnostik og behandling, så flere patienter bliver henvist til relevant udredning og behandling. Endelig vil det lette rekrutteringen og muliggøre en endnu mere effektiv drift, hvor flere patienter behandles med de samme ressourcer.

For at Region Sjælland kan tilvejebringe samme tilbud i eget væsen som de andre regioner, er der behov for at tilbyde specialiserede funktioner, der ikke udføres på regionens sygehuse i dag. Region Sjælland skal ligestilles med de fire andre regioner. Derfor skal og vil Region Sjælland i 2017 fortsat arbejde for at tilbyde yderligere specialiserede funktioner i takt med udbygningen af Sjællands Universitetshospital. Desuden vil regionen øge kapaciteten inden for såvel specialiserede funktioner som hovedfunktioner for at opfylde patienternes behov i regionen.

Sjællands Universitetshospital – hele regionens universitetshospital

Region Sjælland opbygger i disse år Sjællands Universitetshospital, og i 2017 intensiveres opbygningen yderligere, idet anlægsarbejdet påbegyndes, og der gennemføres en lang række prækvalifikationer og udbud af konkrete anlægsetaper, byggeafsnit og bygningsafsnit. Universitetshospitalet er – med bedre rekrutteringsmuligheder og styrkede faglige miljøer –

dynamo for den videre udvikling af et specialiseret og forskningsbaseret behandlingstilbud i regionen.

Med Sjællands Universitetshospital som det naturlige omdrejningspunkt, skal regionens sygehusvæsen udvikles i en mere uafhængig retning med varetagelse af de specialiserede funktioner på lige fod med de øvrige regioner og med en fleksibilitet, som kan imødekomme borgerens behov.

Forbrug på private sygehuse er primært patienter på hovedfunktionsniveau. Ved at tilbyde behandlinger i eget væsen styrker regionen sammenhængen i forløbene, idet færre sygehuse deltager i hvert forløb. Samtidig sikres der kritisk masse på regionens sygehuse, så kvaliteten kan øges, og driften optimeres. Regionen vil fortsat nøje følge belægningen på sygehusene.

I 2017 bliver tilbud i eget væsen til patienter et særligt fokusområde på sygehusene som et element i den værdibaserede styring. Det er målet at nedbringe det udenregionale forbrug markant.

Henvisning og visitation

Med budget 2016 tog Region Sjælland initiativ til at etablere en fælles henvisningsenhed som supplement til de specialespecifikke visitationsenheder. Dette dels for at leve op til udrednings- og behandlingsretten gennem en let, gennemsigtig og ubureaukratisk henvisningspraksis, og dels for at nedbringe det udenregionale forbrug.

Den fælles henvisningsenhed skal sikre, at patienterne henvises til det sygehus, der har ledig kapacitet. Samtidig skal den fælles visitationsenhed monitorere og følge op på patient-flowet med henblik på at kunne agere hurtigt ved ændringer i behovene og kapaciteten.

Den fælles henvisningsenhed sikrer grundlaget for en effektiv og ensartet henvisningspraksis, og fordeler patienterne mellem sygehusene afhængigt af patienternes ønske om behandling på et bestemt sygehus eller med kortest mulig ventetid. Dermed serviceres patienterne bedre, og udnyttelsen af regionens egen kapacitet forbedres.

I 2016 har Region Sjælland etableret organisationen bag den fælles henvisningsenhed, og i 2017 indgår den fælles henvisningsenhed som et vigtigt redskab til opfyldelse af Region Sjællands mål ved at understøtte regionens styringsmodel.

Fleksible behandlingstilbud

I de kommende år vil Region Sjælland samle funktioner i takt med implementeringen af Sygehusplanen og færdiggørelsen af Sjællands Universitetshospital.

For at tilbyde mest mulig sygehusbehandling tæt på borgernes hverdag skal samarbejdet mellem sygehusene styrkes i overensstemmelse med målsætningen om, at Region Sjælland skal være *"Danmarksmester i sammenhæng"*. Et øget samarbejde på tværs af regionens sygehuse kan - udover at styrke nærheden for borgeren og sikre sammenhængende patientforløb - også være med til at afhjælpe rekrutteringsproblemer og øge den faglige kvalitet i behandlingen.

Målsætningen om sammenhæng og nærhed i patientforløbet handler også om at tilbyde fleksible behandlingsmuligheder på patienternes præmisser. Regionens tilbud skal udformes, så de i højere grad inddrager patientens egne ressourcer f.eks. ved øget egenbehandling/monitorering/selvopfølgning i eget hjem.

Når funktioner samles på færre matrikler, skal de sammenhængende patientforløb bl.a. sikres ved, at specialiserede afdelinger understøtter patientbehandlingen på andre sygehuse i regionen, bl.a. ved et tættere klinisk samarbejde.

Som en del af det øgede samarbejde skal der i højere grad tilbydes (specialiseret) behandling på borgerens nærmeste sygehus, i nærmeste sundhedscenter eller i borgerens eget hjem eller nærmiljø.

Understøttelse af fleksibel sygehusbehandling i 2017

For at sikre et fælles afsæt i målsætningerne om sammenhængende patientforløb med *"Patienten som partner"*, er det afgørende, at de tværsektorielle samarbejdsmodeller udvikles gennem en tværfaglig ide-genereringsproces, hvor alle sektorer inddrages. Der skal inddrages erfaringer fra klinikere på sygehuse, administrationer på sygehuse, patienter/borgere og kommunalt ansatte for at sikre tværfaglige og bredt forankrede løsningsmodeller, hvor der tages udgangspunkt i patientens behov, ønsker og situation.

I 2017 påbegyndes udviklingsarbejdet inden for reumatologi, neurologi og kirurgi. Løsningsmodellerne, der udvikles og udrulles i 2017, vil danne grundlag for generiske løsningsmodeller, der kan anvendes inden for en lang række af specialer i takt med den gradvise implementering af Sygehusplan 2010.

Det nære og fleksible sundhedstilbud

Kommunerne i Region Sjælland deler Regionsrådets ambition om, at regionen skal være *"Danmarksmester i sammenhæng"*. Det kommer bl.a. til udtryk i Sundhedsaftalens overordnede mål om, at borgerne skal opleve sammenhæng og kvalitet i mødet med sundhedsvæsenet. Borgeren skal opleve at blive behandlet som en ligeværdig partner i et smidigt forløb, hvor relevante parter samarbejder løbende og fleksibelt, hvor kommunikationen flyder rettidigt og korrekt, og hvor sundhedspersonale på tværs af sektorer omtaler hinanden og andres indsats respektfuldt. I Region Sjælland foregår denne brobygning mellem sektorerne allerede gennem forskellige samarbejdsprojekter.

En vigtig forudsætning for at styrke det tværsektorielle samarbejde yderligere er, at visioner, mål og konkrete projekter suppleres med en systematisk indsats, hvor metoder og forløb afprøves og trænes, og hvor indsats og resultater dokumenteres via en platform for videndeling, fælles uddannelse og i sidste ende forskning.

En af metoderne til at styrke det nære sundhedstilbud kunne f.eks. være simulation i det tværsektorielle samarbejde.

Udrulning af Det Nationale Kvalitetsprogram

Regionerne og regeringen har formuleret otte mål, der prioriterer mål og indsatser i sundhedsvæsenet og som alle aktører vil arbejde for:

Med de otte mål er der enighed om en fælles overordnet prioritering, så alle aktører trækker i samme retning for en høj og ensartet kvalitet:

- Bedre sammenhængende patientforløb
- Styrket indsats for kronikere og ældre patienter
- Forbedret overlevelse og patientsikkerhed
- Behandling af høj kvalitet
- Hurtig udredning og behandling
- Øget patientinddragelse
- Flere sunde leveår
- Mere effektivt sundhedsvæsen

Implementering af Det Nationale Kvalitetsprogram i Region Sjælland

I Region Sjælland ses "*Patienten som partner*". Derfor arbejder regionen løbende på at forbedre patienternes tilfredshed med sygehusene vha. resultater fra den årlige undersøgelse af patientoplevelser (LUP). Ved implementeringen af Det Nationale Kvalitetsprogram vil regionen i videst muligt omfang bruge patientrapporterede resultatmål¹ og dermed inddrage patienterne i udviklingen af regionens sundhedsvæsen.

Opfyldelsen af målene i Det Nationale Kvalitetsprogram følges ved 22 nationale indikatorer. For at sikre gennemsigtighed og et godt grundlag for kvalitetsudviklingen vil Region Sjælland i videst muligt omfang udmønte de nationale indikatorer på sygehus-, afdelings- og afsnitsniveau og følge målopfyldelsen ved tidstro data, der offentliggøres på regionens hjemmeside under "Tjek vores kvalitet".

Med afviklingen af Den Danske KvalitetsModel, DDKM, på sygehusene, kan Det Nationale Kvalitetsprogram implementeres inden for den ressourceramme, der i forvejen er til rådighed til kvalitetsudvikling på sygehusene og i administrationen.

Kræftplan IV

Region Sjælland prioriterer kræftområdet højt og har i det seneste år tilført ressourcer til området og iværksat en række indsatser inden for screening, diagnostik og behandling af kræft.

F.eks. har regionen:

- Tilvejebragt koloskopi-kapacitet til screening for tarmkræft og iværksat kampagner mhp. oplysning om værdien af screening for livmoderhalskræft
- Etableret mulighed for almen praksis for direkte henvisning til CT-scanning af patienter, hvor der er mistanke om kræft
- Etableret et diagnostisk center med henblik på patienter, hvor der er uspecifik mistanke om kræft
- Ansøgt Sundhedsstyrelsen om hjemtag af specialiserede kræftbehandlinger for at undgå sektorskift med dertil hørende risiko for forsinkelser og kommunikationsbrist

Region Sjælland følger løbende udviklingen i indholdet i Kræftplan IV og vil i 2017 prioritere implementering og målopfyldelse højt.

Det er afgørende for at opnå lighed i adgang til undersøgelse og behandling af høj kvalitet, at der sikres ressourcer til såvel investeringer i nyt apparatur som CT- og MR-scannere og strålekanoner, som renovering af sygehusene, der i vid udstrækning er af ældre dato. Gode fysiske rammer er en forudsætning for høj kvalitet og effektivitet.

Fremtidssikret psykiatri

Integreret psykiatri

Der gennemføres en lang række tiltag på det psykiatriske område for at styrke samarbejdet mellem region, kommuner og praktiserende læger. Et af satsningsområderne retter sig mod en tættere integration mellem region og kommune, hvor patienter møder et behandlings- og rehabiliteringstilbud uden sektorgrænseproblemstillinger, og hvor der er en højere grad af samtidighed i de forskellige tilbud til den psykiatriske patient.

¹ Patient Reported Outcome Measures: "PROMS".

Med erfaringer fra samarbejdet mellem Region Sjælland og Næstved Kommune arbejdes der i 2017 på at etablere yderligere samarbejder med kommunerne i Region Sjælland.

Brugerstyrede senge

Region Sjælland har etableret tre senge i Vordingborg (Psykiatrien Syd) med henblik på brugerstyret indlæggelse. De tre senge giver patienter mulighed for på eget initiativ og efter aftale at lade sig indlægge i kortere tid.

Formålet med brugerstyret indlæggelse er at afprøve, om større brugerindflydelse på indlæggelser i psykiatrien kan føre til en bedre og mere effektiv behandling, og

Region Sjælland er i efteråret 2016 ved at evaluere resultaterne af de brugerstyrede senge.

Forslag til ny tilbudsform

Der er fokus på, hvordan regionerne og kommunerne bedst muligt varetager en gruppe af borgere, der er kendetegnet ved på én gang svære psykiske lidelser, udadreagerende og utilregnelig adfærd, ofte omfattende misbrug, eventuelt en eller flere behandlingsdomme, og kriminel adfærd. Der er tale om en mindre gruppe borgere, der lever et relativt kaotisk liv med gentagne indlæggelser på psykiatriske afdelinger.

Sundheds- og Ældreministeriet og Social- og Indenrigsministeriet har hen over sommeren 2016 nedsat en arbejdsgruppe, der skal styrke indsatsen for denne gruppe, herunder se på nye former for botilbud. Region Sjælland vil følge dette arbejde tæt.

Innovativ brug af Psykiatrisygehuset i Slagelse

Med Psykiatrihuset i Slagelse har Region Sjælland skabt et forbillede inden for innovativt sygehusbyggeri med fleksibilitet og gennemsigtighed. I 2016 skal de forudsatte effektiviseringsgevinster på 13 mio. kr. realiseres, idet de er forudsætning for udvidelse af pladser i retspsykiatrien. I 2017 og frem skal der fortsat være fokus på at optimere anvendelsen af de fysiske rammer til gavn for patienterne.

Nyt kostkoncept for sygehusene - fritvalgskonceptet

Med afsæt i positive erfaringer fra et pilotprojekt på Holbæk Sygehus udruller Region Sjælland gradvist fra ultimo 2017 frem til og med 2018 et nyt kostkoncept på sygehusene i regionen.

Ambitionen med kostkonceptet er at servere god, nærende og veltilberedt mad på de tidspunkter, hvor patienten selv ønsker det. Patienterne vil få tilbudt fri adgang til menuvalg hele døgnet inden for rammerne af et bredt og gennemarbejdet menukort, der indeholder et sortiment af hovedmåltider, desserter og mellemmåltider. Køkkenets medarbejdere leverer maden på afdelingen, og serviceassistenterne sluttetilbereder maden på afdelingen, hvorefter maden serveres.

Implementering af et nyt kostkoncept på sygehusene i Region Sjælland vil give en række markante forbedringer i forhold til næringsindtag og patientkost som en integreret del af behandlingen. Samtidig efterlever og understøtter det tankerne i regionens politikker og strategier, herunder reduktion af madspild og etablering af et reelt marked for, at lokale leverandører kan medvirke til leverancer af sygehuskosten.

Derudover vil tilbuddet om det frie valg understøtte "*Patienten som partner*". Tilbuddet om frit valg af menu inden for rammerne af menukortet inklusive fleksibiliteten og valgfriheden omkring spisetiden vil give patienten mulighed for at tage stilling og selv medvirke og agere i forhold til,

hvornår og hvad vedkommende ønsker at spise, og på den måde vil patienten også selv at være aktiv i forhold til forbedring af eget helbred.

I forlængelse heraf renoveres de to køkkener i Holbæk og Slagelse. De samlede udgifter i 2017 og 2018 er på godt 27 mio. kr. Ifølge de foreliggende erfaringer reducerer konceptet madspildet så meget, at konceptet efter en overgangsperiode vil indebære mindredgifter i den daglige drift.

Forskning

Forskning på sygehusene og i primærsektoren er et vigtigt redskab for Region Sjælland til at sikre fokus på opdaterede metoder til diagnostik, behandling og pleje, fremme rekruttering og fastholde kvalificerede medarbejdere.

Optimal udnyttelse af potentialet for forskning

Siden dannelsen af Region Sjælland har Regionsrådet lagt stor vægt på at skabe forudsætninger for udvikling af forskning i regionen via sin forskningspolitik og har bl.a. afsat væsentlige ressourcer til dette område - bl.a. til tre store befolkningsundersøgelser: Næstvedundersøgelsen (BEFUS), Lolland-Falster undersøgelsen (LOFUS) og undersøgelser af overvægtige børn (Holbæk). I 2015 etablerede regionen den Regionale Biobank i Næstved.

For at opnå det fulde udbytte af Region Sjællands investeringer i forskning er det vigtigt at udnytte regionens potentiale inden for forskning optimalt.

Formidling og synliggørelse af forskning

Synlighed og formidling af forskning er et væsentligt tema i Region Sjællands "Politik for sundhedsforskning 2015-2018", og siden vedtagelsen af politikken har regionen sat yderligere fokus på synlighed i forskningen, der tjener flere formål:

- At styrke regionens sygehusers omdømme, så de bliver borgernes førstevalg
- At rekruttere og fastholde forskere og sundhedspersonale i øvrigt
- At formidle evidens, så den hurtigere indarbejdes i diagnostik, behandling og pleje
- At motivere potentielle forsøgspersoner til at deltage i forskning
- At styrke samarbejde med andre aktører om forskning
- At fonde støtter forskningsprojekter i regionen

For at formidle og skabe synlighed omkring forskningen i regionen arbejdes der målrettet og strategisk med kommunikationen ved brug af bl.a. sociale medier, en årsrapport, regionale og nationale arrangementer som "Forskningens dag" og "Forskningens døgn", samt kurser til forskere i formidling.

Innovation i Region Sjælland

Innovation er et redskab til at styrke realiseringen af Regionsrådets strategiske målsætninger, og innovationsindsatsen i Region Sjælland foregår på grundlag af de to bærende strategiske målsætninger "Danmarksmester i sammenhæng" og "Patienten som partner".

Regionen har siden 2010 fokuseret på at styrke arbejdet med sundhedsinnovation. I 2016 er der med afsæt i de opnåede erfaringer etableret et system til håndtering af radikale innovationsideer og -projekter, som skal omfatte hele regionens organisation. Dvs. at der ikke længere udelukkende fokuseres på sundhedsinnovation, men generelt på innovative idéer og projekter.

Radikal innovation betyder i denne sammenhæng, at der ses mere grundlæggende på udfordringerne og organiseringen af arbejdet, med henblik på at gennemføre væsentlige ændringer af f.eks. både teknologi og arbejdsgange på tværs af sektorer. Radikal innovation adskiller sig dermed fra de mere daglige og løbende forbedringer i driften, som sker for eksempel via arbejdet med *lean*.

Regionen samarbejder med eksterne parter som fx private virksomheder for at sikre, at løsninger reelt kan anskaffes af regionen. Det medvirker til, at virksomhederne kan sælge og eksportere løsninger til andre.

I 2016 iværksatte regionen bl.a. "En indgang for lægemiddelindustrien" og "En indgang for virksomheder", som skal gøre det lettere for virksomheder at henvende sig til regionen, skal føre til effektiv behandling af henvendelserne, og som desuden skal sikre at klinikere og andet personale i regionens organisation ikke belastes med irrelevante henvendelser.

I 2017 forventes fokus at være på dels konsolidering af innovation i hele organisationen og dels fortsat fokus på at styrke regionens samarbejde med eksterne parter, derunder:

- At styrke private parters mulighed for testaktiviteter i regionens organisation
- At fremme innovative indkøb

Lægemidler

Udvikling af nye lægemidler og dokumentation for effekt af eksisterende lægemidler på flere patientgrupper forbedrer patienters muligheder for behandling men indebærer samtidig et voksende pres på regionernes økonomi.

Regionerne afbødede dette pres i 2016 ved en omfattende og systematisk indsats for at bruge de billigste, effektive lægemidler – bl.a. ved systematisk at bruge lægemidler, der ikke er på patent, så snart det er muligt.

Region Sjælland har etableret en *task force* på lægemiddelområdet, der i 2017 fortsætter indsatsen for at sikre, at patienterne får den fagligt korrekte behandling med lægemidler, samtidig med at opgaven løses billigst muligt.

Regional udvikling - økonomiske forudsætninger

Fremtidssikring af budgettet til regional udvikling

Budgettet til regional udvikling har, jf. Regionsrådets tidligere drøftelser, gennem flere år været under pres som følge af bl.a. stigende udgifter til kollektiv trafik. Der er siden 2010 gennemført en lang række udgiftstilpasninger for at sikre budgetmæssig balance. Der er således med budgetaftalen for 2016 og Regionsrådets 'Aftale om fremtidssikring af budget til regional udvikling' taget initiativ til en række nødvendige foranstaltninger, der skal sikre fremadrettet balance i budgettet for regional udvikling.

Udgangspunktet for aftalen var, der i 2017 ville være et tilpasningsbehov inden for regional udvikling på i alt ca. 30 mio. kr. Beløbet kunne henføres til et forventet tab på ca. 12 mio. kr. ved en omlægning af det statslige investeringstilskud til lokalbaner til bloktilskud, en mindre indtægt på 8 mio. kr. i efterregulering fra Movia, samt en udgiftsglidning inden for kollektiv trafik der har medført merudgifter på ca. 10 mio. kr.

Med regeringens beslutning om ikke at omlægge investeringstilskuddet til bloktilskud er tilpasningsbehovet reduceret til 18 mio. kr.

Besparelser på kollektiv trafik

Aftale om fremtidssikring af budgettet til regional udvikling' dannede grundlag for trafikbestillingen for 2017.

Aftalen forudsætter, at Region Sjælland kan realisere et provenu på mindst 5 mio. kr. ved Østbanens overtagelse af kørslen på den nordlige del af den statslige bane Lille Syd fra 2019.

Aftalen indebærer desuden besparelser på regionale busruter på 4,3 mio. kr. i 2017 og 8,7 mio. kr. i 2018

Her ud over skal der i 2017 findes besparelser på 4,3 mio. kr.

Region Sjælland vil i 2017 modtage ekstraordinære indtægter fra Movia på 10,4 mio. kr. Disse indtægter forudsættes at finansiere overgangsordninger i forbindelse med tilpasningerne i driften af de regionale busruter.

I økonomiaftalen videreføres omprioriteringsbidraget på 1 % i 2017 svarende til en reduktion på ca. 6 mio. kr. Rammen er også reduceret med 6 mio. kr. i 2016. Den samlede effekt af omprioriteringsbidraget vil derfor være 12 mio. kr. i 2017.

Det blev i budgetaftalen for 2016 besluttet at stille krav til Movia om at gennemføre driftsmæssige effektiviseringer på 1 procent af Region Sjællands budget til kollektiv trafik til medfinansiering af omprioriteringsbidraget.

Bufferpulje

I Økonomiaftalen for 2017 er området for regional udvikling reguleret efter en forhøjet pris- og lønudvikling på 2,7 procent. Der er stor risiko for, at reguleringen bliver tilbagerullet til et lavere niveau i løbet af 2017.

Sådanne reduktioner midt i et budgetår vanskeliggør økonomistyringen og begrænser mulighederne for at igangsætte nye udviklingsinitiativer, bl.a. fordi trafikbestillingen fastløser budgettet til kollektiv trafik.

Der er derfor indarbejdet en bufferpulje i budget 2017, der bl.a. kan anvendes til finansiering af en forventet tilbagerulning af pris- og lønreguleringen i 2017 og andre uforudsete udgifter.

Danmarksmester i sammenhæng - regional udvikling

Siden Vision- og handlingsplan 2014-2017 blev lanceret, har Region Sjællands arbejde taget afsæt i en målsætning om blive "Danmarksmester i sammenhæng" inden for alle regionens arbejdsområder.

Med den 'Regionale Vækst- og udviklingsstrategi 2015-2018' har Region Sjælland i samarbejde med Vækstforum valgt, at morgendagens vækst- og udviklingsudfordringer skal løses i stærke partnerskaber, der skal skabe sammenhængende og effektive indsatser. Med 'Investeringsplanen for 2017-2018' lægger Regionsrådet sporene for den konkrete udmøntning af temaerne i ReVUS:

- Fokuseret erhvervsudvikling skaber virksomheder i vækst
- Innovation og store anlægsinvesteringer skaber vækst
- De rette kompetencer styrker væksten

- Region Sjælland er et attraktivt sted at bo, arbejde og drive virksomheder

Netop ved at udmønte ReVUS i samspil med relevante aktører og samarbejdspartnere skabes der yderligere sammenhæng i Region Sjælland.

Fokusering af udviklingsmidlerne

Med budgettet for 2017 afsættes 85 mio. kr. til regionale udviklingsindsatser. Udviklingsmidlerne anvendes primært til implementering af 'Vision og handlingsplan 2014-2017' og den 'Regionale Vækst- og udviklingsstrategi 2015-2018'. Midlerne kan desuden anvendes til medfinansiering af bl.a. tværregionale indsatser og strukturfondsprojekter under EU.

For at styrke sammenhængen i indsatserne opdeles midlerne fremadrettet i to puljer:

- 72 mio. kr. til erhvervsrettede indsatser, der prioriteres af Regionsrådet efter indstilling fra Vækstforum
- 13 mio. kr. til regionale udviklingsindsatser, der bevilges af Forretningsudvalget efter indstilling fra Regionsrådets midlertidige udvalg

Indsatserne har tidligere været opdelt i en række mindre puljer. Midlerne prioriteres fremadrettet mere sammenhængende, så der åbnes mulighed for mere effektfulde indsatser inden for udvalgte områder.

Kvalificeret arbejdskraft som fundament for vækst og udvikling

For at styrke virksomhedernes muligheder for at skabe vækst og beskæftigelse og for at udnytte de kommende års store anlægsinvesteringer i regionen arbejder Region Sjælland målrettet for at sikre kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne i Region Sjælland. Det sker konkret gennem indsatser, der skal styrke udbuddet af faglært arbejdskraft - fx gennem projekter, der skaber flere praktikpladser og synliggør erhvervsuddannelserne som et attraktivt uddannelsesvalg.

Desuden samarbejder Region Sjælland med en række regionale aktører om at tiltrække nye uddannelser til regionen inden for områder, hvor der er mangel på kvalificeret arbejdskraft. Senest er det lykkedes at etablere et udbud af ingeniøruddannelser i Kalundborg, der kan understøtte de regionale produktionsvirksomheder.

Region Sjælland arbejder desuden for et generelt kompetenceløft af borgere i regionen gennem samarbejdet og aktiviteterne inden for Kompetenceparat 2020.

Socialområdet

Region Sjælland har 14 sociale institutioner, hvor regionen via rammeaftaler med kommunerne driver tilbud til borgerne med særlige behov på det specialiserede socialområde eller specialundervisning.

Budgettet for 2017 indebærer nulvækst på socialområdet i forhold til 2016, hvilket er i overensstemmelse med anbefalingen fra KKR Sjælland.

Med et eksistensgrundlag, der baserer sig på salg af pladser/ydelser til kommunerne, er samspillet mellem opgaveløsning af høj kvalitet, markedsføring og synliggørelse af tilbuddene og effektiv økonomisk styring centralt for Socialområdets fortsatte udvikling.

Strategi 2.0 for udvikling af Socialområdet

I efteråret 2016 skal Regionsrådet formulere en ny strategi for Socialområdet: version 2.0. Strategien skal udstikke rammerne for den fortsatte udvikling på en række prioriterede indsatsområder:

- Kvalitetsovervågning
- Systematisk dokumentation
- Forskning på socialområdet

I strategiarbejdet lægges der op til et fortsat stort fokus på arbejdsmiljø og trivsel. Medarbejderne spiller en nøglerolle i udviklingen af socialområdet, og deres hverdag er præget af arbejde med mennesker, der kan have en voldsom og udadreagerende adfærd. Ledelse og medarbejdere arbejder tæt sammen om denne udfordring, så der kan skabes nogle gode rammer, der bidrager til nedbringelse af sygefravær og rekruttering af kvalificeret arbejdskraft.

2. Sundhedsområdet

2.1 Budgetoversigt

Nedenstående tabel viser budget 2017 på sundhedsområdet.

SUNDHED	2017
1.000 kr. omkostningsbaseret	
DRIFT	
SOMATISK SYGEHUSVÆSEN	
Holbæk Sygehus	1.092.669
Næstved, Slagelse og Ringsted sygehuse	2.062.363
Nykøbing F. Sygehus	773.779
Sjællands Universitetshospital	2.812.726
Epilepsihospitalet	4.815
Pulje til aktivitetsstigninger	8.100
Udenregional behandling	2.514.684
Høreapparatbehandling	56.752
Social- og arbejdsmedicinsk enhed	659
Medicoteknik Region Sjælland	85.055
Somatisk sygehusvæsen i alt	9.411.603
PRIMÆR SUNDHED	
Sygesikring excl. Medicin	2.300.783
Medicin	930.000
Respiratorpatienter	191.798
Primær Sundhed	49.457
Primær Sundhed i alt	3.472.037
PSYKIATRI	
Udenregional behandling (psykiatri)	38.781
Psykiatri	1.098.922
Psykiatri i alt	1.137.703

KONCERNSERVICE	
Koncernservice (HK. 1)	401.799
Koncernservice i alt	401.799
 KVALITET OG UDVIKLING	
Kvalitet og udvikling	43.828
Medicinpulje	722.000
Patientforsikring	126.958
Lægelig videreuddannelse	15.478
Udvendig bygningsvedligeholdelse	13.018
Kvalitet og udvikling i alt	921.282
 SYGEHUSAPOTEKET	
Sygehusapoteket	52.688
Sygehusapoteket i alt	52.688
 PRÆHOSPITALT CENTER	
Præhospitalt Center	66.390
Kontrakter	611.245
Præhospitalt Center i alt	677.635
 KONCERN IT	
EPJ-pulje	6.208
IT-kontrakter m.v. på sundhedsområdet	211.609
Afledt drift af IT-investeringer	57.924
Sundhedsplatformen	63.494
PMO	41.494
Egen leverancer	22.000
Koncern IT i alt	339.234
 ØVRIGE UDGIFTER	
SOSU løn	62.880
Takstindtægter somatik og psykiatri	-287.787
Budgettilpasning indkøb	-70.331

Ledelsessekretariatet	15.301
Kommunikation	7.267
CPAP-apparater	12.736
Understøttelse af kvalitet, Værdi for borgeren	100.530
Kommunesamarbejde	18.459
Pulje til kræftplan III – screening	3.034
Budgetinitiativ- medicinsk task force	1.774
Pulje til imødegåelse af udgifter (Bufferpulje)	50.696
Finansiering af leasing og OPP	15.298
Fremrykning af sygehusplanen	-15.000
Sundhedsstrategi	78.395
Innovation	4.032
Pulje til Rekrutteringsudfordringer i det sydlige område	15.000
Udrednings- og behandlingsret	0
Gebyr for tilsyn	2.811
Pulje til Implementering af serviceassistentprojektet	7.000
Pulje vedrørende Esco	3.000
Øvrige udgifter i alt	25.094
<i>PFI PRODUKTION-FORSKNING-INNOVATION</i>	
PFI Fælles	-4.126
PFI Produktion	3.317
PFI Forskning	34.702
PFI Innovation	3.965
PFI i alt	37.859
Andel af fælles formål og adm. - DRIFT	655.480
DRIFT i alt	17.132.414
Andel af fælles formål og adm. – ANLÆG	-191
Andel af renter	23.870
OMKOSTNINGER I ALT	17.156.093

SUNDHED	2017
1.000 kr.	
INDTÆGTER	
Bloktilskud	-14.021.184
Overgangsordning	35.172
Statslig aktivitetsafhængig finansiering	-209.045
Kommunal aktivitetsafhængig finansiering	-3.188.945
Indtægter i alt	-17.384.001
SUNDHED I ALT	-227.908

*Som følge af at regionen har driftsoverenskomst med Filadelfia, indgår Epilepsihospitalet rent teknisk med udgifter og indtægter i regionens regnskab. Udgiften er netto opgjort udgiftsbaseret. Epilepsihospitalet indgår således ikke i udgiftsloftet. Region Sjællands udgifter til Filadelfia afholdes på det udenregionale område.

Som det fremgår af tabellen, er indtægterne på sundhedsområdet i alt 227,9 mio. kr. højere end omkostningerne i 2017.

Økonomaftalen, der er indgået mellem Danske Regioner og regeringen, er imidlertid udarbejdet på baggrund af udgiftsbaserede principper. Budgettet overholder det fastlagte udgiftsloft.

2.2 De økonomiske rammer for regionerne

De overordnede rammer for sundhedsområdet i regionen fastlægges i den årlige økonomaftale, der indgås mellem Danske Regioner og regeringen.

Økonomaftalen sætter rammen for Region Sjællands udgifter samt aktivitetsvækst, og danner grundlaget for beregningen af bloktilskud og øvrige indtægter.

De økonomiske rammer for økonomaftalen skal ses i sammenhæng med budgetloven og det udmeldte driftsloft, som ved overskridelse medfører økonomiske sanktioner.

Økonomaftalen 2017 mellem Danske Regioner og regeringen medfører, at regionerne i forhold til 2016 på landsplan får et generelt løft (netto) på 140 mio. kr.

Aftalen for 2017 indeholder en række omprioriteringer/effektiviseringsforudsætninger, hvor gevinsten forbliver i regionerne. Aftalen indeholder således på sundhedsområdet et omprioriteringsbidrag på 60 mio. kr. som tilbageføres til regionerne.

Der er ligeledes foretaget en opgørelse af effektiviseringsgevinster som følge af kvalitetsfundsbyggerier, og disse er tilbageført ud fra bloktilskudsnøglen. Der ligger således en omprioritering i modellen.

Forventningerne til effektiviseringsgevinster som følge af indkøbsbesparelser er forhøjet fra 1 mia. kr. til 1,5 mia. kr. for perioden fra 2015 til 2020.

Regionerne får ligeledes tilført midler som led i de årlige finanslove.

Finansloven for 2015 har afsat midler til konkrete aktiviteter vedr. "sundhedsstrategi"/"Jo før jo bedre" og videreførelse af Psykiatriplanen. Udgifterne hertil er indarbejdet i basisbudgettet.

Også finansloven for 2016 indeholder et løft til regionerne. Det gælder midler vedr. udrednings- og behandlingsretten samt en række initiativer i relation til den ældre medicinske patient (DÆMP). Region Sjælland er i 2017 tilført knapt 90 mio. kr. Samtlige tilførte midler er udmøntet i budgettet.

Kravet om produktivitetsforbedringer på 2 % fortsættes. I økonomiaftalen er der konkret forudsat en uændret aktivitet fra 2015 til 2016 og en vækst på 2,0 % fra 2016 til 2017, hvilket modsvarer de 2 %, der som anført skal tilvejebringes ved produktivitetsforbedringer.

Ud over det fastsatte bloktilskud kompenseres regionerne for nye og ændrede opgaver. Der foretages derfor regulering som følge af regeringens lov- og cirkulæreprogram (de såkaldte DUT-midler).

Den konkrete udmøntning af de centralt udmeldte rammer i Region Sjælland fremgår af de relevante afsnit i det følgende.

Endelig er der aftalt en omlægning af den kommunale medfinansiering, så ordningen ikke har u hensigtsmæssige incitamentsvirkninger for regionernes aktivitet. Også denne omlægning indebærer forskydninger regionerne imellem.

2.3 Somatisk sygehusvæsen

Somatisk sygehusvæsen tegner sig for i alt 9,4 mia. kr. Ud over egne sygehuse dækker området over udgifter til behandling uden for regionen både på private og andre offentlige sygehuse.

Videreudvikling af værdibaseret styring

I 2016 blev takstmodellen for sygehusene afskaffet, og fremadrettet er finansiering baseret på rammestyring med et tilkøbt aktivitetsbudget. Dette er sket for at sikre en ændring af sygehusenes fokus mod en bedre udnyttelse af den eksisterende kapacitet ved omlægninger af driften. Ved ændring i modellen gives således et stærkere incitament til øget fokus på kvalitet, sammenhæng for patienten og omkostningseffektivitet.

Ændringen af styringsmodellen skete i naturlig forlængelse af de seneste års fokus på omlægning af aktiviteten og vurderes at være nødvendig for - i kobling med Værdi for borgeren - at realisere det ønskede skifte i fokus fra aktivitetsstyring til værdibaseret styring.

I 2017 udfoldes den værdibaseret styring yderligere, idet der tages konkret udgangspunkt i patientrettighederne. Sygehusene får et fælles ansvar for at leve op til kræftpakker samt udrednings- og behandlingsretten. Det bliver dermed sygehusenes forpligtigelse at sikre, at der er den fornødne kapacitet, så rettighederne kan overholdes på egne sygehuse, og der således kun viderehenvises patienter til behandling på privathospitaler og andre offentlige hospitaler på de områder, hvor regionen ikke har den specialiserede behandling.

Overholdelsen af udrednings- og behandlingsretten understøttes af midler fra Værdi for borgeren, dvs. at der udbetales midler herfra, hvis sygehusene realiserer en samlet forbedring af målopfyldelsen. Hvis sygehusene ikke når det fastsatte mål, skal de finansiere det afledte merforbrug på privathospitaler.

Der stilles ikke et specifikt krav om en produktivitetsstigning på sygehusene i 2017, idet overholdelsen af udrednings- og behandlingsretten forudsætter, at kapacitetsudnyttelsen på sygehusene optimeres, og dermed vil produktiviteten blive forbedret.

Fremrykning af sygehusplanen

Region Sjællands sygehusplan er et af fundamentene for regionens arbejde. I 2016 er der gennemført en fremrykning af sygehusplanen med den organisatoriske samling af øjne, klinisk onkologi og urologi på Sjællands Universitetshospital.

I 2016 har samlingen af de akutte medicinske patienter på de fire akut sygehuse skabt ledig fysisk kapacitet på Roskilde og Næstved sygehuse, som kan anvendes til udvidelse af behandlinger af egne borgere på både hoved- og regionsfunktionsniveau.

Fremrykningen af sygehusplanen vil således reducere udgifterne med 15 mio. kr. i 2017 og herefter med ekstra 10 mio. kr. i hvert af budgetoverslagsårene.

Beløbet placeres på en pulje til senere udmøntning.

Indsatsen "kapacitet og styring", hvor den nye styringsmodel understøtter omlægning af behandling eller kontrolforløb, fortsætter i 2017 og frem, hvor erfaringerne fra de udvalgte områder i 2016 spredes til hele sygehusområdet. Dette arbejde er en forudsætning for at kunne realisere en bedre kapacitetsudnyttelse på egne sygehuse og dermed grundlaget for udvidelse af behandlinger til egne borgere samt overholdelse af udrednings- og behandlingsretten.

Understøttelse af kvalitet – værdi for borgeren

Som led i den nye styringsmodel tilpasses incitamentsmodellen "Værdi for Borgeren", så der er færre og mere patientrettede mål om kvalitet, f.eks. overholdelse af kræftpakker samt fuld opfyldelse af udrednings- og behandlingsretten på egne sygehuse. Hovedparten af midlerne målrettes overholdelse af udrednings- og behandlingsretten. Såfremt der er budgetoverholdelse på det udenregionale område, udbetales de resterende midler ved overholdelse af kræftpakkerne m.m.

Hvis ikke der opnås fuld målopfyldelse på udrednings- og behandlingsretten, anvendes midlerne til afregning for det afledte merforbrug på det udenregionale område.

Budgettet udgør 100 mio. kr. i 2017.

Udenregionalt forbrug

I budgetlægningen er der taget udgangspunkt i det forventede regnskabsresultat for 2016 opgjort pr. 31. maj 2016. Derudover er der indregnet en aktivitetsstigning på 2,3 % fra 2016 til 2017, der er baseret på den erfaringsmæssig vækst på dette område.

Takster på de højt specialiserede behandlinger på Rigshospitalet stiger i 2017 udover almindelig pris- og lønfremskrivninger. Regionens forbrug i 2017 på det højt specialiserede område forventes således at blive 14 mio. kr. højere end i 2016.

Der er i 2017 forudsat et forbrug på privathospitaler på 10 mio. kr., hvilket er 170 mio. kr. lavere end det forventede forbrug i 2016. Reduktionen af budgettet til privathospitaler er en konsekvens af den tilrettede styringsmodel, hvor sygehusene forudsættes at realisere fuld overholdelse af udrednings- og behandlingsretten i 2017.

Endelig er der forudsat en vækst på 15 mio. kr. i forhold til medicinudgifter til særlige udvalgte områder såsom knogle-, hud- og brystkræft samt sclerosebehandling.

Der er endvidere korrigeret for helårsvirkningen af allerede besluttede hjemtagelsesprojekter.

I 2018 ibrugtages det nye partikelterapi-center på Aarhus Universitetshospital, hvorved behandlingsmulighederne udvides. Da de nye behandlingsmuligheder og taksterne herfor endnu ikke kendes, er der ikke indarbejdet et forbrug herfor i 2018 og frem.

Høreapparatområdet

Høreapparatområdet koordineres af den fælles visitation til høreapparatbehandling på Audiologisk Klinik i Slagelse, der er en del af regionens Øre-, næse, og halsafdeling.

Visitationen modtager henvisninger til høreapparatbehandling, og på den baggrund visiteres borgerne til behandling på egne offentlige klinikker eller speciallæge med særlig aftale om høreapparatbehandling. Hvis borgeren ikke ønsker at benytte det offentlige tilbud, modtager borgeren en bevilling til et privat erhvervet høreapparat, som regionen yder tilskud til.

Udgangspunktet for budgetteringen af høreapparatsområdet for 2017 er det forventede regnskab for 2016 pr. 31. maj 2016.

Der er indarbejdet en forventet realvækst på 1,5% fra 2016 og frem.

Bevillingen har et samlet budget i 2017 på 57 mio.kr.

Førtidspension- og fleksjobreform

I forbindelse med Førtids- og fleksjobreformen (FØP) skal regionen yde sundhedsfaglig rådgivning til kommunerne i sager vedrørende tildeling af førtidspension eller tilbud om ressourceforløb.

Regionens sundhedsfaglige rådgivning til kommunerne i sager om førtidspension og ressourceforløb består af en sundhedskoordinationsfunktion og en klinisk funktion. Der er indgået en samarbejdsaftale med regionens kommuner om opgaven, herunder finansieringen af ydelserne som betales fuldt ud af kommunerne. Bevillingen skal derfor være adskilt fra sygehusvæsenet, og nettoudgiften for regionen er 0 kr. På området er der dog afsat beløb til finansiering af et forskningsprofessorat.

2.4 Primær Sundhed

Sygesikringsudgifter

Budgettet for sygesikring ekskl. medicin er i 2017 på 2.301 mio. kr., hvilket er godt 1 % højere end forventet regnskab 2016 pr. 31. maj.

Overenskomsterne på sygesikringsområdet indeholder alle et økonomisk loft for udgiftsniveauet på de pågældende overenskomstområder enten pr. patient eller som en samlet ramme.

De stigende udgifter til tandlægeområdet i forlængelse af den nye overenskomst fra april 2015 har været særligt i fokus. Det fremgår således af økonomiaftalen mellem Danske Regioner og regeringen, at sundhedsstyrelsen fra juni 2016 vil opdatere den nationale kliniske retningslinje på området med henblik på at understøtte regionernes økonomistyring. I konsekvens heraf er der ikke indarbejdet realvækst af betydning fra 2016 til 2017 på tandlægeområdet.

Der er i overslagsårene indarbejdet en årlig realvækst på ca. 0,6 % for sygesikringsudgifterne under ét.

Sygesikringsmedicin

Forudsætninger om udgiftsniveauet for sygesikringsmedicin indgår i økonomiaftalen mellem Danske Regioner og regeringen.

Danske Regioner og Lægemiddelindustriforeningen har forhandlet en ny prisloftaftale for lægemidler i primærsektoren på plads. Aftalen betyder, at der er loft over medicinpriserne de kommende to et halvt år. Aftalen er gældende for perioden 1. juli 2016 til 15. december 2018.

I konsekvens heraf er der budgetteret med udgifter på niveau med forventet regnskab 2016.

Budgettet til sygesikringsmedicin er dermed fastsat til 930 mio. kr. i 2017.

For at skabe robusthed i budgettet er 5 mio. kr. dog afsat som betinget bevilling. Regionsrådet tager løbende stilling til frigivelse af reservationen i 1. halvår af 2017, og senest i juni 2017 frigives de reservede midler.

Respiratorpatienter

Der budgetteres ud fra en forventet udgift på de enkelte ordninger. Der er fortsat en stigning i antallet af patienter. I budgettet for 2017 er indregnet en udgiftsreduktion på ca. 8 mio. kr. som følge af denne nye lovgivning om udgiftsfordelingsnøgle mellem kommuner og region. Hermed holdes udgifterne i ro trods det stigende patienttal.

Budgettet udgør i 2017 192 mio. kr.

Primær sundhed i øvrigt

Området dækker sekretariatsudgifter, regional tandpleje samt udgifter til regionsklinikker og rekruttering. Det samlede beløb er på 49 mio. kr.

2.5 Psykiatri

Det samlede budget på psykiatriområdet er i 2017 på 1.138 mio. kr. Heraf udgør det udenregionale forbrug 39 mio. kr.

Eget væsen

I budget 2015 blev der indarbejdet et permanent løft på 36 mio. kr., som i 2017 er steget til ca. 45,6 mio. kr. Midlerne anvendes til "udbygning af kapaciteten i psykiatrien med fokus på at sikre høj kvalitet i indsatsen gennem implementering af evidensbaserede metoder og nedbringelse af ventetider".

Derudover blev der i 2016 afsat 12,8 mio. kr. Beløbet falder i 2017 til ca. 8 mio. kr. og igen i 2018 til 3,5 mio. kr. Beløbet bortfalder efter 2018.

Disse midler anvendes til "et generelt kompetenceløft af personalet i psykiatrien, herunder med fokus på særlige kompetencer til nedbringelse af tvang".

I 2016 realiseres de forudsatte effektiviseringsgevinster på 13 mio. kr. ved ibrugtagningen af Psykiatrihuset i Slagelse, ligesom der fortsat arbejdes med at optimere anvendelsen af de nye fysiske rammer til gavn for patienterne.

Aktivitetsbudgettet for psykiatrien, som består af ambulante besøg og udskrivelser, udvides med telemedicinske ydelser, idet det vil understøtte det skift i behandling, som der ønskes på udvalgte områder.

Det udenregionale område

I budgettet for 2017 er der taget udgangspunkt i det forventede regnskabsresultat for 2016 opgjort pr. 31. maj 2016. Skønnet er udarbejdet med den forudsætning, at regionen ikke er betalingsforpligtet for patienter indlagt i Region Hovedstadens psykiatri i Roskilde, hvor patienten ved indlæggelsen ikke var borger i Region Sjælland men som under langvarig indlæggelse tildeles bopælsadresse på Hovedstadens psykiatri Sct. Hans i Roskilde.

Der er forudsat en aktivitetsvækst på 2% fra 2016 og frem på det udenregionale psykiatriske område.

2.6 Præhospitalt Center

Budgettet for Præhospitalt Center er opdelt i to områder:

- Præhospitalt Center (sekretariatet)
- Kontrakter

Præhospitalt Center

Budgetområdet omfatter udgifter til sekretariatet inklusiv den præhospitale enhed, AMK-læge, AMK-vagtcentral, AMK-sygeplejersker og befordringsservice.

Det samlede budget på Præhospitalt Center (sekretariatet) er i 2017 på 66 mio. kr.

Kontrakter

Det samlede budget på Kontrakter er i 2017 på 611 mio. kr.

Området dækker over udgifter til den egentlige befordring. Dvs. udgifter til både siddende og liggende patienttransport, akutbiler, helikopter samt befordringsgodtgørelse.

Budgettet for 2017 og overslagsår er lagt på baggrund af en række konkrete analyser af den forventede udgiftsudvikling på hvert enkelt delområde – herunder virkninger af den nye ambulancekontrakt med Falck.

2.7 Øvrige områder

I det følgende nævnes budgetområder, hvor særlige forhold gør sig gældende.

Koncernservice

Koncernservice varetager serviceopgaver på sygehusene og er kontraktholder for eksterne leverandører inden for områderne rengøring og service, portørtjeneste, depotopgaver, transport mellem sygehusene, arealpleje, vintertjeneste, vask og madleverancer. Koncernservice har budgettet til løsning af de fleste af opgaverne. Dog leveres vask og mad direkte til sygehusafdelingerne mod betaling på baggrund af deres konkrete efterspørgsel.

Koncernservices budget på hovedkonto 1 beløber sig til 402 mio. kr.

Medicinpuljen

Under bevillingen Kvalitet og Udvikling er der afsat midler til dækning af udgifter til særlig dyr medicin.

Forventningerne til udgiftsniveauet for særlig dyr medicin har svinget meget i den senere tid. Ved budgetvedtagelsen for 2016 var det forudsætningen, at der ville være en årlig realvækst på ca. 15 %.

Denne vurdering viste sig i efteråret at være overvurderet. Årsagen hertil skal bl.a. ses i lyset af, at der sker markant hurtigt skifte i præparater i tilfælde af prisfald, ligesom der er indgået en central aftale om at reducere udgiftsstigningen generelt. Endelig bidrager den ekstra fokus på godkendelsesprocedurer for nye præparater til reduktion af stigningstakten.

Budgettet på medicinpuljen er på 722 mio. kr. i 2017. Beløbet er budgetlagt ud fra en konkret vurdering af den generelle udvikling på baggrund af forbruget i første halvdel af 2016. Dertil kommer en vurdering af den økonomiske virkning af en række konkrete lægemidler.

For at skabe robusthed i budgettet er 5 mio. kr. dog afsat som betinget bevilling. Regionsrådet tager løbende stilling til frigivelse af reservationen i 1. halvår af 2017, og senest i juni 2017 frigives de reserverede midler.

Der er indregnet en forventet årlig realvækst på 4 % i overslagsårene.

Som led i budgetvedtagelsen for 2016 blev der nedsat en særlig TaskForce, som - suppleret med fællesregionale initiativer - skal reducere stigningstakten på medicinområdet. Task Force arbejdet fortsætter i 2017.

Patientforsikring

Udgifterne til patientforsikring er placeret på et budgetområde under bevillingen Kvalitet og Udvikling.

I budgettet tages der udgangspunkt i budgetopfølgningen pr. 31 maj 2016, hvor det forventede regnskab 2016 er 119 mio. kr.

Budgettet til patientforsikring er i 2017 på 127 mio. kr.

Budgettet består af hhv. udgifter til administration af patientombuddet dels udgifter til erstatningsudbetalinger.

I budgettet er indarbejdet de økonomiske virkninger af ændrede regler vedr. betaling for klagesagsbehandlingen.

Vedrørende erstatningsudbetalinger er der indarbejdet en pulje på 14,5 mio. kr. til særligt store udbetalinger.

Der er indarbejdet årlig realvækst vedr. erstatningsudbetaling på 2% fra 2017 og frem.

Koncern IT

På hovedkonto 1 er alle bevillinger vedrørende IT samlet under bevillingen Koncern IT. Bevillingen indeholder en række forskellige budgetområder. Der er i alt afsat 339 mio. kr.

Afledt drift af IT-projekter

Puljen vedr. afledte udgifter til IT dækker dels over udgifter som følge af ibrugtagning af nye IT systemer dels udgifter til løbende driftsudgifter til implementering af Sundhedsplatformen.

Puljen indeholder midler til finansiering af projekter, som forudsættes gennemført i 2016/2017. Der er afsat midler til Region Sjællands indsats vedr. NASA effektiviseringsprojekt samt en række mindre projekter, der er aftalt i det tværregionale IT samarbejde (RSI).

Det resterende beløb på ca. 37 mio. kr. afsættes til finansiering af endnu ikke udmøntede midler vedr. Sundhedsplatformen både fællesdel og egenleverancer.

Sundhedsplatformen

Region Sjælland implementerer i samarbejde med Region Hovedstaden Sundhedsplatformen.

Sundhedsplatformen er et gennemgribende forandringsprojekt med det formål, at de to østdanske regioner i fællesskab standardiserer de kliniske arbejdsgange på alle sygehuse – dvs. i alt 20 sygehuse. Sundhedsplatformen vil gøre det lettere at være patient, kliniker og leder i sundhedsvæsenet bl.a. ved at skabe overblik over det enkelte patientforløb med nem, elektronisk adgang til data døgnet rundt. Herved understøttes større effektivitet og øget kvalitet i patientbehandlingen.

Det samlede projekt er meget omfattende og indeholder både anlægs- og driftsudgifter. Regionens samlede investering (drift og anlæg) kan opgøres til ca. 700 mio. kr.

Til afholdelse af fælles driftsudgifter forbundet med projektet er der i 2017 indarbejdet et beløb på 41,5 mio. kr.

Dertil kommer, at der til egenleverancer er afsat 22 mio. kr. i driftsudgifter.

Der er som nævnt ovenfor afsat midler til yderligere udmøntning under ”Afledt drift af IT-projekter”.

SOSU-løn

Udgifterne til uddannelse af social- og sundhedsassistentelever er afsat som et budgetområde under Øvrige udgifter. Budgetopfølgningen pr. 31. maj 2016 viser en lille reduktion i de forventede udgifter. De lavere forventninger er videreført i 2017.

Der er i alt afsat 63 mio. kr.

Takstindtægter – somatik og psykiatri

De samlede takstindtægter i budget 2017 er på 288 mio. kr.

Udgangspunktet for budgetteringen af takstindtægterne for 2017 er det forventede regnskab for 2016 pr. 31. maj 2016. Det forventede regnskabsresultat for 2016 er alene fremskrevet med pris- og lønfremskrivningen, idet der ikke forudsættes at være nogen aktivitetsudvikling på området fra 2016 til 2017.

Regionen modtager indtægter fra kommunerne for færdigbehandlede somatiske og psykiatriske patienter samt medfinansiering vedr. hospice og ambulant genoptræning. Budgetopfølgningen pr. 31. maj 2016 viser, at der i 2016 forventes indtægter på mellem 50-52 mio. kr. Der er i budget 2017 forudsat samlede indtægter på dette delområde på ca. 51 mio. kr.

Indkøbsbesparelser og konkurrenceudsættelse

Region Sjælland vil i 2017 og årene frem fortsætte med tiltag inden for indkøbsområdet, der skal høste gevinster. I økonomiaftalen for 2017 er forventningen til besparelspotentiale fra 2015 til 2020 øget fra 1 mia. kr. til 1,5 mia. kr. for regionerne som helhed. For Region Sjælland svarer det til yderligere 75 mio. kr. Det er ikke muligt at opnå dette mål alene ved traditionelle udbudsforretninger. Kategoristyring og kontaktstyring skal i stigende omfang bidrage til gevinstrealiseringen. Initiativerne kan ikke realiseres uden ekstra ressourcer. Der er således i 2016

foretaget en udvidelse af indkøbsstaben med henblik på at realisere de skærpede forventninger til gevinstrealisering. Der er i 2017 indarbejdet et forventet ekstra provenu som følge af indsatsen på 10 mio. kr. Der er således ved budgetvedtagelsen et samlet krav om besparelser på 70 mio. kr.

Ledelsessekretariatet

I lighed med tidligere år er der under dette budgetområde afsat et puljebeløb på 5 mio. kr. til særlige strategiske formål.

I forbindelse med opsigelsen af KRAM's lejemål på Køge sygehus har regionen, jf. kontrakten, en ekstraordinær udgift i 2017 på 7 mio. kr.

CPAP-apparater

Budgettet for 2017 er uændret i forhold til 2016.

Samarbejde med kommuner og praksisområdet

Indsatsen for styrkelse af sammenhængende patientforløb på tværs af regionen, kommunerne og praktiserende læger fortsætter uændret. Der er i 2017 afsat 18 mio. kr. på en særlig pulje. Af puljen er reserveret 5,4 mio. kr. til igangværende indsatser, herunder Broen til bedre sundhed, Helbredsprofilen og forskningsaktiviteter. Endvidere forudsættes en række KOL aktiviteter videreført. Ikke øremærkede beløb udgør ca. 10,5 mio. kr.

Pulje til Kræftplan III - screening

Som en del af finansloven for 2011 blev der indgået aftale om Kræftplan III. I 2017 er der 3 mio. kr. tilbage til udmøntning vedrørende screeningsopgaver.

Bloktilskuddet vedrørende Kræftplan III –screening reguleres hvert år frem til 2023, da indfasning af projektet først afsluttes i 2023. Der er derfor i 2019 og 2020 indarbejdet reguleringer på 0,8 mio. kr.

Budgetinitiativ – medicinsk taskforce

Som led i budget 2016 blev der afsat 2 mio. kr. årligt frem til 2018 vedr. initiativer igangsat af Den medicinske taskforce. Midlerne udmøntes løbende – både til engangsinitiativer og mere varige tiltag.

Serviceassistentprojektet

Der er i budgettet indarbejdet et puljebeløb på 7 mio. kr. til dækning af udgifter i forbindelse med serviceassistentprojektet.

Pulje til imødegåelse af udgifter (bufferpulje)

Budgetloven fastsætter et udgiftsloft for regionerne. Der er knyttet sanktioner til en eventuel overskridelse af loftet. Dette skærper kravet til, at budgettet ikke må overskrides ved regnskabsafslutningen.

Det kan dog ikke undgås, at der især sidst på året vil kunne opstå ”stød” – dels som følge af afvigelse, der kommer så sent, at det ikke er muligt at realisere korrigerende handlinger, dels til imødegåelse af ubalancer i overførsel af uforbrugte midler ind i året og ud af året. Der er derfor i lighed med andre år afsat en pulje på 50 mio. kr. på sundhedsområdet til imødegåelse af uforudsete udgifter.

Pulje til finansiering af leasingudgifter/OPP

I konsekvens af anlægsloftet har det været nødvendigt fortsat at omlægge finansieringen af en række anskaffelser til leasing. Det gælder investeringsrammer på sygehuse og andre enheder samt apparaturpuljen. Leasingudgifter vedr. investeringsrammerne afholdes af de berørte enheder.

På puljen er der i 2017 afsat midler til dækning af den regionale apparaturpulje 2016 og 2017. Disse vil blive udmøntet løbende. På grund af pres på anlægsloftet vil anskaffelser også fremover skulle leasingfinansieres. Der er i overlagsårene indarbejdet midler til dækning heraf.

Sygehusbyggeriet i Slagelse forventes ibrugtaget omkring årsskiftet 2017/2018. I 2017 er der afsat 5 mio. kr. vedrørende OPP. Beløbet stiger fra 2018 og frem til 30 mio. kr.

For at skabe robusthed i budgettet er 4,5 mio. kr. af den samlede bevilling afsat som betinget bevilling. Regionsrådet tager løbende stilling til frigivelse af reservationen i 1. halvår af 2017, og senest i juni 2017 frigives de reservede midler.

Familieambulatorier

Efter etablering af familieambulatorier i alle regioner blev satspuljemidler fra 2008 udmøntet på Lov- og cirkulæreprogram 2015/2016. Det afsatte beløb på 5,3 mio. kr. er udmøntet.

Satspuljeforliget udløber i 2019, hvorfor der som led i lov- og cirkulæreprogrammet er indarbejdet et negativt beløb fra 2019 og frem.

Sundhedsstrategi

I forbindelse med Økonomiaftalen 2016 blev der udmøntet midler til realisering af Sundhedsstrategi og øvrige finanslovsinitiativer. Efter budgetvedtagelsen for 2016 er der fra centralt hold foretaget yderligere udlodning vedr. kvalitetspulje, og initiativer der understøtter resultater. I konsekvens heraf er puljen forhøjet.

Der er løbende foretaget udlodning fra puljen – herunder er puljen reduceret med 15 mio. kr. øremærket til særlig indsats vedr. rekrutteringsudfordringer i det sydlige område. Puljen udgør herefter 78,4 mio. kr. i 2017.

For at skabe robusthed i budgettet er 35,5 mio. kr. af den samlede bevilling afsat som betinget bevilling. Regionsrådet tager løbende stilling til frigivelse af reservationen i 1. halvår af 2017, og senest i juni 2017 frigives de reservede midler.

Innovation

Udmøntning af puljen skal sikres via implementering af denne styringsmodel.

Regionen har særligt fokus på arbejdet med *Innovation*. Innovation skal styrkes og i endnu højere grad bruges som et redskab til at understøtte regionens strategier. Derfor afsættes en pulje på 4 mio. kr. årligt til finansiering af større innovationsprojekter, der på sigt kan spredes og dermed gavne hele regionens sundhedsvæsen og samtidig understøtte regionens målsætninger om "Patienten som partner" og "Danmarksmester i sammenhæng". Der er i alt afsat 4 mio. kr.

Gebyr for tilsyn

Det risikobaserede tilsyn med behandlingssteder betyder, at regionerne får udgifter i forhold til årligt gebyr til Styrelsen for Patientsikkerhed. Regionen er kompenseret via Lov og cirkulæreprogrammet. Der er afsat 2,8 mio. kr.

Særlig indsats vedr. rekrutteringsudfordringer i det sydlige område

Der afsættes en udviklingspulje på 15 mio. kr. i 2017 og frem som skal bruges til at understøtte og finansiere tiltag, der skal forbedre kvaliteten på Nykøbing Falster Sygehus.

Fokus skal være på gøre det mere tiltrækkende for læger og plejepersonale at arbejde på Nykøbing Falster Sygehus ved at der afprøves andre arbejdsmetoder og samarbejde med de øvrige sygehuse i regionen.

Pulje vedrørende ESCO

Region Sjællands indsats for at nedbringe forbruget af el, vand og varme i regionens bygningsmasse fortsættes, og derfor afsættes 3 mio. kr. til at gennemføre et udbud og en analyse af et ESCO-projekt, hvor en privat leverandør foretager energirenoveringer, der finansieres af det sparede energiforbrug. ESCO-projektet indebærer en helhedsorienteret energirenovering af Holbæk, Slagelse og Nykøbing Falster sygehuse med en option på Ringsted, Roskilde og Næstved sygehuse.

Produktion, Forskning og Innovation (PFI)

Produktion, Forskning og Innovation understøtter – både organisatorisk og ledelsesmæssigt – Region Sjællands arbejde med produktionstilrettelæggelse (LEAN), forskning og innovation.

Afsatte drifts- og puljemidler vedr. forskning og innovation henhører under enheden. Lønbudgettet er samlet på hovedkonto 4.

I 2017 er der i alt afsat 38 mio. kr. Heraf udgør midler til forskning knapt 35 mio. kr.

2.8 Indtægter

Region Sjællands indtægter fastsættes som led i økonomiaftalen mellem Danske Regioner og regeringen. Indtægterne består af følgende elementer:

- Bloktilskud
- Statslig aktivitetsafhængig finansiering
- Kommunal medfinansiering

Af regionens indtægter udgør bloktilskuddet langt den største del. En mindre del af bloktilskuddet på sundhedsområdet anvendes til at finansiere visse administrative opgaver på Social- og specialundervisningsområdet. I 2017 udgør dette beløb 0,8 mio. kr.

Der er loft over regionens indtægter vedr. kommunal medfinansiering. Regionen modtager således ikke ekstra indtægter, hvis aktiviteten overstiger det forudsatte.

Som led i Økonomiaftalen for 2017 er det aftalt, at der gennemføres en omlægning af den kommunale medfinansiering, så andelen falder med godt 3 mia. kr. for regionerne under ét, og bloktilskuddet forøges tilsvarende. Omlægningen indgår først i finansieringen med midtvejsreguleringen i 2017. Der er budgetteret i overensstemmelse med den aktuelle bloktilskudsudmelding.

Nedenstående tabel viser hvordan det aktivitetsafhængige bidrag på sundhedsområdet fordeler sig på kommunerne i Region Sjælland i 2015.

Kommune	Kommunal medfinansiering opgjort på bopælskommune	Fordeling af Region Sjælland indtægter opgjort efter bopælskommune. Opgjort i pct.
Greve	170.415.087	5,5%
Køge	211.271.307	6,8%
Roskilde	297.576.035	9,6%
Solrød	72.135.629	2,3%
Odsherred	135.172.211	4,3%
Holbæk	259.452.207	8,3%
Faxe	132.270.749	4,2%
Kalundborg	183.024.255	5,9%
Ringsted	118.858.661	3,8%
Slagelse	305.275.096	9,8%
Stevns	82.117.561	2,6%
Sorø	113.461.329	3,6%
Lejre	92.884.926	3,0%
Lolland	179.711.356	5,8%
Næstved	329.966.265	10,6%
Guldborgsund	251.282.570	8,1%
Vordingborg	179.783.391	5,7%
Region Sjælland	3.113.658.635	100,0%

3. Social- og Specialundervisning

3.1 Indledning

Nedenstående tabel viser fordelingen af udgifter og indtægter i hovedtal. Den samlede omsætning udgør godt 678 mio. kr.

SOCIAL- OG SPECIALUNDERVISNING	
1.000 kr. omkostningsbaseret	
UDGIFTER	2017
Institutioner	617.908
Socialenheden	11.043
Øvrige udgifter	10.874
Takstregulering vedr. tidligere år	8.413
Andel af fælles formål og adm.	28.133
Andel af renter	1.745
Andel af fælles formål og administration, Anlæg	197
UDGIFTER I ALT	678.313
INDTÆGTER	
Takstindtægter	-502.679
Objektiv finansiering – socialområdet	-169.900
Objektiv finansiering - specialundervisning	-1.864
Overhead af indtægtsdækket virksomhed	-3.048
Bloktilskud	-822
INDTÆGTER I ALT	-678.313

Region Sjællands hovedopgave inden for socialområdet er driftsansvaret for de institutioner, der via rammeaftalen er tillagt Region Sjælland.

Der påhviler Region Sjælland sammen med kommunerne et regionalt leverandøransvar på en række områder. Leverandøransvaret omfatter forpligtelsen til at levere tilbud til kommunerne og forpligtelsen til at tilpasse kapaciteten efter kommunernes behov, samt at udvikle tilbuddene.

Rammeaftalens hovedindhold er at sikre det nødvendige udbud af pladser inden for det specialiserede tilbud på socialområdet, socialpsykiatri og dele af specialundervisningsområdet.

Rammeaftalen udgør således det centrale planlægnings- og udviklingsredskab, der skal sikre, at borgerne i regionen får stillet de tilbud til rådighed, de har krav på i henhold til serviceloven.

3.2 De økonomiske forudsætninger

3.2.1 Finansiering

Bortset fra visse særlige administrative opgaver, som finansieres af bloktilskud og specialrådgivningsydelser, som betales af VISO (Den Nationale Videns- og Specialrådgivningsorganisation) bliver omkostningerne på socialområdet fuldt ud finansieret af kommunerne. Betalingen sker via takstopkrævning i form af en pris pr. plads. For de landsdækkende tilbud (f. eks. de sikrede institutioner) opkræves en del af betalingen som takstopkrævning og resten ud fra objektive kriterier (befolkningstal). For den sikrede institution Kofoedsminde er det dog udelukkende objektiv finansiering.

Ud over det lovbundne område, som er budgetteret, varetager en række institutioner funktioner for kommunerne som fuldt indtægtsdækket virksomhed. Den samlede aktivitet er således højere end det budgetfastlagte.

3.2.2 Takstudviklingen

Kommune Kontakt Rådet Sjælland (KKR) har til budget 2017 anbefalet, at "takstinstrumentet" i form af henstilling over for sælgerkommunerne om en given procent takstreduktion **ikke** anvendes i 2017. KKR Sjælland opfordrer i stedet alle kommuner til at sikre et målrettet arbejde for konstant driftsoptimering med den hensigt at reducere udgifterne.

Den fælles anbefaling til takstudviklingen har været en fast praksis siden budget 2009.

3.2.3 Tilbagebetaling til kommunerne

Med den nye takstbekendtgørelse der trådte i kraft den 15. januar 2015, er der skabt nye regler for håndtering af over-/underskud i regionale og kommunale tilbud. Driftsherren kan beslutte, at mindre overskud på op til 5 pct. ikke skal indregnes i taksten i efterfølgende år. I henhold til takstaftalen kan et overskud dog ikke akkumuleres over flere år og skal derfor tilbagebetales til kommunerne. Underskud på op til 5 pct. kan ikke længere indregnes i taksten, men skal dækkes ved f.eks. effektivisering eller af tidligere års overskud inden for driftsherrens samlede drift. Eventuelle overskud på regionens tilbud vil således fremover for størstepartens vedkommende forventes at gå til (med-)finansiering af underskud på andre tilbud.

I de senere år, har regionen tilbagebetalt midler fra overskudspuljen ved at nedsætte efterreguleringen af taksterne. Set i lyset af ovenstående, foretages ikke ekstraordinære takstnedsættelser i 2017.

3.3 Tværgående tiltag i budget 2017

3.3.1 Balance i økonomien

I de senere år har der generelt set været en ændret efterspørgsel efter regionens pladser. Der har på en række af tilbuddene været efterspørgsel på andre pladser/ydelser end de basisydelser, som traditionelt har været udbudt af institutionerne. Her er der tale om mere specialiserede tilbud til dels mere komplekse målgrupper og dels til enkeltpersoner. Regionen har derfor en økonomistyringsmodel, som sikrer fleksibilitet i udbuddet af tilbuddenes pladser og samtidig sikrer at der

skabes stabilitet på socialområdet, således at der er balance imellem udbud og efterspørgsel og dermed også et minimum af takstudsving.

Med den fortsatte fokus på enhedsomkostninger, er der foretaget en række initiativer til kapacitetstilpasninger i form af udvidelser/nedlæggelse af pladser, samt deraf følgende driftsøkonomiske justeringer på institutionerne.

Der er i budgettet foretaget ændringer i forhold til nedlæggelse/udvidelse af pladser og afledte driftsøkonomiske justeringer på i alt 4 institutioner. Disse er: Bo og Naboskab Sydlolland, Marjatta, Synscenter Refsnæs og Platangården.

Ændringerne er nærmere specificeret i afsnit 3.5. nedenfor.

3.3.2 Styringsværktøjer

På socialområdet gælder en styringsmodel, som giver institutionerne værktøjer til en sikker og effektiv drift. Modellen indebærer bl.a., at tilbuddenes bevilling reguleres som følge af udsving i belægningen. Som hovedregel reguleres budgettet med 70 % af pladsprisen – både ved mer- og mindre belægning.

Økonomistyringsmodellen justeres/opdateres løbende, således at styringsmodellen tilpasses den økonomi og efterspørgsel, som er gældende for det enkelte tilbud.

Den nye takstbekendtgørelse betyder, at der fremover skal være endnu mere fokus på budgetoverholdelse. Der er ikke foretaget grundlæggende ændringer i styringsmodellen som følge heraf.

Efterspørgslen på særforanstaltninger har ændret sig, blandt andet i form af en kortere længde på anbringelsen. På den baggrund er der den bevillingsmæssige status af disse særtilbud ændret, så de i højere grad fungerer som indtægtsdækket virksomhed.

Den ændrede efterspørgsel fra kommunerne efter mere specialiserede pladser kræver fleksibilitet og fokus på de normerede pladser. På den baggrund er der for 2017, efter gensidig aftale med den enkelte institution, i nogle tilfælde fastlagt en reguleringsprocent på 100 % i tilfælde af mer-/mindrebelægning, mod de generelt gældende 70 %.

3.3.3 Rammeaftalen

Koordineringen mellem Region Sjælland og kommunerne i regionen er helt afgørende for tilblivelsen af pragmatiske og fremsynede rammeaftaler. Samtidig forudsætter koordineringen et tæt og konstruktivt samarbejde mellem alle parter. Dermed fungerer rammeaftalerne også som vigtige styringsmodeller der sikrer, at der udbydes de nødvendige tilbud inden for rammeaftalens områder, og at disse har en høj kvalitet.

Parterne har en forpligtigelse til at tilpasse kapaciteten, så tilbuddene drives økonomisk effektivt. Der kan derfor efter vedtagelse af den årlige rammeaftale være behov for justeringer på de enkelte tilbud.

Rammeaftalen indeholder derfor en procedure for godkendelse af løbende tilpasninger. Proceduren har dels til formål at sikre et overblik over de foretagne/ønskede ændringer for alle parter, dels en effektiv udnyttelse af tilbuddene og områdets økonomiske ressourcer.

Det politiske samarbejde omkring rammeaftalen sker i kontaktudvalget.

På det administrative plan er nedsat en Styregruppe for rammeaftalen. Styregruppen fungerer som initiativtager til en række samarbejdsprojekter. Til at bistå styregruppen er der tillige nedsat en række arbejds-/netværksgrupper som arbejder med forskellige projekter og analyser.

3.3.4 Dansk KvalitetsModel på socialområdet

I regi af Danske Regioner deltager Socialområdet i et fællesregionalt arbejde om at udvikle og dokumentere kvalitet. Formålet er at sikre åbenhed og indsigt i de sociale botilbud. Der arbejdes bl.a. med udvikling og implementering af Dansk KvalitetsModel på det sociale område.

Dansk Kvalitets Model på det sociale område bygger på de samme metoder og principper som Den Danske Kvalitets Model på sundhedsområdet. Der er tale om en akkrediteringslignende model og har som udgangspunkt, at botilbuddene på det sociale område skal dokumentere at leve op til et fælles sæt af standarder for indsatsen.

Kvalitetsarbejdet fortsætter i 2017.

3.3.5 Udviklingspulje

I 2017 vil der også være behov for en række udviklingstiltag i form af blandt andet systemudvikling i forbindelse med øget dokumentationskrav. Til understøttelse af de sociale institutioners arbejde med de forskellige udviklingstiltag, fortsættes der med en udviklingspulje som er en del af socialafdelingens budget. Puljen er på i alt 0,6 mio. kr.

3.3.6 Strategi for Socialområdet

Med henblik på at skabe gode rammer for forskning på socialområdet er der afsat 2 mio. kr. til formålet. Forskningen skal dokumentere kvaliteten i de sociale tilbud og dermed skabe grundlag for at tilbuddene baseres på evidens og løbende udvikles.

I 2016 gennemføres aktiviteter til spredning af forskningens resultater, der sikrer læring på det samlede Socialområde. Endvidere arbejdes med udbud af nye projekter til gennemførelse i 2017/2018.

3.3.7 Egenbetaling

Reglerne for borgernes egenbetaling på botilbud (servicelovens § 107-110) er ved at blive revideret. Indtil nye regler træder i kraft har KL opfordret kommunerne til at efterleve de eksisterende regler, dvs. at fastsættelsen af egenbetalingen sker af myndighedskommunen. Opkrævningen skal i udgangspunktet også foretages af myndighedskommunen. Opkrævningen kan dog delegeres til tilbuddet. Dette betyder samtidig, at egenbetalingen ikke må indregnes i takstgrundlaget – med stigende takster til følge. Tilbuddene kompenseres i budget 2017 og frem for de manglende indtægter fra beboernes egenbetaling.

3.3.8 Aflastning – skifte til hoteldøgnsmetode

Fra 2017 beregnes og opkræves aflastningsophold efter hoteldøgnsmetoden (12-12). Ændringen af opgørelsesmetode har som konsekvens, at taksterne for aflastning stiger, idet udgiften til tilbuddet fordeles på færre opkrævningsdøgn. Den budgetterede belægning er ændret fra 95% til 70%. Som følge af ændringen er aflastningspladserne på Skelbakken udskilt fra døgnpladserne, jf. beskrivelsen i afsnit 3.5.

3.4 Investeringer i 2017

Investeringer foretaget på social- og specialundervisningsområdet forudsættes finansieret ved "udlån" fra regionens kassebeholdning. Udlånet medfører, at social- og specialundervisningsområdet skal betale renter af mellemværendet. Dertil kommer, at driften bliver belastet af afskrivninger.

Social- og specialundervisningsområdet tilbagebetaler "udlånet" løbende via takstindtægter fra kommunerne.

På investeringsoversigten for 2017 indgår følgende:

Marjatta ønsker at udvide Vidarslund (Ny Vidarslund) med 12 §108 pladser, da skolehjemmet ikke har tilstrækkelig kapacitet. Med udvidelsen forventes stordriftsfordele ved at drive 22 pladser i tilbuddet frem for de nuværende 10 pladser.

For Kofoedsminde foretages der nybygning og renovering af beboerværelser til afhjælpning af en massiv overbelægning.

For Bo og Naboskab Sydlolland ombygges KereCentret, der er en selvstændig boenhed under Bo og Naboskab Sydlolland. Centret har til huse i utidssvarende rammer. Indretningen ændres således, at der indrettes 2 boenheder med hhv. 7 og 8 boliger med tilhørende bad og toilet.

For en nærmere beskrivelse af investeringsoversigten henvises til kapitel 7.

3.5 Beskrivelse af de enkelte delområder

Region Sjællands samlede institutionsmasse består i 2017 af i alt 14 institutioner med mange forskelligartede tilbud.

I det følgende gives en kort præsentation inden for hvert delområde. I forlængelse heraf vil der indgå en kort beskrivelse af eventuelle justeringer på området, der er indarbejdet i budget 2017. For en detaljeret oversigt henvises til kapitel 9 "Bevillingsoversigt med bilag".

Som anført ovenfor, er der i budgettet taget højde for, at det fremover er kommunerne, der varetager opkrævning for egenbetaling for beboerne. Budgettet på de berørte takstområder er øget som kompensation for tab af indtægter.

3.5.1 Specialundervisning

Området dækker Børneskolen Filadelfia, Skolen på Marjatta og Synscenter Refsnæs skoleafdeling. Endvidere er der skoletilbud i tilknytning til børn- og unge døgninstitutionerne og de sikrede institutioner for unge.

Både Børneskolen Filadelfia og Synscenter Refsnæs skoleafdeling er kendetegnet ved, at de varetager landsdækkende funktioner. Finansieringen består således af en delvis objektiv finansiering, og resten opkræves ved ordinær takstbetaling.

Børneskolen Filadelfia har et særligt tilbud vedr. ADHD (Damp), og Synscenter Refsnæs varetager, ud over undervisning af børn og voksne, også enkelte aktiviteter uden for rammeaftalen.

På Synscenter Refsnæs skoleafdeling sker der på grund af ændrede belægningsforudsætninger en mindre tilpasning af pladstallet. Voksenskolen udvides med 2 pladser til 11 pladser. Efterskolens pladstal øges fra 10 pladser til 12 pladser både på skoledelen og fritidsdelen.

På Marjatta, ungdomsuddannelsen, udvides pladstallet med 3 pladser på grund af stigende efterspørgsel.

3.5.2 Specialrådgivning

Området omfatter "Synscenter Refsnæs Rådgivningsfunktion". Specialrådgivningen på Synscenter Refsnæs, finansieres af Socialstyrelsen (VISO), og betragtes derfor som indtægtsdækket virksomhed i regionens regi.

Specialrådgivningen er i udbud fra Socialstyrelsen i 2017. Region Sjælland byder på opgaven på vegne af Synscenter Refsnæs.

3.5.3 Dagtilbud til børn og unge

Området omfatter Synscenter Refsnæs, SFO-tilbud, Marjatta, Himmelev og Platangården.

På grund af stigende efterspørgsel nedlægges 1 af pladserne på Synscenter Refsnæs. SFO-til budet har herefter 4 pladser.

Lærken, Marjatta udvides med 7 pladser, da der her er stigende efterspørgsel. Herefter har Lærken 27 pladser.

3.5.4 Døgninstitutioner for børn og unge

Området omfatter Himmelev. Endvidere har Skelbakken, Synscenter Refsnæs Bo- og Fritidsafdeling, og Marjatta tilbud til både børn og voksne. Endelig har den sikrede institution for børn og unge – Bakkegården - en åben afdeling.

Marjatta har tilpasset sit aflastningstilbud til 2,4 pladser.

Desuden er Skelbakkens aflastningspladser udskilt fra døgnpladserne. Der er 8 aflastningspladser og 16 døgnpladser.

Pladstallet på Synscenter Refsnæs Bo- og Fritidsafdeling, justeres til det forventede behov.

Som følge heraf reduceres pladstallet på Bo-område 2, med 3 pladser, herefter er der 11 pladser på dette Bo-område.

3.5.5 Sikrede institutioner

Området omfatter Stevnstortet og Bakkegården (unge) samt Kofoedsminde (udviklingshæmmede domfældte voksne).

Der er fortsat fuld objektiv finansiering på den sikrede afdeling på Kofoedsminde. Der er også indgået aftale mellem Kofoedsminde og VISO om køb af specialrådgivningsydelser.

3.5.6 Botilbud til voksne handicappede

Området omfatter Else Hus, Bo- og Naboskab Sydlolland. Endvidere har Marjatta, og Kofoedsminde pladser på området.

På Bo og Naboskab Sydlolland tilpasses de enkelte takstgrupper til behovet. Takstgruppe 0 reduceres med 6 pladser, herefter 18 pladser. Takstgruppe 1 reduceres med 1 plads, herefter 5 pladser. Takstgruppe 2 øges med 2 pladser, herefter 6 pladser. Bo og Naboskab Sydlolland vil fremadrettet satse på specialområdet og Kere Centret.

3.5.7 Beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud

Der drives dagforanstaltninger i tilknytning til Marjatta, Bo- og Naboskab Sydlolland og Kofoedsminde.

Bo og Naboskab Sydlolland reducerer pladserne i aktivitets- og samværstilbuddet med 5 pladser til 27 pladser, grundet vigende belægning.

3.5.8 Forsorgshjem

Området omfatter Roskildehjemmet og Hanne Mariehjemmet.

Hanne Mariehjemmet mistede sit driftsgrundlag med ophør af puljefinansieringen ultimo 2015 og tilbuddet har derfor stået noteret uden budget. Folketinget har imidlertid afsat 6,4 mio. kr. til en fortsat årlig drift i 3 år, hvorefter tilbuddet forventes at overgå til normale driftsbetingelser.

På Roskildehjemmet samles budgetområderne "Aktivering – Roskildehjemmet" og "Forsorgshjemmet Roskildehjemmet", til et budgetområde.

3.5.9 Misbrug/Socialpsykiatri

Området omfatter Platangården. Platangården har indgået aftale med VISO om salg af specialrådgivningsydelser. Platangården har endvidere indgået aftale med kommunerne om drift af et revalideringstilbud.

3.5.10 Socialpsykiatriske tilbud

Området omfatter Glim Refugium.

3.5.11 Socialafdelingen

Ud over udgifter til institutionerne afholdes udgiften til socialafdelingen også på konto-området.

3.6 Specificeret oversigt over bevillinger, pladser og takster

Nedenstående tabel viser bevillingerne fordelt på de enkelte tilbud samt pladstal og takster for 2017.

Institution og område	Bevillings- andel Kr.	Pladstal	Takst 2017		
			a/c 2017	Reg. 2015	I ALT
SPECIALUNDERVISNING	40.635.376	152,0			
Børneskolen Filadelfia					
ADHD-elever	1.518.531	10,0	473 kr.	60 kr.	533 kr.
Epilepsi-elever	3.730.636	11,0	1.053 kr.		
- takstreduktion			-105 kr.		
- reduceret takst (epilepsi-børn)			948 kr.	60 kr.	1.008 kr.
- objektiv finansiering (takstreduktion) efter antal 0-17 årige			0,3439 kr.		0,3439 kr.
Synscenter Refsnæs, skole					
Børneskole	4.214.171	11,0	1.151 kr.		
- takstreduktion			-115 kr.		
- reduceret takst			1.036 kr.	5 kr.	1.041 kr.
- objektiv finansiering (takstreduktion) efter antal 0-17 årige			0,3957 kr.		0,3957 kr.

Voksenskole	5.209.372	11,0	1.394 kr.		
- takstreduktion			-148 kr.		
- reduceret takst			1.246 kr.	5 kr.	1.251 kr.
- objektiv finansiering (takstreduktion) efter antal 0-17 årige			0,5082 kr.		0,5082 kr.
Efterskoletilbud - undervisning	2.426.406	12,0	627 kr.		
- takstreduktion			-63 kr.		
- reduceret takst			564 kr.	5 kr.	569 kr.
- objektiv finansiering (takstreduktion) efter antal 0-17 årige			0,2236 kr.		0,2236 kr.
Skolehjemmet Marjatta					
Skolen, undervisningen	11.428.617	48,0	701 kr.		701 kr.
Himmelev Behandlingshjem					
Skolen, undervisning	7.089.807	22,0	1.007 kr.	14 kr.	1.021 kr.
Stevnsfortet					
Intern Skole	1.815.841	11,0	612 kr.	-105 kr.	507 kr.
Bakkegården					
Intern Skole	3.201.995	16,0	745 kr.	512 kr.	1.257 kr.
DAGTILBUD TIL BØRN OG UNGE	7.906.362	42,0			
Synscenter Refsnæs					
Fritidstilbud	535.559	4,0	397 kr.	24 kr.	421 kr.
Himmelev Behandlingshjem					
Dagtilbud	1.917.759	6,0	962 kr.		962 kr.
Skolehjemmet Marjatta					
Fritidstilbud Lærken	4.328.255	27,0	496 kr.	13 kr.	509 kr.
Platangården					
Dagtilbud	1.124.789	5,0	697 kr.		697 kr.
DØGNINSTITUTIONER TIL BØRN OG UNGE	116.522.822	150,4			
Himmelev Behandlingshjem					
Døgnpladser - under 18 år	21.614.579	18,0	3.636 kr.	301 kr.	3.937 kr.
Døgnpladser - over 18 år	2.401.620	2,0	3.636 kr.	301 kr.	3.937 kr.
Skelbakken					
Døgnpladser	18.851.487	16,0	3.656 kr.		3.656 kr.
Aflastningspladser	9.425.743	8,0	4.974 kr.		4.974 kr.

Skolehjemmet Marjatta					
<i>Boafdeling under 18 år</i>	10.580.178	22,0	1.489 kr.	38 kr.	1.527 kr.
<i>Boafdeling over 18 år</i>	19.717.605	41,0	1.489 kr.	38 kr.	1.527 kr.
Aflastningstilbud	1.442.814				
<i>Takst hverdag (mandag-torsdag)</i>		1,3	2.364 kr.		2.364 kr.
<i>Weekendtakst (fredag-søndag)</i>		1,1	2.723 kr.		2.723 kr.
Bakkegården					
<i>Åbne pladser</i>	6.458.930	5,0	4.239 kr.	-640 kr.	3.599 kr.
Synscenter Refsnæs					
Bo og Fritid - Bo-takst 1					
<i>Under 18 år</i>	884.789	1,0	2.750 kr.	-93 kr.	2.657 kr.
<i>Over 18 år</i>	10.617.471	12,0	2.750 kr.	-93 kr.	2.657 kr.
Bo og Fritid - Bo-takst 2					
<i>Under 18 år</i>	4.246.988	4,0	3.306 kr.	-264 kr.	3.042 kr.
<i>Over 18 år</i>	7.432.229	7,0	3.306 kr.	-264 kr.	3.042 kr.
Efterskoletilbud					
<i>Fritidsdel</i>	2.848.389	12,0	737 kr.	69 kr.	806 kr.
SIKREDE INSTITUTIONER	188.576.473	80,0			
Stevnsfortet					
<i>Takst for pædagogisk observation</i>			6.310 kr.		6.310 kr.
<i>Objektiv finansiering, udover grundtakst - efter antal 15-17 årige</i>	32.111.062	15,0	80,9135 kr.		80,9135 kr.
<i>Grundtakst</i>			3.899 kr.		3.899 kr.
Bakkegården					
<i>Takst for pædagogisk observation</i>			6.760 kr.		6.760 kr.
<i>Objektiv finansiering, udover grundtakst - efter antal 15-17 årige</i>	45.634.653	20,0	122,4875 kr.		122,4875 kr.
<i>Grundtakst</i>			3.899 kr.		3.899 kr.
Kofoedsminde					
<i>- sikret afdeling - omkostningstakst</i>			7.254 kr.		
<i>- sikret afdeling - objektiv finansiering efter befolkningstal</i>	102.674.074	44,0	19,3927 kr.		19,3927 kr.
<i>- særlig sikret afdeling - omkostningstakst</i>			24.025 kr.		
<i>- særlig sikret afdeling - objektiv finansiering efter befolkningstal</i>	8.156.684	1,0	1,5365 kr.		1,5365 kr.
BOTILBUD TIL VOKSNE HANDICAPPEDE	144.995.982	165,0			
Else Hus					
<i>Døgnpladser</i>	20.108.766	18,0	3.356 kr.	117 kr.	3.473 kr.
<i>Dagtilbud</i>	7.574.447	18,0	1.261 kr.	-106 kr.	1.155 kr.

Bo og Naboskab Sydlolland					
<i>Takstgruppe 0 (Basisydelse)</i>	10.961.102	18,0	1.896 kr.		1.896 kr.
<i>Takstgruppe 1 (Basis + 37 timer ugentlig)</i>	5.324.445	5,0	3.296 kr.		3.296 kr.
<i>Takstgruppe 2 (Basis + 54 timer ugentlig)</i>	7.646.246	6,0	3.939 kr.		3.939 kr.
<i>Takstgruppe 3 (Basis + 74 timer ugentlig)</i>	18.249.933	12,0	4.697 kr.		4.697 kr.
 <i>KereCenteret</i>	 9.745.564	 14,0	 2.180 kr.	 350 kr.	 2.530 kr.
Marjatta, Voksencentre					
<i>Vidarslund</i>	6.210.951	10,0	1.926 kr.	81 kr.	2.007 kr.
<i>Sampo Vig</i>	8.135.174	14,0	1.745 kr.	81 kr.	1.826 kr.
<i>Ristolahaven</i>	11.864.963	13,0	2.740 kr.	81 kr.	2.821 kr.
<i>Sofiegården</i>	17.259.941	23,0	2.226 kr.	81 kr.	2.307 kr.
 Kofoedsminde					
<i>Åben afdeling</i>	21.914.450	14,0	4.871 kr.	520 kr.	5.391 kr.
 BESKYTTET BESKÆFTIGELSE	 27.651.625	 130,0			
 Kofoedsminde					
<i>Værkstedspladser</i>	16.667.104	45,0	1.149 kr.	11 kr.	1.160 kr.
 Centerterapien					
<i>Værkstedspladser (købes af psykiatrien)</i>	2.150.764	16,0	417 kr.		417 kr.
 Marjatta					
<i>Ungdomsuddannelsen</i>	3.647.047	23,0	491 kr.	-5 kr.	486 kr.
<i>Marjatta Værkstederne</i>	5.186.710	46,0	340 kr.	74 kr.	414 kr.
 AKTIVITETS- OG SAMVÆRSTILBUD	 18.459.096	 117,0			
 Marjatta					
<i>A-huse Marjatta excl Odiliegården</i>	13.178.976	86,0	453 kr.		453 kr.
<i>A-hus Odiliegården (Marjatta)</i>	807.040	4,0	594 kr.	-41 kr.	553 kr.
 Bo og Naboskab Sydlolland					
<i>A-husene</i>	4.473.080	27,0	519 kr.		519 kr.
 FORSORGSHJEM	 23.346.153	 53,0			
 Roskildehjemmet					
<i>Forsorgsdelen (inkl. intern værksted)</i>	15.676.026	38,0	1.353 kr.	-91 kr.	1.262 kr.
<i>Æblehaven, udslusning</i>	1.170.127	7,0	574 kr.	-96 kr.	478 kr.
 Hanne Marie Hjemmet					
<i>Finansiering - SATS-midler (Staten)</i>	6.500.000	8,0			

MISBRUGSOMRÅDET/KRISECENTRE	26.594.069	26,0			
Platangårdens Ungdomscenter					
<i>Døgnafdelingen, voksne</i>	8.412.720	7,0	3.728 kr.	-43 kr.	3.685 kr.
<i>Døgnafdelingen, under 18 år</i>	14.421.806	12,0	3.728 kr.	-43 kr.	3.685 kr.
<i>Støtteboliger, voksne</i>	2.148.310	4,0	1.718 kr.	178 kr.	1.896 kr.
<i>Støtteboliger, under 18 år</i>	1.611.233	3,0	1.718 kr.	178 kr.	1.896 kr.
SOCIALPSYKIATRISKE BOTILBUD	11.542.625	15,0			
Glim Refugium					
<i>Botilbud</i>	11.542.625	15,0	2.319 kr.		2.319 kr.
I ALT - INDENFOR RAMMEAFTALE	606.230.583	930,4			
UDENFOR RAMMEAFTALE	11.677.114	8,0			
<i>- Taksterne gældende i kalenderåret</i>					
Platangårdens Ungdomscenter					
<i>Revaafdeling</i>	1.170.304	5,0	744 kr.	490 kr.	1.234 kr.
<i>- INDIVIDUELLE CENTRALE TAKSTER - (MED I BUDGET)</i>					
<i>- Taksterne aftales med pgl. Kommuner, og budget ændres ofte i løbet af året</i>					
Else Hus					
<i>Enkeltmandstilbud KS</i>	3.486.358	1,0			
<i>Enkeltmandstilbud EHDCSOL</i>	4.204.234	1,0			
Bo og Naboskab Sydlolland					
<i>Særforanstaltning Højbovej 7 th.</i>	2.816.218	1,0			
I ALT - BEVILLING OG PLADSTAL	617.907.697	938,4			

I taksterne - er udover bevillingen, indregnet central administration (inkl.barselpulje), elevpulje, samt forrentning af udlæg.

4. Regional Udvikling

4.1 Indledning

Det samlede omkostningsbaserede budget til regional udvikling fremgår af nedenstående tabel:

Regional Udvikling	Budget 2017 (mio. kr.)
Udgifter	
Kollektiv trafik	
Bus, bane og administration samt afdrag på lån m.m.	385,8
Statslig investeringstilskud - lokalbaner	-34,2
Udviklingsmidler	
Erhvervsudviklingsmidler/Vækstforum	72,0
Regionale udviklingsmidler	13,0
Miljø	
Jordforurening, råstoffer	34,7
Internationalt	
STRING, Bruxelles, Interreg, Femern Bælt Komiteen	6,9
Interne udviklingsmidler	
Strategiudvikling, analyser og synlighed	6,2
Øvrige omkostninger	
Administration (løn m.m.)	55,9
Øvrige	3,0
Andel af fælles formål og renter	22,9
Bruttoudgifter i alt (ekskl. tilskud)	593,7
Udgifter i alt	566,2
Indtægter	
Bloktilskud	-459,9
Kommunalt udviklingsbidrag	-108,8
Indtægter i alt	-568,7

Region Sjælland løser en række drifts- og udviklingsopgaver inden for regional udvikling. Opgaverne omfatter:

- Opfølgning på den regionale vækst- og udviklingsstrategi
- Administration af udviklingsmidler til erhvervsfremme- og udviklingsaktiviteter, der implementerer den regionale vækst- og udviklingsstrategi
- Erhvervsudvikling via Vækstforum Sjælland, der har ansvar for regionens erhvervsrettede aktiviteter
- Indkøb af regional, kollektiv trafik (busser og lokalbaner) hos trafikselskabet Movia
- Koordineringsopgaver på uddannelsesområdet
- Internationalt samarbejde, herunder deltagelse i Interreg programmer og politiske samarbejder
- Kortlægning, overvågning, prioritering og oprydning af forurenede grunde
- Kortlægning af råstofforekomster, råstofplanlægning og tilladelser til råstofindvinding

Den strategiske ramme for opgaverne er den regionale vækst- og udviklingsstrategi 2015-2018 med tilhørende investeringsplan 2017-2018 og strategi for jordforureningsområdet.

4.2 Den budgetmæssige situation

Fremtidssikring af budgettet til regional udvikling

Udgangspunktet i budget 2016 var, at der i 2017 ville være et tilpasningsbehov inden for regional udvikling på i alt ca. 30 mio. kr. for at sikre budgetmæssig balance og genskabe et økonomisk råderum til vækst- og udviklingsaktiviteter og oprydninger efter jordforureninger.

Beløbet kunne henføres til et forventet tab på ca. 12 mio. kr. ved en omlægning af det statslige investeringstilskud til lokalbaner til bloktilskud, en mindre indtægt på 8 mio. kr. i efterregulering fra Movia samt en udgiftsglidning inden for kollektiv trafik, der har medført merudgifter på ca. 10 mio. kr.

Med budgetaftalen for 2016 blev det besluttet, at der skulle ske en fremtidssikring af budgettet til regional udvikling gennem udarbejdelse af en langsigtet plan, der kunne sikre en samlet og varig løsning på de økonomiske udfordringer.

Regeringen meldte i februar 2016 ud, at de økonomiske rammer for privatbanerne vil være uændrede i årene fremover. Dette indebærer, at investeringstilskuddet til lokalbaner opretholdes, og at det samlede tilpasningsbehov dermed blev reduceret fra 30 til 18 mio. kr.

På baggrund af dialog med kommunerne blev der den 18. april 2016 indgået aftale om fremtidssikring af budgettet til regional udvikling. De forventede virkninger af aftalen i 2018 er ikke indarbejdet i budgetoverslagsårene.

Aftalen forudsætter, at Region Sjælland kan realisere et provenu på mindst 5 mio. kr. ved Østbanens overtagelse af kørslen på den nordlige del af den statslige bane Lille Syd ultimo 2018.

Aftalen indebærer desuden, at der gennem ændringer i driften af regionale busruter realiseres besparelser på 4,3 mio. kr. i 2017 og 8,7 mio. kr. i 2018, således at der udestår besparelser på 4,3 mio. kr. for at nå det samlede tilpasningsbehov på 18 mio. kr.

Der er derfor indarbejdet en negativ budgetreguleringspulje på 4,3 mio. kr.

Det fremgår af budgetaftalen for 2017 at Aftaleparterne er enige om udmøntning, idet den kollektive trafik samt jordforureningsområdet ikke skal omfattes.

Aftaleparterne er enige om, at kulturudvikling og vækst fremover bør understøttes samlet, med stærkere effekter til følge. Dette skal indtænkes i det fremadrettede arbejde med den Regionale Vækst- og Udviklingsstrategi. Den særlige kulturpulje på 3 mio. kr. udfases, idet aftaleparterne er enige om, at kulturprojekter støttes via de øvrige udviklingsmidler jf ovenstående. Besparelsen indarbejdes med 1 mio. kr. 2017 og 3 mio. kr. i 2018. Den resterende besparelse er aftaleparterne enige om at finde ved en fokusering af arbejdet med erhvervsudvikling og synlighedsinitiativer.

Konkret udmøntning sker i den løbende budgetopfølgning.

Region Sjælland vil i 2017 modtage ekstraordinære indtægter fra Movia på 10,4 mio. kr. Disse indtægter forudsættes at finansiere overgangsordninger i forbindelse med tilpasningerne af de regionale busruter. Behovet for overgangsordninger i 2017 aftales med kommunerne.

Indtægterne fra Movia er desuden en forudsætning for, at der kan opnås balance i budgettet.

Det er som led i den politiske aftale om fremtidssikring af budgettet til regional udvikling besluttet at gennemføre en analyse, der skal beskrive mulighederne for udvikle og bevare et sammenhængende kollektivt trafiksystem i regionen. Analysen skal også afdække mulighederne for en gradvis tilpasning af budgettet til kollektiv trafik. Analysen forelægges for Regionsrådet forud for afgivelse af trafikbestilling for 2018.

Bloktilskud

Økonomiaftalen mellem regeringen og Danske Regioner for 2017 indebærer, at omprioriteringsbidraget på 1% af rammen til regional udvikling, der blev indført i 2016, videreføres i 2017. Da omprioriteringsbidraget ikke tilbageføres til det regionale udviklingsområde, vil der være tale om en besparelse på ca. 6 mio. kr. i 2017. Rammen er i forvejen reduceret med 6 mio. kr. i 2016 som følge af omprioriteringsbidraget. Den samlede effekt af omprioriteringsbidraget vil derfor være 12 mio. kr. i 2017.

Det forventes desuden, at der medio 2017 vil ske en tilbagerulning af pris- og lønreguleringen til et væsentligt lavere niveau end forudsat i økonomiaftalen. Der afsættes derfor en bufferpulje på 7,3 mio. kr. til finansiering heraf og til at imødegå øvrige usikkerheder bl.a. i budgettet til kollektiv trafik.

Usikkerheder

Der vil fremadrettet fortsat være usikkerheder i budgettet til regional udvikling. Usikkerhederne vil bl.a. være forbundet med, at regionen har overtaget en række tidligere kommunalt finansierede busruter og beslutningen om harmonisering af takststrukturerne med virkning fra 2017.

Dertil kommer, at udgifterne til afdrag på banelån vil stige betydeligt efter 2020 samtidig med, at der er behov for nye investeringer i lokalbaner. Det er tidligere skønnet, at investeringsbehovet i perioden 2016-2025 vil være i størrelsesordenen 41, 68 eller 76 mio. kr. årligt afhængigt af hvilket scenarie, der vælges. Det forventes, at der i andet halvår 2016 vil blive forelagt forslag til fremtidige investeringer i lokalbanerne.

4.3 Udmøntning af budgetrammen

De samlede nettodriftsudgifter beløber sig til 566,2 mio. kr. Nedenstående tabel indeholder en specifikation af budget 2017:

(Omkostningsbaseret)

(Mio. kr.)	
Kollektiv trafik	
Busdrift	151,0
Banedrift	189,6
Administration	30,0
Afdrag på banelån	0,6
Tjenestemandspensioner Regionstog	25,0
Efterregulering Movia R2015	-10,4
Statsligt investeringstilskud lokalbaner	-34,2
Udviklingsmidler	
Erhvervsudviklingsmidler	72,0
Regionale udviklingsmidler	13,0
Internationalt	
STRING	1,7
Bruxelles	1,6
Interreg	2,2
Medlemskaber	0,9
Femern Bælt Komiteen	0,5
Natur og Miljø	
Miljø og Ressourcer	33,2
Råstoffer	1,5
Diverse udgifter og indtægter	
Strategi og analyseformål	6,2
Lønninger	51,8
RU administration	4,1
Budgetreguleringspulje	-4,3
Bufferpulje	7,3
Fælles formål	22,1
Renter	0,8
UDGIFTER I ALT	566,2
Bloktilskud	-459,9
Kommunalt udviklingsbidrag	-108,8
INDTÆGTER I ALT	-568,7

Som det fremgår af tabellen, er indtægterne 2,5 mio. kr. højere end omkostningerne til regionale udvikling i 2017.

Økonomaftalen mellem regeringen og Danske Regioner er udarbejdet på grundlag af udgiftsbaserede principper. Budgettet overholder det fastlagte udgiftsloft i økonomaftalen.

4.4 Budgetforudsætningerne

4.4.1 Indtægter

Regional udvikling er finansieret af et statsligt bloktilskud og et kommunalt udviklingsbidrag.

Bloktilskuddet er 459,9 mio. kr.

Det kommunale udviklingsbidrag er fastsat til 131 kr. pr. indbygger. Det giver en indtægt på i alt 108,8 mio. kr.

Staten yder hvert år et direkte investeringstilskud til lokalbanerne. Tilskuddet udgør 34,2 mio. kr.

Kommunerne bidrager til finansiering af det fælles regionale og kommunale Bruxelles-kontor. Bidraget udgør 1,0 mio. kr.

4.4.2 Kollektiv trafik

Region Sjælland finansierer den regionale, kollektive trafikbetjening med busser og lokalbaner, der bestilles hos Movia. Regionen bidrager desuden til finansiering af Movias administrationsudgifter.

Der budgetteres med i alt 351,6 mio. kr. til kollektiv trafik.

Trafikbestilling 2017

Regionens trafikbestilling for 2017 blev besluttet på Regionsrådets møde den 28. april 2016.

Trafikbestillingen blev afgivet med udgangspunkt i aftalen af 18. april 2016 om fremtidssikring af budgettet til kollektiv trafik.

Trafikbestillingen indeholdt besparelser på 3 regionale busruter, som udmøntes med 4,3 mio. kr. i 2017 og yderligere 8,7 mio. kr. i 2018.

- Busrute 420R Slagelse – Holbæk udrettes med timedrift og 2-timesdrift aften og weekend fra 2017.
- Den regionale betjening af busruten 490 Svinninge - Slagelse indskrænkes til strækningen Svinninge – Ruds Vedby fra 2018.
- Den regionale betjening af busruten 570 Gørlev – Næstved indskrænkes til strækningen Næstved – Sorø fra 2018.

Den faktiske udmøntning af ændringerne på busruterne i forhold til den kommunale betjening fastlægges i samarbejde mellem Movia, de involverede kommuner og Region Sjælland.

Herudover indeholdt trafikbestillingen kun mindre tilpasninger.

Driftsbudget for kollektiv trafik

Der budgetteres med udgifter til driften af de regionale busser på 151 mio. kr. og til driften af lokalbanerne på 189,6 mio. kr. Herudover budgetteres med et bidrag til Movias administration på 30,0 mio. kr. I dette beløb indgår udgifter til afdrag på Movias lån til implementering af Rejsekortet.

Regionen finansierer anskaffelser af nye tog og renovering af baneanlæg (skinner og signaler). Toganskaffelser leasingfinansieres. Leasingudgifterne finansieres af det samlede tilskud til banedrift. Investeringerne i anlæg på lokalbanerne i perioden 2008-2010 er finansieret af 25-årige lån med løbetid fra 2009 til 2033. Afdrag på lånet udgør 0,6 mio. kr.

Regionen modtager et tilskud fra staten til disse investeringer i lokalbanerne. Der forventes et tilskud på 34,2 mio. kr.

Regionen er forpligtet til at finansiere tjenestemandspensioner til både nuværende og kommende pensionister ved lokalbanerne. Der budgetteres med en udgift på 25,0 mio. kr. til udbetaling af tjenestemandspensioner til nuværende pensionister.

Der budgetteres med en tilbagebetaling på 10,4 mio. kr. fra Movia med baggrund i et positivt regnskab for 2015.

4.4.3 Udviklingsmidler

Der budgetteres med i alt 85,0 mio. kr. til udviklingsmidler.

Udviklingsmidlerne anvendes til implementering af investeringsplan 2017-2018 til den regionale vækst- og udviklingsstrategi og Regionsrådets vision og handlingsplan 2014-2017 samt til medfinansiering af øvrige udviklingsinitiativer som fx nationale eller tværregionale indsatser og EU strukturfondsprojekter (Mål 2, Social- og Regionalfonden, og Interreg).

Den regionale vækst- og udviklingsstrategi blev vedtaget af Regionsrådet i marts 2015. Strategien indeholder 10 strategiske målsætninger inden for fire tværgående temaer:

- Fokuseret erhvervsudvikling skaber virksomheder i vækst
- Innovation og store anlægsinvesteringer skaber vækst
- De rette kompetencer styrker væksten
- Region Sjælland er et attraktivt sted at bo, arbejde og drive virksomhed

Strategien fokuserer desuden på fire brancher (fødevarer, bygge og anlæg, logistik og transport og bioøkonomi) samt på seks vækstdrivere (ressourceeffektivitet, kompetence, eksport, innovation, iværksætteri og kapital).

Regionsrådet har i september 2016 vil vedtage en investeringsplan 2017-2018 til implementering af den regionale vækst- og udviklingsstrategi. Investeringsplanen udpeger i alt 11 sammenhængende og tværgående indsatser, der skal igangsættes af Regionsrådet og Vækstforum i 2017 og 2018. Indsatserne gennemføres som annonceringer efter ansøgninger inden for strategiens fire temaer.

Der er i Regionsrådets vision og handlingsplan 2014-2017 ligeledes prioriteret indsatser inden for fokuseret sjællandsk erhvervsudvikling og udnyttelse af innovationspotentialerne i offentlige anlægsinvesteringer.

Regionale erhvervsudviklingsmidler (Vækstforum)

Der afsættes i alt 72 mio. kr. til regionale erhvervsudviklingsaktiviteter. Midlerne prioriteres af Regionsrådet efter indstilling fra Vækstforum.

Vækstforum råder i 2016 desuden over 77,0 mio. kr. fra EU's mål 2 program, Regionalfonden og Socialfonden. Midlerne bevilges af Erhvervsstyrelsen efter indstilling fra Vækstforum.

Aktiviteterne skal samlet set medvirke til at styrke rammebetingelserne for vækst i regionens erhvervsliv inden for rammerne af lov om erhvervsfremme, den regionale vækst- og udviklingsstrategi og investeringsplan 2017-2018.

Med forslaget til Investeringsplan 2017-2018 vil der være disponeret i alt 29 mio. kr. af bevillingen til fem annonceringer inden for ressourceeffektivitet, internationalisering af virksomheder, deleøkonomi, digitalisering af virksomheders produkter og services og social inklusion.

Der er reserveret i alt 15 mio. kr. af bevillingen til finansiering af vækstaftaler i 2017. Vækstforum har godkendt tre vækstaftaler med konsortier af regionale aktører for perioden 2017-2019.

Der afsættes i alt 4,5 mio. kr. af bevillingen til Region Sjællands deltagelse i samarbejdet i metropolregionen Greater Copenhagen & Skåne Committee. Af beløbet afholdes udgifter til medlemskab på 1,6 mio. kr. Øvrige midler kan anvendes til medfinansiering af udviklingsaktiviteter.

Der afsættes desuden 2,0 mio. kr. af bevillingen til sundhedsinnovation. Midlerne prioriteres administrativt af styregruppen for innovation i overensstemmelse med Regionsrådets strategi for sundhedsinnovation.

Regionale udviklingsmidler

Der afsættes i alt 13 mio. kr. til regionale udviklingsaktiviteter. Aktiviteterne skal understøtte den regionale udvikling inden for regionernes opgaver på kulturområdet og sektorlovgivningen på uddannelsesområdet.

Aktiviteterne skal desuden implementere den regionale vækst- og udviklingsstrategi, investeringsplan 2017-2018 samt den fælles kommunale og regionale klimastrategi.

Midlerne er i budgettet tentativt fordelt som følger:

Kultur 3 mio. kr.

Uddannelse 4 mio. kr.

Øvrige 6 mio. kr.

Med forslaget til Investeringsplan 2017-2018 vil der være disponeret i alt 7 mio. kr. af bevillingen til to annonceringer inden for ressourceeffektivitet og kompetenceudvikling.

Af bevillingen afholdes udgifter til medlemskab af Clean på 0,3 mio. kr. og udgifter til partnerskab med Gate 21 på 0,25 mio. kr.

I 2017 reserveres desuden 2,0 mio. kr. til tiltrækning af Tour de France til Region Sjælland.

Der er herefter 3,5 mio. kr. i "frie midler".

4.4.4 Internationalt samarbejde

Der budgetteres med i alt 6,9 mio. kr. til regionens deltagelse i grænseregionalt samarbejde omkring Femern Bælt og Øresund. Samarbejdet skal have fokus at styrke vækst og udvikling i Femern Bælt korridoren fra Hamborg til Øresundsregionen.

Af bevillingen afholdes udgifter til grænseregionale politiske samarbejder, Region Sjællands deltagelse i Interreg programmer, det fælles regionale og kommunale Bruxelles-kontor samt medlemskaber i øvrigt.

STRING

Af bevillingen afsættes i alt 1,7 mio. kr. til Region Sjællands deltagelse i det politiske STRING samarbejde med Hamborg, Schleswig-Holstein, Region Hovedstaden, Københavns Kommune og Region Skåne.

STRING har som vision at gøre Femern Bælt korridoren til en grøn vækstregion.

Region Sjælland er værtsorganisation for sekretariatet for STRING samarbejdet. Der afsættes 0,6 mio. kr. af bevillingen til Region Sjællands medfinansiering af STRING sekretariatet.

Region Sjælland har formandskabet for STRING i 2017. Der afsættes 0,5 mio. kr. til finansiering af aktiviteter under formandskabet.

Der afsættes desuden 0,5 mio. kr. af bevillingen til en styrket politisk interessevaretagelse omkring Femern Bælt forbindelsen i forhold til politikere og erhvervsliv i hele STRING korridoren, Nordtyskland og EU.

Femern Bælt Komiteen

Af bevillingen afsættes 0,5 mio. kr. til Region Sjællands deltagelse i det politiske samarbejde i Femern Bælt Komiteen, der på tysk side har deltagelse fra Kreis Ostholstein, Kreis Plön og Hansestadt Lübeck.

Femern Bælt Komiteen har bl.a. til formål at styrke integrationen over Femern Bælt gennem grænseoverskridende aktiviteter.

Interreg programadministration

Af bevillingen afsættes 2,2 mio. kr. til Region Sjællands medfinansiering af programadministration i de tre grænseoverskridende Interreg 5A programmer: Deutschland-Danmark, Øresund-Kattegat-Skagerrak og South Baltic (den sydlige Østersø).

Målet er at øge hjemtaget af projektmidler og sikre en strategisk anvendelse af midlerne i overensstemmelse med den regionale vækst- og udviklingsstrategi.

I beløbet indgår desuden udgifter til afvikling af Region Sjællands rolle som forvaltningsmyndighed i Interreg 4A programmet Fehmarnbeltregion 2007-2013. Programmet er endeligt afsluttet i 2017.

Bruxelles-kontoret

Bruxelles-kontoret (Zealand Denmark EU Office) er et samarbejde mellem Region Sjælland, Vækstforum Sjælland og de 17 kommuner. Det samlede budget for Bruxelles-kontoret er 2,6 mio. kr. inkl. lønudgifter.

De 17 kommuner medfinansierer kontoret med i alt 1,0 mio. kr. Vækstforum bidrager desuden forlods med 0,6 mio. kr. svarende til en stilling.

Medlemskaber

Region Sjælland deltager i en række øvrige samarbejder. Der afsættes i alt 0,9 mio. kr. af bevillingen til finansiering af medlemskaber af grænsenære samarbejder i Baltic Development Forum, Øresundsinstituttet, Medicon Valley samt til medlemskaber af de erhvervsrettede organisationer Connect Denmark og REGLAB.

4.4.5 Jordforurening og råstoffer

Der afsættes 33,2 mio. kr. til håndtering af jordforurening, der truer grundvandet, boliger, daginstitutioner og legepladser, og 1,5 mio. kr. til råstofopgaver i form af råstofplanlægning, kortlægning af nye råstofområder og tilsyn med råstofgravetilladelser.

Af midlerne til jordforurening og råstoffer afsættes en pulje på 1,5 mio. kr. til innovation, offentlig-private innovationspartnerskaber (OPI) og andre former for samarbejder, som fremmer udvikling af nye metoder, teknikker og samarbejdsformer, som kan optimere og effektivisere opgaveløsningen og optimere effekten af indsatsen.

4.4.6 Diverse omkostninger og indtægter

Strategi, analyse og synlighedsskabende aktiviteter

Der afsættes 6,2 mio. kr. til finansiering af strategier, analyser, køb af konsulenttydelser, konferencer, seminarer og kommunikationsindsatser mv. i tilknytning til Regionsrådets og Vækstforums arbejde. Midlerne prioriteres administrativt.

Løn mv.

Der afsættes 51,8 mio. kr. til løn (ekskl. Bruxelles-kontoret) og 4,1 mio. kr. til personalerelaterede udgifter. Der er samtidig indarbejdet forventede refusioner og indtægter fra EU på i alt 0,3 mio. kr.

Budgetudligningspulje

Som nævnt i afsnit 4.2 er der indarbejdet en negativ budgetudligningspulje på 4,3 mio. kr. Puljen udmøntes i den løbende budgetopfølgning i overensstemmelse med budgetaftalen for 2017.

Bufferpulje

I Økonomiaftalen for 2017 er området for regional udvikling reguleret efter en forhøjet pris- og lønudvikling på 2,7 procent. De er stor risiko for, at reguleringen bliver tilbagerullet til et lavere niveau i løbet af 2017.

Sådanne reduktioner midt i et budgetår vanskeliggør økonomistyringen og begrænser mulighederne for at igangsætte nye udviklingsinitiativer, bl.a. fordi trafikbestillingen fastlåser budgettet til kollektiv trafik.

Der afsættes derfor en bufferpulje på 7,3 mio. kr. til finansiering af forventet negativ pris- og lønregulering i 2017 og til at imødegå øvrige usikkerheder bl.a. i budgettet til kollektiv trafik.

Andel af fælles formål

Regional Udviklings andel af fælles formål udgør 22,1 mio. kr.

Andel af renter

Regional Udvikling har renteudgifter på mellemregningen med regionens kasse. I 2017 er renteudgiften på 0,8 mio. kr.

5. Fælles formål og administration

5.1 Indledning

I regionernes budget- og regnskabssystem er der oprettet en særlig konto (hovedkonto 4) til "Fælles formål og administration", som muliggør, at regionerne i den løbende drift kan organisere fælles funktioner og administration i bred forstand på tværs af sektorområderne. Denne konto dækker således de fælles udgifter til *planlægning, styring, service og administration*, herunder udgifter til den politiske organisation.

5.2 Budget 2017 i hovedtal

Budgettet for Fælles formål og administration, fordelt på udgiftsområder, fremgår af nedenstående tabel.

Økonomaftalen mellem Danske Regioner og regeringen indeholder et omprioriteringsbidrag fra administrative funktioner til sundhedsrettede aktiviteter. Region Sjællands andel er på 9 mio. kr. Hertil kommer at Regionsrådet har besluttet at etablere en Intern kontrolenhed. Udgiften hertil skal afholdes inden for den samlede økonomi til administrative funktioner.

1.000 kr. omkostningsbaseret	Budget 2017
Politisk organisation	
Fælles formål (Partistøtte)	2.106
Regionsrådsmedlemmer	12.923
Regionrådsvalg	1.740
Politisk organisation i alt	16.770
Administrativ organisation	
Ledelsessekretariat	30.888
Intern kontrolenhed	4.000
Koncern Økonomi	74.480
Kvalitet og udvikling	46.842
Koncern HR	107.845
Koncern IT	175.766
Koncernservice	28.899
PFI Produktion – Forskning – Innovation	32.460
IT-kontrakter m.v.	72.710
Administrativ organisation i alt	573.889

Øvrige udgifter og indtægter	
Medlemskab af Danske Regioner	18.676
Pulje til refusion af barselsudgifter (1-4)	95.441
Intern forsikringsordning	959
Øvrige udgifter og indtægter i alt	115.076
Fælles formål og administration i alt	705.735

For hovedkonto 4 "Fælles formål og administration" kan ovennævnte besparelse opgøres til 7,7 mio. kr. svarende til 1,7 procent af de tværgående enheders samlede budget. Besparelsen fordeles på de tværgående funktioner i forhold til personaleforbrug 2015.

På området "Fælles formål og administration" afholdes udgifter til en række personalerelaterede formål. Af disse reserveres 3 mio. kr. i 2017 til kompetenceinitiativer i forbindelse med implementeringen af sundhedsplatformen.

I lighed med tidligere år, er der indarbejdet en pulje til arbejdsmiljøaktiviteter på ca. 11 mio. kr.

5.3 Den administrative organisering

Region Sjællands organisation er opbygget som en koncern med en række hierarkisk ligestillede organisatoriske enheder, dels *virksomhedsområder* med direkte brugerkontakt, dels *tværgående centre*, der varetager traditionelle stabsfunktioner, men også egentlige fælles service- og driftsfunktioner.

Den administrative organisering er grundlæggende tilrettelagt ud fra et ønske om at sikre det sammenhængende virke i regionen og har til hensigt at udnytte mulige stordriftsfordele og synergieffekter. Princippet med fælles, tværgående centre bygger således på ressource-effektive hensyn og behovet for at skabe en optimal kritisk kompetencemasse inden for de enkelte faglige felter. Endvidere tjener de tværgående funktioner til at fremme helheden og sammenhængskraften i regionens virke.

Region Sjællands organisatoriske opbygning har betydet, at der fra starten har været fokus på at skabe mest mulig værdi for forretningen, bl.a. ved at virksomhedsområderne har kunnet fokusere på selve kerneopgaven. Samtidig er der løbende fokus på realisering af synergieffekter, effektiviseringsgevinster og kvalitet.

Der arbejdes løbende med tilpasning af den administrative organisation, både ud fra et strategisk/organisatorisk perspektiv og et økonomisk perspektiv.

Som led i Projekt ny økonomistyring er det besluttet, at der skal oprettes en Intern *Kontrolenhed*.

Formålet med at etablere en intern kontrol enhed (IKE) er at sikre en uafhængig funktion, der kan styrke opfølgningen på koncernenhedernes ledelsestilsyn og ikke mindst varetage rollen som rådgiver for enhederne i arbejdet med ledelsestilsyn. IKE skal ses som et supplement til såvel Koncernøkonomis rolle og den eksterne revisions funktion.

Formålet med IKE er således både at give sikkerhed for, at ledelsestilsynet virker og at rådgive organisationen om, hvordan dette udføres mest optimalt og efter reglerne. IKE vil således blive

rådgiver for koncernenhederne og samtidig vogter for hensigtsmæssig tilrettelæggelse og gennemførelse af ledelsestilsyn lokalt.

5.4 Budget 2017

5.4.1 Pulje til refusion af barselsudgifter på hovedkonto 1-4

Der er i budget 2017 afsat en fælles barselsudligningspulje. Puljebeløbet er i 2017 på 95,4 mio. kr.

Det betyder, at alle nettoudgifter vedrørende barsel placeres på hovedkonto 4 uanset hvilket område, udgiften vedrører. Baggrunden herfor er hensynet til barselsudligningspuljens fælles tværgående karakter.

5.4.2 Udgifter til tjenestemandspensioner

Regionen har forpligtelsen til at afholde udgifter til tjenestemandspensioner. For aktive tjenestemænd foretages løbende hensættelse af 20,3 % af lønudgiften til den fremtidige forpligtelse. Hensættelsen indgår således som en del af lønudgiften, parallelt med overenskomstansatte, hvor der foretages indbetaling til en pensionskasse.

Når tjenestemænd går på pension, udbetales pensionen over konto 4. Da pengene er hensat på status, vil udbetalingen fremstå udgiftsneutralt i det omkostningsbaserede budget og regnskab. Udbetalingen har dog en direkte likviditetsmæssig effekt, og indgår i opgørelsen af det udgiftsbaserede budget og regnskab, som danner grundlag for økonomiaftalen og budgetloven.

Regionens udgifter til udbetaling af pensioner til tjenestemænd fratrådt før 1. januar 2007 refunderes af tilskud fra staten. Udgiften er helt naturligt faldende over årene.

Udgifter til udbetaling af pensioner til tjenestemænd fratrådt *efter* 1. januar 2007 forventes at stige de kommende år. På baggrund af den løbende budgetopfølgning er de budgetterede udgifter til udbetaling af pensioner til tjenestemænd fratrådt efter 1. januar 2007 justeret. I 2017 er der budgetteret med en udgift på godt 105 mio. kr. Udgiften stiger i overslagsårene.

5.4.3 Intern forsikringsordning

Regionen er med virkning fra 2012 selvforsikrende på en række områder. I konsekvens heraf, er der på Fælles formål oprettet et konto område "intern forsikringsordning". Området skal i princippet hvile i sig selv i det omkostningsbaserede budget, idet præmieopkrævning fra enhederne skal finansiere de løbende udgifter og hensættelser, herunder udbetaling af erstatninger.

Præmieberegning sker med udgangspunkt i de historiske data, som regionen er i besiddelse af. I beregningerne af fremtidig præmiestørrelse vil også indgå vurdering af eventuelt behov for "efterregulering" begrundet i lavere/højere udbetalinger end forudsat.

Der er i budget 2017 ikke forudsat ændringer i praksis omkring administration af forsikringsområdet.

5.5 Fordeling af fællesudgifter

Kontoen for Fælles formål og administration skal efter konteringsreglerne overføres til sundhedsområdet, socialområdet og regional udvikling ved hjælp af fordelingsnøgler. Det sker for at sikre finansiering af udgifterne til fælles formål og administration gennem regionernes sektorvise finansiering. Udgifterne til fælles formål bliver således finansieret af indtægterne på de tre hovedkonti.

Det skal endvidere bemærkes, at anlægsudgifterne på hovedkonto 4 nu også er fordelt til hovedkonto 1-3. Jf. "Budget- og regnskabssystem for regioner".

6. Renter og Balance

6.1 Regelgrundlaget

Bevillingsreglerne om omkostningsprincippet indebærer, at de aktiver, der benyttes af de enkelte områder betragtes som lån i regionen, og at afskrivninger på disse aktiver udgiftsføres på de respektive driftsområder.

På socialområdet indgår en beregnet intern forrentning af de aktiver, som henhører under området, og som indregnes i taksterne. Endvidere forrentes den del af de akkumulerede driftsresultater, som har påvirket regionens kasse. Rentesatsen svarer til markedsrenten.

Forrentningen medgår til finansiering af renteudgifterne på hovedkonto 5. De eksterne likvide indtægter, der indgår på socialområdet (takstindtægter), bidrager således til betalingen af regionens renteudgifter.

Vedr. Regional Udvikling har regionen afholdt udgifter vedr. kollektiv trafik (lokalbanerne), som er lånefinansieret. Udlægget hertil forrentes som interne renter og indgår som udgift på Regional Udvikling. Endvidere forrentes den del af de akkumulerede driftsresultater, som har påvirket regionens kasse.

Saldoen, der herefter fremstår på hovedkonto 5, belaster sundhedsområdet.

6.2 Regionernes formue og gæld

Regionens aktiver består hovedsagelig af bygninger. Passiverne består hovedsageligt af langfristet gæld og fremtidige pensionsbetalinger.

I det gældende finansieringssystem for regionerne er det forudsat, at de løbende udgifter finansieres ved de løbende indtægter. Der er således i udgangspunktet ikke taget højde for de driftsmæssige konsekvenser ved betaling af renter og afdrag.

Som led i økonomiaftalen for 2017 kan der efter konkret ansøgning gives dispensation til låneoptagelse inden for en samlet ramme på 650 mio. kr. vedr. refinansiering af afdrag på lån. Det er i budgettet for 2017 forudsat, at Region Sjælland kan optage et lån på 110 mio. kr.

Der tages i budgettet udgangspunkt i en gennemsnitlig kassebeholdning i 2017 på knapt 1,7 mia. kr.

6.3 Renteudgifter i budgettet

Nedenstående tabel giver en oversigt over forventede renteudgifter og -indtægter i 2017.

Renteudgifter budget 2017

(1.000 kr.) (- = indtægt)	Budget 2017
Renter af likvide aktiver:	
Indskud i pengeinstitutter m.v.	-29.450
Renter af langfristede tilgodehavender:	
Pantebreve	-78
Andre langfristede tilgodehavender	-880
Renter på langfristet gæld:	
Renter selvejende institution med driftsoverenskomst	678
Kommune Kredit, almene boliger, socialområdet	103
Realkredit	165
Kommune Kredit	55.969
Nettobelastning	26.507
Overførsel – Renter m.v.:	
Intern forrentning vedr. socialområdet	-1.745
Andel af renter vedr. almene boliger, socialområdet	-103
Intern forrentning vedr. Regional Udvikling	-789
Overførsel, Sundhedsområdet	-23.870
Samlet fordeling, konto 1,2 og 3	-26.507
Balance	0

6.3.1 Renter af indskud i pengeinstitutter m.v.

Den gennemsnitlige kassebeholdning i 2017 forventes at blive knapt 1,7 mia. kr.

De 1,4 mia. kr., der er placeret i kapitalplejeaftaler, forventes forrentet med 2 % p.a., hvilket giver en renteindtægt på 28 mio. kr. Den resterende kassebeholdning, hvor der omsættes ca. 1,3 mia. kr. pr. måned, forventes at udgøre ca. 290 mio. kr. i gennemsnit, som forventes at give en rente på 0,5% p.a. svarende til 1,450 mio. kr. Den samlede renteindtægt forventes således at blive 29,450 mio. kr.

6.3.2 Renter af langfristet tilgodehavender

Renteindtægter på pantebreve vedr. Filadelfia forventes at beløbe sig til ca. 78.000 kr.

Renteindtægter fra deponerede beløb i forbindelse med leje og leasing samt afgivne lånegarantier forventes at udgøre ca. 880.000 kr.

6.3.3 Renter af langfristet gæld

Renteudgiften er budgetlagt på baggrund af de allerede optagne lån samt forventet låntagning vedrørende 2016, der finder sted i første del af 2017.

Renteudgifter vedr. selvejende institutioner med driftsoverenskomst beløber sig til 678.000 kr.

Der forventes renteudgifter for ca. 165.000 kr. vedr. Realkredit.

Der forventes renteudgifter for knapt 56 mio. kr. vedr. lån i KommuneKredit inkl. lån vedr. kvalitetsfondsstøttet sygehusbyggeri.

Renter af gæld vedrørende almene boliger (BN Sydlolland) beløber sig til ca. 103.000 kr.

6.3.4 Modregning af intern forrentning vedrørende socialområdet

Som beskrevet oven for medgår den interne forrentning af det likviditetsmæssige udlæg på socialområdet til finansiering af de samlede renteudgifter.

I henhold til regnskabsresultatet for 2015 er det likviditetsmæssige udlæg opgjort til 349,0 mio. kr., hvilket forventes at være uændret ved udgangen af 2016.

Rentesatsen er i henhold til regionens regnskabspraksis fastsat til markedsrenten, som forventes at blive 0,5 % p.a.

Renteindtægten fra socialområdet vil herefter blive på 1,745 mio. kr.

6.3.5 Modregning af intern forrentning vedrørende Regional Udvikling

Det lånefinansierede udlæg vedr. Regional Udvikling (Kollektiv trafik) forventes ultimo 2016 at beløbe sig til 190,5 mio. kr., mens det løbende mellemværende vedr. hovedkonto 3 forventes at være -32,7 mio. kr.

Renteindtægten fra Regional Udvikling vil herefter blive på 789.000 kr.

6.3.6 Fordeling af nettorenter

Det samlede resultat af renteindtægter og -udgifter efter opgørelse af interne renter vedr. socialområdet og Regional Udvikling jf. ovenfor skal fordeles til sundhedsområdet.

I budget 2017 belastes sundhed herefter med 23,9 mio. kr.

6.4 Forskydninger i balancen

Balancen (hovedkonto 6) består overordnet set af aktiver og passiver. Balancen indeholder således oplysninger om værdien af regionens grunde og bygninger, tekniske anlæg, maskiner, inventar, transportmidler m.v., samt oplysninger om regionens finansielle aktiver og værdien af forpligtelser.

De dispositioner, som foretages i budgetlægningen medfører forskydninger i balanceposterne. Hovedtallene for forskydningerne i balancen fremgår af nedenstående oversigt.

Oversigt over forskydninger i balancen

Budgetområder	Budget 2017, 1.000 kr.
Likvide aktiver	-81.735
Deponerede midler	59.644
Langfristede tilgodehavender	-32.552
Langfristede tilgodehavender i alt	27.092
Udlæg vedr. socialområdet	0
Afdrag på lån	221.000
Låneoptagelse	-110.000
Leasinggæld – afdragsandele	39.318
Leasinggæld – tilgang	0
Langfristet gæld i alt	150.318
Investeringer	669.600
Afskrivninger	-363.648
Varebeholdninger	1.463
Anlægsaktiver i alt	307.415
Feriepengeforpligtelse	-39.232
Hensatte forpligtelser (tjenestemandspensioner)	34.735
Egenkapital	-168.246
Hovedkonto 6 i alt	230.346

Der kan til enkelte budgetområder knyttes nedenstående bemærkninger.

6.4.1 Likvide aktiver

Beløbet er en residual, og repræsenterer det ”kassetræk”, som er nødvendigt for at afbalancere det samlede budget.

Beløbet udspecificeres på de enkelte områder i den autoriserede oversigt ”pengestrømsopgørelse”.

6.4.2 Langfristede tilgodehavender

6.4.2.1 Deponerede midler

Nettoforskydningen på deponerede midler (hensættelse til kvalitetsfond samt finansiering af byggeudgifter) beløber sig til 59,6 mio.kr. Der er i overslagsårene budgetteret med en forventet hensættelse på 169 mio. kr. finansieret af likvide aktiver.

6.4.2.2 Langfristede tilgodehavender

Afdrag på pantebreve vedr. Filadelfia forventes at beløbe sig til en indtægt på ca. 68.000 kr.

6.4.3 Langfristet gæld

6.4.3.1 Afdrag på lån

Der forventes afdrag på 221 mio. kr. vedrørende lån.

6.4.3.2 Låneoptagelse

Som nævnt ovenfor i afsnit 6.2 forudsættes det at Region Sjælland udnytter muligheden for, at regionerne kan optage lån til refinansiering af afdrag på lån. Der budgetlægges med, at Region Sjælland vil få lånemulighed i 2017 på 110 mio. kr.

6.4.3.2 Leasinggæld – afdragsandele

Regionen har reduceret anlægsbevillingerne vedrørende medicoteknisk udstyr og sygehusenes investeringsrammer, idet finansieringen i stedet tilvejebringes gennem de etablerede rammeaftaler for finansiel leasing. I 2017 forventes ca. 20 % af den oparbejdede leasinggæld afdraget.

6.4.3.3 Leasinggæld – tilgang

Der er ikke indarbejdet ændringer vedr. leasinggæld tilgang i budget 2017. Leasinggælden registreres samtidig med, at de leasede anlægsaktiver optages i status med henblik på regnskabsmæssige afskrivninger over aktivernes forventede levetid.

6.4.4 Anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver defineres som "et anlægsaktiv med fysisk substans til vedvarende brug". Eksempler herpå kan være fast ejendom, maskiner, transportmidler og inventar.

De i budgettet optagne beløb vedrører ændringerne i den samlede værdi af regionens aktiver.

Ved tilgang af aktiver – som f.eks. i form af et anlægsarbejde – afsættes udgiften i form af et rådighedsbeløb på den relevante hovedkonto, og krediteres i form af en statuskontering. Derefter "omkonteres" anskaffelsen, så den kommer rigtigt med i balancen som et aktiv, der senere skal afskrives på. De i investeringsoversigten optagne anlægsarbejder vil derfor fremstå med 0 kr. i det omkostningsbaserede budget, idet den likviditetsmæssige påvirkning fremgår af likvide aktiver jf. afsnit 6.4.1 ovenfor.

6.4.5 Feriepengeforpligtelse

Hensættelse til feriepenge udgør i alt 39,2 mio. kr.

6.4.6 Hensatte forpligtelser (tjenestemandspensioner)

Hensættelsen til tjenestemandspensioner udgør i alt 34,7 mio. kr.

Der budgetteres ikke med ændring i øvrige hensættelser vedr. arbejdsskader, patientskader og åremålsansat personale.

7. Investeringsoversigt

7.1 Indledning

Regionens budget for anlæg i 2017 er fastlagt i overensstemmelse med et samlet niveau for de regionale anlægsinvesteringer på 2,3 mia. kr. for alle regioner under et. Dette er en fastfrysning af niveauet fra 2016.

Udgiftsloftet for anlægsområdet udgør for Region Sjælland 353 mio. kr. i 2017. I forhold til 2016 er dette en reduktion på ca. 5 mio. kr., hvis man tager højde for prisfremskrivninger.

Budget 2017 overholder udgiftsloftet:

Anlæg kontra anlægsloft	
2017-priser	
1.000 kr.	
	2017
Anlæg HKT 1	347.020
Anlæg HKT 4	5.476
Anlæg i alt	352.496
Anlægsloft	352.590
Difference	94

Anlægsaktiviteterne vil i 2017 være præget af færdiggørelse af sygehusbyggerierne i Nykøbing og Slagelse, sundhedsplatformen samt indkøb af IT-udstyr til driften. De tre projekter/områder står alene for 314 mio. kr. Der skal derfor fortsat være fokus på muligheden for leasing af apparatur m.m. i 2017.

Det samlede anlægsloft for kvalitetsfundsprojekter er for alle fem regioner 4,9 mia. kr. i 2017. Region Sjællands andel er, efter aftale med de andre regioner, i 2017 på 282 mio. kr.

Investeringer på socialområdet indgår ikke i økonomiaftalen og anlæg forudsættes finansieret via takster.

7.2 Oversigt over investeringerne

Investeringsoversigten for 2017 indeholder samlede bruttoudgifter på ca. 665 mio. kr. Heraf udgør kvalitetsfundsprojekterne 282 mio. kr. Til yderligere investeringer på sundhed og fælles formål er afsat 353 mio. kr., fordelt med godt 347 mio. kr. på sundhedsområdet og 5,5 mio. kr. vedr. fælles formål. Socialområdet tegner sig for 30 mio. kr.

Investeringsoversigten overholder, som angivet, anlægsloftet i 2017.

7.2.1 Sundhedsområdet

Investeringsoversigten kan opdeles i følgende:

1. Kvalitetsfundsprojekter
2. Sygehusplan
3. Nye projekter

4. IT
5. Øvrige projekter
6. Investeringsrammer

Nedenstående tabel viser hovedtallene for bruttoinvesteringerne.

Anlæg sundhedsområdet							
2017-priser							
1.000 kr.							
	Før 2017	2017	2018	2019	2020	2021-2025	I alt
Kvalitetsfondsprojekter	1.544.311	282.000	733.654	909.685	825.598	1.569.909	5.865.156
Sygehusplan	103.493	132.773	53.279	0	0	0	289.545
Nye projekter	0	24.704	2.660	0	0	0	27.364
IT	335.900	106.155	0	0	0	0	442.055
Øvrige anlæg	24.863	796	0	0	0	0	25.659
Puljebeløb	45.468	15.500	287.500	336.500	348.500	599.000	1.632.468
Investeringsrammer	67.092	67.092	67.092	67.092	67.092	335.460	670.920
Anlæg ekskl. kvalitetsfond	576.816	347.020	410.531	403.592	415.592	934.460	3.088.011
Total	2.121.127	629.020	1.144.185	1.313.277	1.241.190	2.504.369	8.953.167

Kvalitetsfondsprojekter

Efter ibrugtagning af den nye psykiatri i Slagelse i august 2015 er der i regionen nu kun et enkelt kvalitetsfondsprojekt tilbage. Det drejer sig om det nye Sjællands Universitetshospital i Køge med en samlet anlægsøkonomi på 4,6 mia. kr.

Nedenstående tabel viser de forventede udgifter vedr. Sjællands Universitetshospital i Køge.

Anlæg Kvalitetsfondsprojekter							
2017-priser							
	Før 2017	2017	2018	2019	2020	2021-2025	I alt
Sjællands Universitetshospital i Køge	314.628	282.000	733.654	909.685	825.598	1.569.909	4.635.473

Vedrørende kvalitetsfondsbyggerierne skal anføres, at der i økonomiaftalen for 2017 er skønnet et afløb på samlet set 4,9 mia. kr. i 2017. Region Sjælland har i forlængelse heraf budgetteret med et afløb i 2017 på udgifter til kvalitetsfondsbyggerier på 282 mio. kr. Dette beløb er 76 mio. kr. lavere, end regionen tidligere har forudsat. Budgettet for 2018 er forhøjet med samme beløb.

Reduktionen skal ses i lyset af, at der erfaringsmæssigt sker forsinkelser på nogle af kvalitetsfundsprojekterne, hvormed det samlede afløb reduceres. Regionerne har dog i økonomiaftalen for 2017 ”tilkendegivet, at kvalitetsfundsbyggeriet fortsat realiseres i overensstemmelse med indgåede kontrakter og planer”.

Det lavere rådighedsbeløb i 2017 betyder således ikke, at der ændres i de konkrete tidsplaner for gennemførelse af projektet, og i det omfang planerne holder, vil der være sandsynlighed for at forbruget i 2017 overstiger det afsatte budgetbeløb.

Regionen skal i 2017 deponere 169 mio. kr. på en særlig konto. Region Sjælland har i perioden 2010 til 2016 i alt deponeret 1,1 mia. kr. Dette beløb skal, sammen med lånefinansiering, dække regionens egenfinansiering af kvalitetsfundsprojekterne.

Realisering af sygehusplanen

Regionsrådet vedtog marts 2010 en plan for regionens somatiske sygehuse, der indebærer 4 akutsygehuse i regionen (Nykøbing F., Holbæk, Slagelse og Køge), idet sygehuset i Køge bliver universitetssygehus og hovedsygehus for hele regionen, samt 2 specialsygehuse (Næstved og Roskilde).

Den endelige gennemførelse af planen forudsætter store bygningsarbejder. Universitetssygehuset i Køge og Akutmodtagelsen i Slagelse er finansieret af kvalitetsfonden.

Ny- og ombygning i Slagelse og i Nykøbing er en forudsætning for gennemførelse af sygehusplanen. Med henblik på overholdelse af anlægsloftet gennemføres projektet vedr. Slagelse dog ikke som anlægsprojekt. I stedet gennemføres projektet som OPP. Arbejdet med dette er igangsat i 2015. Der er dog i 2018 en række ombygningsudgifter i den eksisterende bygningsmasse, der ikke kan afdækkes af private investorer. Derfor afsættes der i 2018 28,1 mio. kr.

Arbejdet med udbygning af Nykøbing Falster Akutsygehus gennemføres fortsat som et anlægsprojekt i regionens regi. Der afsættes 132,8 mio. kr. til projekter i 2017. Arbejdet forventes afsluttet i 2018. Der er sket et mindre forskydning i forhold til den oprindelige tidsplan, som forudsatte færdiggørelse i 2017.

Nedenstående tabel viser regionens anlægsudgifter for de to projekter:

Anlæg Sygehusplanen							
2017-priser							
	Før 2017	2017	2018	2019	2020	2021-2025	I alt
Slagelse	23.000	0	28.134	0	0	0	51.134
Nykøbing Falster	80.493	132.773	25.145	0	0	0	238.410
Total	103.493	132.773	53.279	0	0	0	289.545

Næste fase bliver at gennemføre en revurdering af udnyttelsen af den samlede bygningsmasse, jf. nedenfor.

Øvrige

Nyt kostkoncept

Der afsættes i 2017 24,7 mio. kr. til ombygning som følge af nyt kostkoncept. Patienterne skal i det nye kostkoncept have frit menuvalg og de skal selv kunne vælge spisetidspunkt. Dette betyder at både produktionskøkkener samt afdelingskøkkener skal renoveres. Desuden var det uanset indførelsen af nyt kostkoncept nødvendigt med en renovering af ældre kølesystemer i regionens køkkener. I alt beløber projektet sig til 27,4 mio. kr. i perioden 2017-2018.

IT

I 2017 videreføres projektet vedr. Sundhedsplatformen. Projektet har til formål at forny en væsentlig del af sundheds-it systemerne, for derigennem at understøtte større effektivitet og øget kvalitet i patientbehandlingen.

Det samlede projekt omfatter en fællesdel med Region Hovedstaden og egenleverancer, der omfatter lokale tilpasninger m.m. i Region Sjælland. I investeringsoversigten er der til fællesdelen indarbejdet samlede anlægsudgifter på godt 252 mio. kr. mens egenleverancer udgør 86,5 mio. kr.

De samlede investeringer i hele projektperioden til drift og anlæg kan opgøres til ca. 700 mio. kr.

Puljer

Pulje til videreførelse af sygehusplanen

Efter Regionsrådets godkendelse af de nye profiler for sygehusene i Region Sjælland er der gennemført en opdatering af generalplanerne for regionens sygehusgeografier.

Generalplanerne beskriver udnyttelsen af regionens bygninger, med potentielle udbygningsmuligheder såvel som muligheder for at reducere i bygningsmassen eller lade visse arealer overgå til andre formål eller frasalg.

Overordnet set kan investeringsbehovet afledt af generalplanerne sammenfattes i 3 hovedområder:

- Færdiggørelse af sygehusplanen med særlig fokus på Nykøbing Falster sygehus, Næstved sygehus og Holbæk sygehus.
- Optimering og frasalg/udlejning af de tiloversblevne bygninger med særlig fokus på Næstved sygehus og Roskilde sygehus.
- Opretning af de ikke moderniserede bygninger med særlig fokus på Nykøbing Falster sygehus og Næstved sygehus.

For at løfte opgaven, foreslås der frem til 2022 i alt afsat 705 mio. kr. med følgende fordeling:

Mio. kr.

2017	2018	2019	2020	2021-2022	I alt
15,5	84,0	108,0	273,5	224,0	705,0

I 2017 anvendes midlerne med særlig fokus på planarbejdet i relation til Næstved sygehus, herunder indflytning af Præhospitalet Center, flytning af neurorehabilitering, og etablering af dialysefunktion.

Apparaturpulje

Som følge af anlægsloftet er det ikke muligt at etablere en apparaturpulje i 2017. Anskaffelse af nyt apparatur vil i stedet skulle leases.

Set i lyset af perspektiverne for fastlæggelse af anlægsloft i de kommende år er anskaffelser via apparaturpuljen ligeledes omlagt til leasing i overslagsårene. De afledte konsekvenser som følge af øgede leasingudgifter er indarbejdet i driftsbudgettet.

Pulje til mindre bygningsmæssige ændringer

Det er indenfor udgiftsloftet ikke muligt at afsætte særlige midler til mindre bygningsmæssige ændringer.

Investeringsrammer

Som følge af anlægsloftet har det heller ikke i 2017 været muligt at opretholde en række investeringsrammer til anskaffelser mv. Anskaffelser må i stedet leases, mens eventuelle mindre renoveringsarbejder må afholdes over driften.

Set i lyset af perspektiverne for fastlæggelse af anlægsloft i de kommende år er anskaffelser via investeringsrammerne ligeledes omlagt til leasing i overslagsårene. De afledte konsekvenser som følge af øgede leasingudgifter er indarbejdet i driftsbudgettet.

7.2.2 Socialområdet

På socialområdet afsættes midler til tre projekter. Det drejer sig om renovering af beboerværelser på Kofoedsminde til i alt 14 mio. kr., Ny Vidarslund (Marjatta) til i alt 20,95 mio. kr. samt 9 mio. kr. til Kere Center (Bo- og Naboskab Sydlolland). Alle projekter er igangsat i 2016. I 2017 afsættes samlet 29,8 mio. kr. til disse projekter.

Investeringsrammerne for socialområdet videreføres uden ændringer.

7.2.3 Fælles formål

På administrationsområdet er afsat midler til 5 års eftersyn i forbindelse med afsluttede anlægsprojekter samt midler til investeringsrammer til fælles formål samt regionshuset.

De samlede udgifter udgør således 5,5 mio. kr.

8. Generelle budgetforudsætninger

8.1 Økonomiske forudsætninger

8.1.1. Budgetloven

Folketinget vedtog den 12. juni 2012 budgetloven. I henhold til loven skal finansministeren fastsætte konkrete lofter for udgifterne i hhv. stat, kommuner og regioner.

Manglende overholdelse af de fastlagte lofter medfører sanktion. Sanktionen består i, at udbetaling af en del af bloktilskuddet er betinget af, at loftet overholdes. En individuel overskridelse kan resultere i en kollektiv sanktion i form af reduktion af bloktilskud. Social- og indenrigsministeren er bemyndiget til at fordele en eventuel sanktion mellem regionerne.

Der udmeldes udgiftslofter for både drifts- og anlægsudgifter.

Udmelding af et udgiftsloft i det enkelte år betyder, at Region Sjælland udfordres på den løbende økonomistyring – herunder mulighed for overførsel mellem årene, ligesom behovet for løbende koordinering omkring budgetlægning og økonomistyring regionerne imellem er stor. Fastlæggelse af anlægslofter for et år ad gangen vanskeliggør ligeledes planlægningen, da byggeprojekter planlægges over flere år.

Budgetloven bygger – i lighed med økonomaftalerne – på regionernes udgiftsbaserede budgetter og regnskaber. Det betyder, at regionen udfordres på de gældende budget- og regnskabsregler, i henhold til hvilke budgettet skal vedtages ud fra omkostningsbaserede principper.

8.1.2 Regionens indtægtsgrundlag

Rammerne for budget 2017 fastlægges for sundhed og regional udviklings vedkommende af økonomaftalen mellem Danske Regioner og regeringen. Denne aftale fastsætter indtægtsgrundlaget for regionens virksomhed på disse to hovedområder. På socialområdet er udgangspunktet, at området skal være udgiftsneutralt for regionen, idet kommunerne finansierer aktiviteterne.

Økonomaftalen fastsætter niveauet for bloktilskuddet. Endvidere er det lagt til grund for aftalen, at kommunernes udviklingsbidrag til regional udvikling i 2017 udgør 131 kr. pr. indbygger.

I økonomaftalen for 2017 indgår, at den kommunale medfinansiering omlægges, så en større del af regionernes indtægter kommer fra bloktilskud. Da den aftalte omlægning forudsætter ændret lovgivning, har regionen budgetteret indtægterne i henhold til eksisterende lovgivning. Når ændringen slår igennem - forventeligt ved midtvejsreguleringen af bloktilskuddet i 2017 – justeres budgettet tilsvarende.

Med disse finansieringskilder udgør Region Sjællands indtægtsgrundlag 17.384,0 mio. kr. til sundhed og 568,68 mio. kr. til regional udvikling. Herudover er der mulighed for optagelse af lån jf. afsnit 8.2.

8.1.3 Udgiftssiden

Udgangspunktet for budgetlægningen er budgetoverslagsår 2017 i det vedtagne budget 2016. Dertil er lagt virkningen i 2017 og overslagsårene af de tillægsbevillinger, som Regionsrådet har godkendt frem til og med august 2016. Endvidere er foretaget en række omplaceringer mellem budgetområderne. Et væsentligt element i vurdering af udgiftsudviklingen er den såkaldte ”robusthedsanalyse”, hvor der i april måned på baggrund af det afsluttede regnskab og de første

tendenser for udviklingen i indeværende år gennemføres en grundig vurdering af udviklingen på udvalgte udgiftsområder.

Tillægsbevillinger og omplaceringer mellem budgetområder med konsekvenser for budget 2017 er primært foretaget i forbindelse med budgetopfølgningerne pr. 31. august 2015, pr. 31. marts 2016 og 31. maj 2016.

8.1.4 Pris- og løn fremskrivning

Region Sjælland anvender i 2017 fremskrivning på tre kategorier af omkostningsarter: løn, drift og overførsler.

Den generelle pris- og lønfremskrivning fra 2016-2017 udgør 2,13 % for løn, 1,23 % for drift og 1,90 % for overførsler.

Det har vist sig, at fremskrivningssatsen i budget 2016 var for høj. Dette høje niveau er modregnet i den anvendte fremskrivning af budget 2017. Der er således indregnet følgende stigninger fra budget 2016-niveau til budget 2017:

P/l fremskrivning	Procent
Løn	2,09
Drift	0,80
Overførsler	1,50
Gennemsnit	1,60

De omkostningsarter, der normalt ikke fremskrives er også i år udeladt. Den mere simple p/l fremskrivning betyder, at en række arter fremskrives med samme procentsats. En oversigt over fremskrivning på den enkelt art fremgår af nedenstående tabel.

Art	Tekst	Fremskrivning 2016-2017, jf.DR juni 2016	Revurdering af tidl. års fremskrivning	Fremskrivning af budget 2016 til budget 2017
0 0	Statuskonteringer	0,00	0,00	0,00
0 1	Afskrivninger	0,00	0,00	0,00
0 2	Lagerforskydninger	0,00	0,00	0,00
0 3	Pensionshensættelse tj.m.	2,13	-0,04	2,09
0 4	Forrentning	0,00	0,00	0,00
0 5	Overførte omkostninger	0,00	0,00	0,00
0 6	Øvrige beregnede omkostninger	0,00	0,00	0,00
0 7	Feriepenge	0,00	0,00	0,00
0 8	Beregnede og overførte indtægter	0,00	0,00	0,00
0 9	Modregningskonto	0,00	0,00	0,00
1	Løn	2,13	-0,04	2,09
2 2	Fødevarer	1,23	-0,43	0,80
2 3	Brændsel	1,23	-0,43	0,80
2 5	Køb af jord og bygninger (inkl. moms)	1,23	-0,43	0,80
2 6	Køb af jord og bygninger	1,23	-0,43	0,80
2 7	Anskaffelser	1,23	-0,43	0,80
2 9	Øvrige varekøb	1,23	-0,43	0,80
2. 9*	do., medicinpuljen	0,00	0,00	0,00
4 0	Tj. u/moms som 4.9	1,23	-0,43	0,80
4 5	Entreprenør- og håndv.yd.	1,23	-0,43	0,80
4 6	Betalinger til staten	1,80	-0,20	1,60
4 7	Betalinger til kommuner	1,80	-0,20	1,60
4 8	Betalinger til regioner	1,80	-0,20	1,60
4 9	Øvrige tjenesteydelser	1,23	-0,43	0,80
5 1	Tjenestemandspensioner	2,13	-0,04	2,09
5 2	Overførsler til personer	1,90	-0,40	1,50
5 9	Øvrige tilskud og overf.	1,80	-0,20	1,60
6	Finansudgifter	0,00	0,00	0,00
7 1	Egne huslejeindtægter	1,80	-0,20	1,60
7 2	Salg af produkter og ydelser	1,80	-0,20	1,60

7	6	Betalinger fra staten	1,80	-0,20	1,60
7	7	Betalinger fra kommuner	1,80	-0,20	1,60
7	8	Betalinger fra regioner	1,80	-0,20	1,60
7	9	Øvrige indtægter	1,80	-0,20	1,60
8	1	Finansindtægter	0,00	0,00	0,00
8	5	Tilskud fra kommuner	0,00	0,00	0,00
8	6	Statstilskud	0,00	0,00	0,00
9	1	Overførte lønninger	1,80	-0,20	1,60
9	2	Overførte varekøb	1,80	-0,20	1,60
9	4	Overførte tjenesteydelser	1,80	-0,20	1,60
9	7	Interne indtægter	1,80	-0,20	1,60

*medicinpulje korrigeret manuelt.

Der er ikke foretaget pris- og lønfremskrivning af bloktilskud mv., idet indtægtsniveauet i 2017-priser fremgår af økonomaftalen.

8.1.5 Samlet oversigt

Samlet kan budget 2017 opgøres således:

Mio. kr., Omkostningsbaseret	Omkostninger	Indtægter	Netto
Sundhed	17.156,1	-17.384,0	-227,9
Socialområdet og specialundervisning	678,3	-678,3	0,0
Regional Udvikling	566,2	-568,7	-2,4
I alt	18.400,6	-18.631,0	-230,3

Mio. kr., Udgiftsbaseret	Udgifter	Indtægter	Netto
Sundhed	17.318,9	-17.384,0	-65,1
Socialområdet og specialundervisning	687,0	-678,3	8,7
Regional Udvikling	568,7	-568,7	0,0
I alt	18.574,6	-18.631,0	-56,4

I det omkostningsbaserede budget aktiveres investeringerne og nulstilles dermed. Udgiften belaster i stedet balancen (hovedkonto 6). På driftssiden budgetteres med afskrivninger på investeringer, forskydninger i feriepengeforpligtelsen, hensættelser til tjenestemandspensioner og lagerforskydninger. I det udgiftsbaserede budget indgår drifts- og anlægsudgifter med de direkte udgifter.

Disse budgetteringsprincipper fører frem til, at der på sundhedsområdet i det udgiftsbaserede budget er et overskud på 65,1 mio. kr. I det omkostningsbaserede budget er der et overskud på 227,9 mio. kr.

På regional udvikling balancerer det udgiftsbaserede budget i henhold til det fastlagte udgiftsloft.

På socialområdet skal det omkostningsbaserede budget balancere.

De samlede nettoomkostninger til fælles formål og administration er fordelt på de tre hovedområder ud fra deres forholdsmæssige tyngde. Nedenstående fordelingsprocenter er anvendt.

	Budget 2017, art 0	Budget 2017, art 1-9
Sundhed	96,74 %	93,25 %
Socialområdet og specialundervisning		3,61 %
Regional udvikling	3,26 %	3,14 %

Det skal bemærkes, at der ikke fordeles en andel af omkostningselementerne til hovedkonto 2, idet afskrivninger, pensionsomkostninger m.v. vedr. hovedkonto 4 skal finansieres af regionen og ikke af kommunerne.

Det skal endvidere bemærkes, at anlægsudgifterne på hovedkonto 4 fordeles til hovedkonto 1 og 3, jf. konteringsreglerne i "Budget- og regnskabssystem for regioner".

8.2 Lånemuligheder

I økonomiaftalen indgår en mulighed for, at regionerne efter konkret ansøgning kan optage lån til refinansiering af udgiften til afdrag, inden for en samlet låneramme på 650 mio. kr. Regionen har søgt om låneoptagelse. I budgettet er der indarbejdet en forventet låneoptagelse til dette formål på 110 mio. kr.

Lånebekendtgørelsen åbner ligeledes mulighed for optagelse af lån til finansiering af energibesparende foranstaltninger. Der er i budgettet ikke indarbejdet låneoptagelse til dette formål. Eventuel låneoptagelse hertil vil indgå i den løbende økonomiopfølgning.

8.3 Bevillingsniveau

8.3.1 Generelt om bevillingsniveau

Gennem sit valg af bevillingsniveau fastlægger Regionsrådet rækkevidden af den dispositionsfrihed, som er overladt de enkelte bevillingshavere i forvaltningen af det pågældende område.

Bevillingsniveauet er således af betydning for bevillingshaverens – f.eks. en virksomhedsleders - muligheder for i løbet af budgetåret at foretage omplaceringer af budgetbeløb.

Derudover er bevillingshaverens dispositionsfrihed begrænset af, hvilke betingelser og forbehold, der måtte være anført i budgetbemærkningerne, i regionens kasse- og regnskabsregulativ og i regionens kompetenceregler.

I regionsloven og den kommunale styrelseslov fastslås det, at bevillingsmyndigheden er hos Regionsrådet. Lovbestemmelsen betyder, at det ikke er tilladt for Regionsrådet at delegere bevillingsmyndigheden. Det fremgår endvidere af regionsloven, at de poster på årsbudgettet, hvortil Regionsrådet har taget bevillingsmæssig stilling, er bindende for det næste års regionale forvaltning.

Regionsrådet kan frit vælge at afgive et større eller mindre antal bevillinger. Som minimum skal der afgives en bevilling til hvert af områderne: Sundhed, Social- og Specialundervisning samt Regional Udvikling. Området "Fælles formål og Administration" og "Renter m.v." kan afgives som én særskilt bevilling.

8.3.2 Region Sjællands bevillingsniveau

Region Sjællands bevillingsniveau fremgår af den til budgettet knyttede bevillingsoversigt samt budgetbemærkningerne.

Bevillingsniveauet i budgettet for 2017 er fastsat på de niveauer, som er angivet med "BEV" i bevillingsoversigten.

Der er ikke foretaget ændringer i forhold til budget 2016.

Der er som nævnt ovenfor ikke mulighed for at lave bevillinger, der går på tværs af hovedområderne i den autoriserede kontoplan. Dette kan alene ske inden for den enkelte hovedkonto. En række af bevillingerne i Region Sjælland går på tværs af kontoplanen indenfor de enkelte hovedkonti – f.eks. bevillingen "Indtægter" på hovedkonto 2, der både indeholder takstindtægterne, objektiv finansiering og socialområdets andel af bloktilskud.

8.3.3 Budgetområder

Under de fleste af bevillingerne er opført en række budgetområder. Det fremgår af regionens kompetenceregler, at omplaceringer mellem budgetområderne forelægges Regionsrådet og forretningsudvalget til orientering.

8.3.4 Anlægsbevillinger

Den samlede investeringsoversigt består af dels projekter, der frigives ved regionsrådsbeslutning, dels investeringsrammer, som de enkelte virksomhedsområder har dispositionsret inden for. Anlægsbevillinger til konkrete investeringsaktiviteter og investeringsrammer afgives af Regionsrådet og fremgår af investeringsoversigten.

Anlægsbevillinger til konkrete bygge- og anlægsarbejder og investeringer omfatter de samlede udgifter til investeringsaktiviteten uanset investeringsaktivitetens varighed. Det indebærer, at

bevillingerne kan være flerårige. Anlægsbevillingen ledsages af rådighedsbeløb, som er afsat i regionens budgetter til finansiering af den pågældende investeringsaktivitet i de enkelte år.

Rammebevillinger til investeringsaktiviteter – investeringsrammer – kan afsættes til mindre investeringer af en nærmere angiven art. På grund af anlægsloftet er hovedparten af investeringsrammerne omlagt til leasingfinansiering.

Med budgetvedtagelsen frigives automatisk rådighedsbeløb for projekter, hvor anlægsbevilling tidligere er givet, samt for investeringsrammerne.

8.3.5 Øvrige bemærkninger vedr. bevillingsregler

Som nævnt ovenfor fastlægger Regionsrådet bevillingsniveauet. Dette sker gennem vedtagelsen af årsbudgettet og ved afgivelse af tillægsbevillinger.

Den bevillingsmæssige hjemmel skal foreligge, inden en disposition iværksættes. Foranstaltninger, der vil medføre indtægter eller udgifter, som ikke er bevilget i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet eller ved tillægsbevilling, må således ikke iværksættes, før Regionsrådet har meddelt den fornødne bevilling, jf. regionsloven.

Hovedreglerne er med andre ord:

- Det er alene Regionsrådet, som kan give en bevilling
- Bevillingssager skal altid optages på dagsordenen for et regionsrådsmøde
- Der må ikke gennemføres udgifts- eller indtægtsmæssige dispositioner i regionen, før den fornødne bevilling fra Regionsrådet foreligger

Dog skal anføres, at foranstaltninger, der er påbudt ved lov eller anden bindende retsforordning, om fornødent kan iværksættes uden Regionsrådets forudgående bevilling, men bevilling må da indhentes snarest muligt, jf. regionsloven.

Hovedreglen om forbud mod delegation af bevillingsmyndigheden betyder ikke, at alle udgifts- eller indtægtsmæssige dispositioner i regionen skal forelægges for Regionsrådet. Omfanget af bevillingssager, som skal behandles i Regionsrådet, fastlægges i konsekvens af bevillingsniveauet.

8.4 Regionens styringsregler

8.4.1 Overførsel mellem årene

Regionsrådet har vedtaget et regelsæt for overførsel mellem årene. De konkrete regler varierer fra område til område.

Overførselsregler har en stor værdi i enhedernes økonomistyring. Hovedargumenterne for regler om overførsel er ønsket om, at enhederne har mulighed for langsigtet økonomisk planlægning og i konsekvens heraf træffer fornuftige økonomiske dispositioner. Herved undgås bl.a.

”benzinafbrænding” ved årsafslutningen, ligesom det – i begrænset omfang – tidligere har været muligt at ”låne” af næste års budget.

Budgetloven indebærer som tidligere nævnt, at der udmeldes et fast udgiftsloft for det enkelte år. Det sætter således begrænsninger i regelsættet.

8.4.1.1 Sundhedsområdet og fælles formål.

For at minimere risikoen for budgetoverskridelse er overførselsreglerne fastlagt, så det ikke er muligt at overføre et merforbrug. Det er alene mulighed for at overføre mindreforbrug på op til 1 % af driftsrammen, for derigennem at fastholde incitamentet til god økonomistyring i enhederne.

Overførselsbeløbet opgøres udgiftsbaseret.

8.4.1.2 Socialområdet

På socialområdet kan op til +/- 3 % overføres i henhold til de gældende regler.

Overførselsbeløbet opgøres omkostningsbaseret.

8.4.1.3 Regional Udvikling

Budgetloven fastlægger et udgiftsloft opgjort ud fra udgiftsbaserede principper.

Nettoomkostninger på det regionale udviklingsområde skal finansieres af de øremærkede bloktilskud fra staten og bidrag fra kommunerne, og skal i henhold til budget og regnskabsreglerne budgetteres med et forventet årsresultat, der er lig med eller større end nul, opgjort omkostningsbaseret. Over- og underskud vedrørende tidligere år betragtes som henholdsvis indtægter og omkostninger.

8.4.2. Omkostningsbevillinger

Regionernes budgetter opgøres i henhold til omkostningsbaserede principper jf. Budget- og regnskabsreglerne. Hermed sker der en aktivering af bl.a. alle regionens aktiver, herunder bygninger, apparatur og andre større anskaffelser på regionens status (hovedkonto 6).

I det omkostningsbaserede budget belastes det årlige budget af afskrivninger på investeringer (herunder større anskaffelser) ligesom der foretages hensættelser til kommende forpligtelser (tjenestemandspensioner, feriepenge, lagerforskydninger o. lign.).

I det udgiftsbaserede budget belastes budgettet direkte på det tidspunkt, hvor ”pengene falder”. Det gælder både løbende driftsudgifter, større anskaffelser og egentlige anlægsprojekter.

Omkostningsbudgettet er lagt ud fra følgende generelle forudsætninger:

- Den aktivmasse, der er registreret pr. 13/4 2010, med efterfølgende tillæg.
- Afskrivningsperioden i henhold til regionens regnskabspraksis og Indenrigs- og sundhedsministeriets regler på området
- På hovedkonto 2 og 3 forrentes mellemværende med regionen svarende til markedsrenten
- Hensættelse til tjenestemandspensioner er beregnet som et tillæg på 20,3 % af den aktuelle løn til tjenestegørende tjenestemænd
- Forskydninger i feriepengeforpligtelsen svarende til virkningen af lønfremskrivningen
- Lagerforskydninger svarende til værdiforøgelsen, beregnet som fremskrivningen for art 2.9 (Øvrige varekøb) (kun anvendt på hovedkonto 1)

I det omkostningsbaserede system er alle større anskaffelser og anlæg til en værdi af over 100.000 kr. defineret som en investering.

8.4.3. Ansvar for bevillingsoverholdelsen

Budgetloven bygger – i lighed med økonomiaftalerne – på regionernes udgiftsbaserede budgetter og regnskaber. Det betyder, at regionen udfordres på den gældende bevillingsstyring, der bygger på det omkostningsbaserede budget.

Med et bevillingssystem baseret på omkostninger og en budgetlov baseret på udgifter stilles særlige krav til budgetopfølgningen.

For at sikre, at regionen overholder budgetloven, gennemføres den løbende vurdering af regnskabsresultatet på **sundhedsområdet, regional udvikling og fælles formål** i henhold til udgiftsbaserede principper. Bevillingsstrukturen fastholdes. Der følges fortsat op på omkostningselementerne, så afvigelser kan justeres i budgetopfølgningerne. En eventuel afvigelse mellem budget og regnskab på omkostningssiden regnskabsforklares.

Socialområdet er takstfinansieret, og taksterne skal dække de fulde omkostninger. En evt. ubalance mellem budget og regnskab indregnes som efterregulering i det kommende års takster.

Da det er afgørende, at der ikke er for store udsving i taksterne på socialområdet fastholdes fuld omkostningsstyring på socialområdet.

9. Autoriserede oversigter

9.1.1 Omkostningsbaseret bevillingsoversigt

	1.000 kr. - OMKOSTNINGSBASERET				
Pol. Kode		Vedtaget budget 2017	BO-år 2018	BO-år 2019	BO-år 2020
1	HOVEDKONTO 1: SUNDHED				
1 01 00 000	SOMATISK SYGEHUSVÆSEN				
1 01 01 000	Holbæk Sygehus	1.092.669	1.093.192	1.094.539	1.094.102
1 01 02 000	Næstved, Slagelse og Ringsted sygehuse	2.062.363	2.062.134	2.065.750	2.064.323
1 01 03 000	Nykøbing F. Sygehus	773.779	763.359	763.362	763.648
1 01 04 000	Sjællands Universitetshospital	2.812.726	2.809.445	2.816.340	2.816.676
1 01 16 000	Epilepsihospitalet	4.815	4.815	4.815	4.815
1 01 22 000	Pulje til aktivitetsstigninger	8.100	8.100	8.100	8.100
1 01 23 000	Udenregional Behandling (Somatisk)	2.514.684	2.606.356	2.698.028	2.698.028
1 01 27 000	Høreapparatbehandling	56.752	57.760	58.768	58.768
1 01 28 000	Social- og arbejdsmedicinsk enhed	659	659	659	659
1 01 31 000	Medicoteknik Region Sjælland	85.055	84.390	84.390	84.390
	Somatisk sygehusvæsen i alt	9.411.603	9.490.209	9.594.751	9.593.507
1 02 00 000	PRIMÆR SUNDHED				
1 02 01 000	Sygesikring excl. medicin	2.300.783	2.320.842	2.336.260	2.336.260
1 02 02 000	Medicin	930.000	928.595	928.595	928.595
1 02 04 000	Respiratorpatienter	191.798	201.878	211.958	211.958
1 02 19 000	Primær Sundhed	49.457	48.648	48.853	48.853
	Primær Sundhed i alt	3.472.037	3.499.962	3.525.666	3.525.666
1 03 00 000	PSYKIATRI				
1 03 07 000	Udenregional Behandling (Psykiatri)	38.781	39.797	40.813	40.813
1 03 15 000	Psykiatri	1.098.922	1.093.389	1.090.310	1.090.310

	Psykiatri i alt	1.137.703	1.133.186	1.131.123	1.131.123
1 04 00 000	KONCERNSERVICE				
1 04 17 000	Koncernservice (HK 1)	401.799	403.765	406.229	406.229
	Koncernservice i alt	401.799	403.765	406.229	406.229
1 05 00 000	KVALITET OG UDVIKLING				
1 05 01 000	Kvalitet og udvikling - hovedkonto 1	43.828	39.294	39.294	39.294
1 05 02 000	Medicinpulje	722.000	750.900	781.000	812.200
1 05 03 000	Patientforsikring	126.958	126.598	128.477	130.403
1 05 04 000	Lægelig videreuddannelse	15.478	15.478	15.478	15.478
1 05 08 000	Udvendig bygningsvedligeholdelse	13.018	13.018	13.018	13.018
	Kvalitet og udvikling i alt	921.282	945.289	977.267	1.010.394
1 06 00 000	SYGEHUSAPOTEKET				
1 06 18 000	Sygehusapoteket	52.688	51.561	51.529	51.529
	Sygehusapoteket i alt	52.688	51.561	51.529	51.529
1 07 00 000	PRÆHOSPITALT CENTER				
1 07 01 000	Præhospitalt Center	66.390	66.494	66.598	66.598
1 07 02 000	Kontrakter	611.245	624.547	637.826	613.534
	Præhospitalt Center i alt	677.635	691.040	704.424	680.132
1 08 00 000	KONCERN IT				
1 08 01 000	EPJ-pulje	6.208	6.208	6.208	6.208
1 08 02 000	IT-kontrakter m.v. på sundhedsområdet	211.609	210.147	210.041	209.840
1 08 03 000	Afledt drift af IT-investeringer	57.924	28.108	10.028	10.258
1 08 05 000	Sundhedsplatformen (SUM)	63.494	0	0	0
1 08 05 001	PMO	41.494	0	0	0

1 08 05 002	Egenleverancer	22.000	0	0	0
	Koncern IT i alt	339.234	244.462	226.277	226.305
1 09 00 000	ØVRIGE UDGIFTER				
1 09 02 000	SOSU løn	62.880	62.880	62.880	62.880
1 09 03 000	Takstindtægter somatisk og psykiatri	-287.787	-287.787	-287.787	-287.787
1 09 04 000	Budgettilpasning indkøb	-70.331	-104.138	-104.138	-104.138
1 09 05 000	Ledelsessekretariatet (hovedkonto 1)	15.301	8.225	8.225	8.225
1 09 07 000	Kommunikation (hovedkonto 1)	7.267	7.267	6.259	6.259
1 09 19 000	CPAP-apparater	12.736	12.736	12.736	12.736
1 09 20 000	Understøttelse af kvalitet	100.530	100.523	100.510	100.510
1 09 24 000	Kommunesamarbejde	18.459	18.459	18.459	18.459
1 09 34 000	Pulje til kræftplan III - screening	3.034	15.249	3.260	3.260
1 09 39 000	Fremme af budgetinitiativer	1.774	1.774	0	0
1 09 40 000	Pulje til imødegåelse af udgifter	50.696	50.694	50.694	50.694
1 09 45 000	Finansiering af leasing	15.298	46.546	52.402	58.347
1 09 49 000	Fremrykning af sygehusplanen	-15.000	-25.000	-35.000	-45.000
1 09 52 000	Familieambulatorier	0	0	-535	-535
1 09 54 000	Sundhedsstrategi	78.395	92.964	90.052	90.052
1 09 56 000	Innovation	4.032	4.032	4.032	4.032
1 09 57 000	Pulje til Rekrutteringsudfordringer i det sydlige område	15.000	15.000	15.000	15.000
1 09 58 000	Udrednings- og behandlingsret	0	0	0	0
1 09 59 000	Gebyr for tilsyn	2.811	2.811	2.811	2.811
1 09 60 000	Pulje til Implementering af serviceassistentprojektet	7.000	7.000	7.000	7.000
1 09 61 000	Pulje vedrørende Esco	3.000	0	0	0
	Øvrige udgifter i alt	25.094	29.233	6.860	2.805
1 11 00 000	PFI PRODUKTION-FORSKNING-INNOVATION				
1 11 01 000	PFI Fælles Hovedkonto 1	-4.126	-4.126	-4.126	-4.126

1 11 02 000	PFI Produktion Hovedkonto 1	3.317	2.983	2.983	2.983
1 11 03 000	PFI Forskning Hovedkonto 1	34.702	39.828	41.052	41.052
1 10 04 000	PFI Innovation Hovedkonto 1	3.965	3.965	3.965	3.965
	PFI i alt	37.859	42.651	43.874	43.874
	DRIFT I ALT excl. andel af fælles formål og adm.	16.476.934	16.531.359	16.667.999	16.671.564
1 90 01 000	Andel af fælles formål og adm. - Drift	655.480	611.261	613.352	614.070
	DRIFT i alt	17.132.414	17.142.621	17.281.351	17.285.634
3 01 00 000	ANLÆG HOVEDKONTO 1				
3 01 01 000	Anlæg sundhed				
3 01 01 001	Kvalitetsfondsprojekter	0	0	0	0
3 01 01 002	Sygehusplanen	0	0	0	0
3 01 01 003	Øvrige projekter	0	0	0	0
	Anlæg sundhed i alt	0	0	0	0
3 01 02 000	Investeringsrammer sundhed				
3 01 02 008	Investeringsramme IT Basal infrastruktur	0	0	0	0
	Investeringsrammer i alt	0	0	0	0
3 90 01 000	Andel af fælles formål og adm. - Anlæg	-191	-191	-191	-191
	ANLÆG i alt	-191	-191	-191	-191
5 01 00 000	Andel af renter hovedkonto 1	23.870	23.870	23.870	23.870
	UDGIFTER I ALT	17.156.093	17.166.300	17.305.030	17.309.313
9 01 00 000	INDTÆGTER SUNDHED				

9 01 01 000	Bløktilskud - sundhed	-14.021.184	-14.016.472	-14.016.472	-14.016.472
9 01 02 000	Overgangsordning	35.172	35.172	35.172	35.172
9 01 03 000	Statslig aktivitetsafhængig finansiering	-209.045	-209.045	-209.045	-209.045
9 01 06 000	Kommunal aktivitetsafhængig finansiering	-3.188.945	-3.178.221	-3.178.221	-3.178.221
	INDTÆGTER I ALT	-17.384.001	-17.368.565	-17.368.565	-17.368.565
	SUNDHED I ALT	-227.908	-202.266	-63.535	-59.253
2	HOVEDKONTO 2: SOCIAL OG SPECIALUNDERVISNING				
1 30 00 000	HIMMELEV BEHANDLINGSHJEM				
1 30 01 000	Fælles Himmelev Behandlingshjem	1.727	1.727	1.727	1.727
1 30 02 000	Døgnpladser Himmelev Behandlingshjem	22.761	22.761	22.761	22.761
1 30 03 000	Dagtilbud Himmelev Behandlingshjem	1.817	1.817	1.817	1.817
1 30 04 000	Skolen Himmelev Behandlingshjem	6.719	6.719	6.719	6.719
	Himmelev Behandlingshjem i alt	33.024	33.024	33.024	33.024
1 31 00 000	SKELBAKKEN				
1 31 01 000	Skelbakken	1.485	1.485	1.485	1.485
1 31 02 000	Skelbakken, døgnpladser	17.861	17.861	17.861	17.861
1 31 03 000	Skelbakken, aflastningspladser	8.931	8.931	8.931	8.931
	Skelbakken, i alt	28.277	28.277	28.277	28.277
1 32 00 000	ELSE HUS				
1 32 01 000	Fælles Else Hus	0	0	0	0
1 32 02 000	Døgnpladser	20.109	20.109	20.109	20.109
1 32 03 000	Dagtilbud	7.574	7.574	7.574	7.574
1 32 05 000	Døgn/Solisttilbud KS	3.486	3.486	3.486	3.486
1 32 06 000	Døgn/Solisttilbud EHDCOL 2	4.204	4.204	4.204	4.204

	Else Hus i alt	35.374	35.374	35.374	35.374
1 33 00 000	BAKKEGÅRDEN				
1 33 01 000	Fælles Bakkegården (sum)				
1 33 01 001	Fælles Bakkegården	-2	-2	-2	-2
1 33 02 000	Bakkegården åbne pladser (sum)				
1 33 02 002	Bakkegården åbne pladser	6.468	6.468	6.468	6.468
1 33 03 000	Sikrede pladser (sum)				
1 33 03 001	Bakkegården fælles sikrede pladser	2.547	2.547	2.547	2.547
1 33 03 002	Bakkegården sikrede pladser	43.248	43.248	43.248	43.248
1 33 03 003	Bakkegården intern skole	3.035	3.035	3.035	3.035
	Bakkegården i alt	55.296	55.296	55.296	55.296
1 34 00 000	STEVNSFORTET				
1 34 01 000	Fælles Stevnfortet	947	947	947	947
1 34 02 000	Døgndel Stevnfortet	31.215	31.215	31.215	31.215
1 34 03 000	Intern Skole Stevnfortet	1.765	1.765	1.765	1.765
	Stevnsfortet i alt	33.927	33.927	33.927	33.927
1 35 00 000	KOFOEDSMINDE				
1 35 01 000	Fællesområder	19.553	19.553	19.553	19.553
1 35 02 000	Åben afdeling	19.693	19.693	19.693	19.693
1 35 03 000	Sikret afdeling	95.189	95.189	95.189	95.189
1 35 04 000	Værkstedet Kofoedsminde	14.978	14.978	14.978	14.978
1 35 05 000	Enkeltforanstaltninger Tingsted (Kofoedsminde)	0	0	0	0
1 35 06 000	Bofællesskabet Steffensmindevej	0	0	0	0
1 35 07 000	Særforanstaltning LHJ	0	0	0	0
1 35 08 000	Særforanstaltning RK	0	0	0	0
1 35 09 000	&85-foranstaltninger	0	0	0	0
1 35 10 000	Særforanstaltning SA, Kofoedsvej 11	0	0	0	0
1 35 11 000	Særforanstaltning Lindebo, Fuat	0	0	0	0

	Kofoedsminde i alt	149.412	149.412	149.412	149.412
1 36 00 000	MARJATTA				
1 36 01 001	Marjatta Fælles	8.833	8.833	8.833	8.833
1 36 02 001	Vidarslund	5.846	5.846	5.846	5.846
1 36 03 001	Voksencenter SampoVig	7.660	7.660	7.660	7.660
1 36 04 001	Ristolahaven	11.163	11.163	11.163	11.163
1 36 05 001	Sofiegården	16.306	16.306	16.306	16.306
1 36 06 001	Marjatta Værkstederne	4.883	4.883	4.883	4.883
1 36 07 001	Skolehjemmet, fælles	-1.149	-1.149	-1.149	-1.149
1 36 07 002	Skolehjemmet, undervisning	10.993	10.993	10.993	10.993
1 36 07 003	Skolehjemmet, bo-afdeling	33.307	33.307	33.307	33.307
1 36 07 004	Skolehjemmet, ungdomsuddannelsen	3.508	3.508	3.508	3.508
1 36 07 006	Skolehjemmet, Aflastningstilbud	1.388	1.388	1.388	1.388
1 36 08 001	Aktivitetshuset Odiliegården	759	759	759	759
1 36 09 001	Aktivitetshuse med enhedstakst	12.400	12.400	12.400	12.400
1 36 10 001	§85 foranstaltninger Marjatta	-2.111	-2.111	-2.111	-2.111
	Marjatta i alt	113.788	113.788	113.788	113.788
1 37 00 000	BØRNESKOLEN FILADELFIA				
1 37 01 000	Fælles Børneskolen Filadelfia	25	25	25	25
1 37 02 000	Børneskolen Filadelfia: Epilepsi-elever	3.713	3.713	3.713	3.713
1 37 03 000	Børneskolen Filadelfia: ADHD-elever	1.511	1.511	1.511	1.511
	Børneskolen Filadelfia i alt	5.249	5.249	5.249	5.249
1 38 00 000	SPECIALRÅDGIVNING FRA FILADELFIA				
1 38 01 000	Specialrådgivning fra Filadelfia	0	0	0	0
1 39 00 000	BO OG NABOSKAB SYDLOLLAND				
1 39 01 000	Fællesområdet BN Sydjylland	10.860	10.778	10.778	10.778
1 39 02 000	Bo og Naboskab Sydjylland	34.595	34.599	34.599	34.599

1 39 03 000	A-hus Bo og Naboskab Sydlolland	3.791	3.791	3.791	3.791
1 39 04 000	§85 foranstaltninger BN Sydlolland	0	0	0	0
1 39 06 000	Særforanstaltning Højbovej 7 th	2.816	0	0	0
1 39 07 000	Kere Center	7.155	7.155	7.155	7.155
	Bo og Naboskab Sydlolland i alt	59.217	56.323	56.323	56.323
1 40 00 000	GLIM REFUGIUM				
1 40 01 000	Glim Refugium	11.543	11.543	11.543	11.543
1 41 00 000	SYNSCENTER REFSNÆS				
1 41 01 000	Fællesområder Synscenter Refsnæs	-5.451	-5.451	-5.451	-5.451
1 41 02 000	Bo og fritid	26.427	26.427	26.427	26.427
1 41 03 000	Børneskolen	4.804	4.804	4.804	4.804
1 41 04 000	Voksenskolen	5.939	5.939	5.939	5.939
1 41 05 000	Fyrrehøjskolen	0	0	0	0
1 41 06 000	SFO	611	611	611	611
1 41 07 000	Rådgivning objektiv finansiering	0	0	0	0
1 41 08 000	Rådgivning anden finansiering	74	74	74	74
1 41 09 000	Boafdeling Fyrrehøj	0	0	0	0
1 41 10 000	Udviklingsprojekter	0	0	0	0
1 41 11 000	Efterskole, Synscenter Refsnæs	6.013	6.013	6.013	6.013
	Synscenter Refsnæs i alt	38.415	38.415	38.415	38.415
1 42 00 000	PLATANGÅRDEN				
1 42 01 000	Fælles Platangården	921	921	921	921
1 42 02 000	Døgnafdeling Platangården	22.106	22.106	22.106	22.106
1 42 03 000	Støtteboliger	3.640	3.640	3.640	3.640
1 42 04 000	Spiseforstyrrelse, Dag	0	0	0	0
1 42 05 000	Spiseforstyrrelse, Ambulant	0	0	0	0
1 42 06 000	Revalidering	1.133	1.133	1.133	1.133
1 42 07 000	Ambulant behandling	0	0	0	0

1 42 08 000	§85foranstaltninger	0	0	0	0
1 42 09 000	VISO	0	0	0	0
1 42 10 000	Platangården - indtægtsdækket virksomhed	0	0	0	0
1 42 11 000	Platangården, dagtilbud til unge	1.089	1.089	1.089	1.089
	Platangården i alt	28.889	28.889	28.889	28.889
1 43 00 000	ROSKILDEHJEMMET				
1 43 01 001	Forsorgshjemmet Roskildehjemmet	15.676	15.676	15.676	15.676
1 43 02 002	Æblehaven	1.170	1.170	1.170	1.170
	Roskildehjemmet i alt	16.846	16.846	16.846	16.846
1 44 00 000	HANNE MARIE HJEMMET				
1 44 01 000	Hanne Marie-hjemmet	6.500	6.500	6.500	6.500
1 45 00 000	ALKOHOL OG TRAFIKKURSER				
1 45 01 000	Alkohol- og trafikkurser Region Sjælland	0	0	0	0
1 46 00 000	CENTERTERAPIEN				
1 46 01 000	Centerterapien	2.151	2.151	2.151	2.151
1 48 00 000	SOCIALAFDELINGEN				
1 48 01 000	Socialafdelingen	11.043	11.043	11.043	11.043
1 49 00 000	ØVRIGE UDGIFTER				
1 49 01 001	Pulje til IT-kontrakter m.v. på socialområdet	1.917	1.917	1.917	1.917
1 49 01 003	Administration almene boliger	0	0	0	0
1 49 01 004	Elevpulje PGU	5.899	5.899	5.899	5.899
1 49 01 005	Forskning	2.058	2.058	2.058	2.058
1 49 01 006	Strategi 2.0	1.000	1.000	1.000	1.000
	Øvrige udgifter i alt	10.874	10.874	10.874	10.874

1 50 00 000	INDTÆGT TAKSTREGULERING TIDLIGERE ÅR				
1 50 01 000	Indtægt takstregulering tidligere år	8.413	0	0	0
1 51 00 000	UDVIKLINGSPROJEKTER				
1 51 01 000	Det nye Synscenter Refsnæs	0	0	0	0
	Udviklingsprojekter i alt	0	0	0	0
5 02 00 000	Andel af renter hovedkonto 2	1.745	1.745	1.745	1.745
	DRIFT I ALT excl. andel af fælles formål og adm.	649.983	638.676	638.676	638.676
1 90 02 000	Andel af fælles formål og administration - hovedkonto 2	28.133	26.423	26.504	26.531
	DRIFT I ALT	678.116	665.099	665.180	665.208
3 02 00 000	ANLÆG HOVEDKONTO 2				
3 02 01 000	Anlæg socialområdet og specialundervisning	0	0	0	0
3 02 02 000	Investeringsramme socialområdet	0	0	0	0
3 90 02 000	Andel af fælles formål og administration - hovedkonto 2 - Anlæg	197	197	197	197
	ANLÆG i alt	197	197	197	197
	UDGIFTER I ALT	678.313	665.296	665.377	665.405
9 30 00 000	INDTÆGTER SOCIALOMRÅDET OG SPECIALUNDERVISNING				
9 30 01 000	Objektiv finansiering - socialområdet	-169.900	-169.900	-169.900	-169.900

9 30 02 000	Objektiv finansiering specialskoler	-1.864	-1.864	-1.864	-1.864
9 30 03 000	Bloktilskud	-822	-822	-822	-822
9 30 04 000	Takstindtægter	-502.679	-489.662	-489.743	-489.771
9 30 05 000	Overhead af indtægtsdækket virksomhed	-3.048	-3.048	-3.048	-3.048
	INDTÆGTER I ALT	-678.313	-665.297	-665.377	-665.405
	SOCIALVÆSEN I ALT	0	0	0	0
3	HOVEDKONTO 3: REGIONAL UDVIKLING				
1 60 00 000	REGIONAL UDVIKLING				
1 60 01 000	Kollektiv trafik				
1 60 01 001	Kollektiv trafik	351.600	351.600	351.600	351.600
1 60 02 000	Erhvervsudvikling:				
1 60 02 001	Vækstforum, udviklingsmidler	72.000	72.000	72.000	72.000
1 60 02 002	Regionale udviklingsmidler	6.000	6.000	6.000	6.000
1 60 02 004	Tilskud til kulturprojekter	3.000	3.000	3.000	3.000
1 60 02 005	Uddannelsesprojekter	4.000	4.000	4.000	4.000
1 60 02 006	Projekter og aktiviteter i øvrigt	0	0	0	0
	Erhvervsudvikling i alt	85.000	85.000	85.000	85.000
1 60 03 000	Internationalt arbejde				
1 60 03 001	Interreg programadministration	2.700	2.700	2.700	2.700
1 60 03 002	Medlemskaber	900	900	900	900
1 60 03 003	Bruxelles-kontoret	1.600	1.600	1.600	1.600
1 60 03 004	STRING	1.700	1.700	1.700	1.700
	Internationalt arbejde i alt	6.900	6.900	6.900	6.900
1 60 04 000	Natur og Miljø				
1 60 04 001	Jordforurening og råstoffer	34.700	34.700	34.700	34.700
	Natur og Miljø i alt	34.700	34.700	34.700	34.700

1 60 05 000	Diverse omkostninger og indtægter RU				
1 60 05 001	Strategi- og analyse-formål	6.200	6.200	6.200	6.200
1 60 05 002	Personalerelaterede udgifter RU	55.900	55.909	55.909	55.909
1 60 05 003	Budgetudligningspulje RU	-4.300	-4.300	-4.300	-4.300
1 60 05 005	Bufferpulje	7.338	8.830	8.760	8.735
	Diverse omkostninger og indtægter i alt	65.138	66.640	66.569	66.545
5 03 00 000	Andel af renter hovedkonto 3	789	789	789	789
	<i>DRIFT I ALT excl. andel af fælles formål og adm.</i>	544.127	545.629	545.558	545.534
1 90 03 000	Andel af fælles formål og administration - hovedkonto 3	22.122	20.630	20.700	20.725
	DRIFT I ALT	566.249	566.258	566.258	566.258
3 03 00 000	ANLÆG HOVEDKONTO 3				
3 90 03 000	Andel af fælles formål og administration - hovedkonto 3 - Anlæg	-6	-6	-6	-6
	ANLÆG i alt	-6	-6	-6	-6
	UDGIFTER I ALT	566.243	566.252	566.252	566.252
9 60 00 000	INDTÆGTER REGIONAL UDVIKLING				
9 60 01 000	Bloktilskud fra staten - regional udvikling	-459.912	-459.912	-459.912	-459.912
9 60 02 000	Kommunale udviklingsbidrag	-108.769	-108.769	-108.769	-108.769
	INDTÆGTER I ALT	-568.681	-568.681	-568.681	-568.681
	REGIONAL UDVIKLING I ALT	-2.438	-2.429	-2.429	-2.429

	HOVEDKONTO 1-3 UDGIFTER I ALT	18.400.649	18.397.848	18.536.659	18.540.970
	HOVEDKONTO 1-3 INDTÆGTER I ALT	-18.630.995	-18.602.543	-18.602.624	-18.602.651
	HOVEDKONTO 1-3 NETTO I ALT	-230.346	-204.695	-65.964	-61.682
	Netto udgifter i alt excl. Andel af fælles formål og adm.	17.694.914	17.739.534	17.876.104	17.879.644
4	HOVEDKONTO 4: FÆLLES FORMÅL OG ADMINISTRATION				
1 80 00 000	POLITISK ORGANISATION				
1 80 01 000	Fælles formål (Partistøtte)	2.106	2.106	2.106	2.106
1 80 02 000	Regionsrådsmedlemmer	12.923	12.923	12.923	12.923
1 80 03 000	Regionsrådsvalg	1.740	0	0	0
	Politisk organisation i alt	16.770	15.029	15.029	15.029
1 81 00 000	ADMINISTRATIV ORGANISATION				
1 81 01 000	Tværgående enheder				
1 81 01 022	Ledelsessekretariatet	30.888	27.388	30.120	30.120
1 81 01 023	Koncern Økonomi	74.480	71.803	71.803	71.042
1 81 01 024	Kvalitet og udvikling	46.842	45.943	43.211	43.211
1 81 01 025	Koncern HR	107.845	104.788	101.788	101.788
1 81 01 026	Koncern IT	175.766	141.119	141.361	138.892
1 81 01 027	Koncernservice (HK 4)	28.899	28.985	28.985	28.985
1 81 01 029	PFI Produktion-Forskning-Innovation, hovedkonto 4	32.460	31.473	31.473	31.473
1 81 01 030	Intern Kontrolenhed	4.000	4.000	4.000	4.000
	Tværgående enheder i alt	501.179	455.498	452.740	449.510
1 81 02 000	Barselspulje				
1 81 02 001	Barselsudgifter hovedkonto 4	0	0	0	0

1 81 03 000	IT-kontrakter m.v. fælles område				
1 81 03 001	IT-kontrakter m.v. fælles område	72.710	72.710	72.710	72.710
	Administrativ organisation i alt	573.889	528.208	525.450	522.220
1 82 00 000	ØVRIGE UDGIFTER OG INDTÆGTER				
1 82 01 000	Medlemskab af Danske Regioner	18.676	18.676	18.676	18.676
1 82 02 000	Pensioner	0	0	5.000	9.000
1 82 04 000	Pulje til refusion af barselsudgifter på hovedkonto 1-4	95.441	95.441	95.441	95.441
1 82 07 000	Interne forsikringsordninger	959	959	959	959
	Øvrige udgifter og indtægter i alt	115.076	115.076	120.076	124.076
3 04 00 000	ANLÆG HOVEDKONTO 4				
3 04 01 000	Anlæg Administrativ organisation	0	0	0	0
3 04 02 000	Investeringsramme tværgående enheder	0	0	0	0
3 04 03 000	Investeringsramme Regionshuset	0	0	0	0
3 04 04 000	Tomme grunde og bygninger	0	0	0	0
	Anlæg i alt	0	0	0	0
	FÆLLES FORMÅL OG ADMINISTRATION I ALT	705.735	658.314	660.556	661.326
1 90 04 000	Fordeling af hovedkonto 4				
	Andel vedr. sundhed	-655.480	-611.261	-613.352	-614.069
	Andel vedr. socialvæsen	-28.133	-26.423	-26.504	-26.529
	Andel vedr. regional udvikling	-22.122	-20.630	-20.700	-20.727
	INDTÆGTER I ALT	-705.735	-658.314	-660.556	-661.326
3 90 04 000	Fordeling af hovedkonto 4 - Anlæg				

	Andel vedr. sundhed	191	191	191	191
	Andel vedr. socialvæsen	-197	-197	-197	-197
	Andel vedr. regional udvikling	6	6	6	6
	INDTÆGTER I ALT	0	0	0	0
	Hovedkonto 4 I alt	0	0	0	0
5	HOVEDKONTO 5: RENTER				
5 00 00 000	RENTER				
5 10 00 000	Renteudgifter/renteindtægter	26.507	26.507	26.507	26.507
5 15 00 000	Overførsel til hovedkonto 1-4	0	0	0	0
	Forrentning vedr. hovedkonto 1 (residual)	-23.870	-23.870	-23.870	-23.870
	Forrentning på hovedkonto 2 (indgår i institutionsbevillingerne)	-1.745	-1.745	-1.745	-1.745
	Forrentning på hovedkonto 3	-789	-789	-789	-789
	Almene boliger	-103	-103	-103	-103
5 20 00 000	Refusion af købsmoms	0	0	0	0
	Hovedkonto 5 i alt	0	0	0	0
6	HOVEDKONTO 6: BALANCE				
6 01 00 000	Likvide aktiver				
6 01 01 000	- Likvide aktiver (udgangspunkt)	-89.636	-149.338	-281.133	-297.415
	- korrektioner vedr. drift	7.901	10.806	10.809	10.809
	- korrektioner vedr. anlæg	0	0	0	0
6 01 00 000	Likvide aktiver I alt	-81.735	-138.532	-270.324	-286.606
6 02 00 000	Kortfristede tilgodehavender/Gæld				
6 02 01 000	Kortfristede tilgodehavender	0	0	0	0

6 02 02 000	Kortfristet gæld	0	0	0	0
6 02 03 000	Fondsmidler	0	0	0	0
	Kortfristede tilgodehavender/Gæld i alt	0	0	0	0
6 03 00 000	Langfristede tilgodehavender				
6 03 01 000	Deponerede midler	59.644	-123.540	-193.952	-160.317
6 03 02 000	Langfristede tilgodehavender	-32.552	-32.552	-32.552	-32.552
	Langfristede tilgodehavender i alt	27.092	-156.091	-226.504	-192.869
6 04 00 000	Udlæg vedr. socialområdet				
6 04 01 000	Udlæg vedr. socialområdet	0	0	0	0
6 05 00 000	Langfristet gæld				
6 05 01 000	Afdrag på lån	221.000	221.000	221.000	221.000
6 05 02 000	Låneoptagelse	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000
6 05 03 000	Leasinggæld - afdragsandele	39.318	39.318	39.318	39.318
6 05 04 000	Leasinggæld - tilgang	0	0	0	0
	Langfristet gæld i alt	150.318	150.318	150.318	150.318
6 06 00 000	Materielle anlægsaktiver				
6 06 01 000	Åbningsbalance	0	0	0	0
6 06 02 000	Investeringer	669.600	1.154.931	1.324.024	1.251.937
6 06 03 000	Afskrivninger	-363.648	-363.648	-363.648	-363.648
6 06 04 000	Varebeholdninger	1.463	1.463	1.463	1.463
	Anlægsaktiver i alt	307.415	792.746	961.839	889.752
6 07 00 000	Feriepengeforpligtelse				
6 07 01 000	Feriepengeforpligtelse	-39.232	-39.242	-39.242	-39.242

6 08 00 000	Hensatte forpligtelser (tjenestemandspensioner)				
6 08 01 000	Hensatte forpligtelser (tjenestemandspensioner)	34.735	34.735	34.735	34.735
6 09 00 000	Egenkapital				
6 09 01 000	Egenkapital - modtagne donationer	-169.198	-440.191	-545.811	-495.359
6 09 02 000	Egenkapital - driftsførte donationer	0	0	0	0
6 09 03 000	Egenkapital - bygningsafskrivninger	952	952	952	952
6 09 04 000	Egenkapital - værdireguleringer via art 0	0	0	0	0
6 09 05 000	Regnskabsresultat - Sundhedsområdet	0	0	0	0
6 09 06 000	Regnskabsresultat - Regional Udvikling	0	0	0	0
6 09 07 000	Egenkapital i øvrigt	0	0	0	0
	Egenkapital	-168.246	-439.239	-544.859	-494.407
	Hovedkonto 6 i alt	230.346	204.695	65.964	61.682
NETTO I ALT		0	0	0	0

9.1.2 Udgiftsbaseret bevillingsoversigt

	1.000 kr. - UDGIFTSBASERET				
Pol. Kode		Vedtaget Budget 2017	BO-år 2018	BO-år 2019	BO-år 2020
1	HOVEDKONTO 1: SUNDHED				
1 01 00 000	SOMATISK SYGEHUSVÆSEN				
1 01 01 000	Holbæk Sygehus	1.042.220	1.042.743	1.044.090	1.043.653
1 01 02 000	Næstved, Slagelse og Ringsted sygehuse	1.955.646	1.955.418	1.959.034	1.957.606
1 01 03 000	Nykøbing F. Sygehus	757.291	746.870	746.874	747.160
1 01 04 000	Sjællands Universitetshospital	2.704.054	2.700.772	2.707.668	2.708.004
1 01 16 000	Epilepsihospitalet	0	0	0	0
1 01 22 000	Pulje til aktivitetsstigninger	8.100	8.100	8.100	8.100
1 01 23 000	Udenregional Behandling (Somatisk)	2.514.684	2.606.356	2.698.028	2.698.028
1 01 27 000	Høreapparatbehandling	56.752	57.760	58.768	58.768
1 01 28 000	Social- og arbejdsmedicinsk enhed	659	659	659	659
1 01 31 000	Medicoteknik Region Sjælland	85.055	84.390	84.390	84.390
	Somatisk sygehusvæsen i alt	9.124.462	9.203.069	9.307.611	9.306.367
1 02 00 000	PRIMÆR SUNDHED				
1 02 01 000	Sygesikring excl. medicin	2.300.741	2.320.801	2.336.219	2.336.219
1 02 02 000	Medicin	930.000	928.595	928.595	928.595
1 02 04 000	Respiratorpatienter	191.798	201.878	211.958	211.958
1 02 19 000	Primær Sundhed	48.955	48.146	48.351	48.351
	Primær Sundhed i alt	3.471.494	3.499.419	3.525.123	3.525.123
1 03 00 000	PSYKIATRI				
1 03 07 000	Udenregional Behandling (Psykiatri)	38.781	39.797	40.813	40.813
1 03 15 000	Psykiatrien	1.078.205	1.072.672	1.069.592	1.069.592
	Psykiatri i alt	1.116.986	1.112.469	1.110.406	1.110.406

1 04 00 000	KONCERNSERVICE				
1 04 17 000	Koncernservice (HK 1)	403.348	405.314	407.779	407.779
	Koncernservice i alt	403.348	405.314	407.779	407.779
1 05 00 000	KVALITET OG UDVIKLING				
1 05 01 000	Kvalitet og udvikling - hovedkonto 1	43.828	39.294	39.294	39.294
1 05 02 000	Medicinpulje	722.000	750.900	781.000	812.200
1 05 03 000	Patientforsikring	126.958	126.598	128.477	130.403
1 05 04 000	Lægelig videreuddannelse	15.478	15.478	15.478	15.478
1 05 08 000	Udvendig bygningsvedligeholdelse	13.018	13.018	13.018	13.018
	Kvalitet og udvikling i alt	921.282	945.289	977.267	1.010.394
1 06 00 000	SYGEHUSAPOTEKET				
1 06 18 000	Sygehusapoteket	50.426	49.299	49.267	49.267
	Sygehusapoteket i alt	50.426	49.299	49.267	49.267
1 07 00 000	PRÆHOSPITALT CENTER				
1 07 01 000	Præhospitalt Center	63.780	63.884	63.988	63.988
1 07 02 000	Kontrakter	611.245	624.547	637.826	613.534
	Præhospitalt Center i alt	675.025	688.430	701.813	677.521
1 08 00 000	KONCERN IT				
1 08 01 000	EPJ-pulje	6.208	6.208	6.208	6.208
1 08 02 000	IT-kontrakter m.v. på sundhedsområdet	149.909	148.447	148.341	148.140
1 08 03 000	Afledt drift af IT-investeringer	57.924	28.108	10.028	10.258
1 08 05 000	Sundhedsplatformen (SUM)	63.494	0	0	0
1 08 05 001	PMO	41.494	0	0	0
1 08 05 002	Egenleverancer	22.000	0	0	0
	Koncern IT i alt	277.534	182.762	164.577	164.605

1 09 00 000	ØVRIGE UDGIFTER				
1 09 02 000	SOSU løn	62.079	62.079	62.079	62.079
1 09 03 000	Takstindtægter somatisk og psykiatri	-287.787	-287.787	-287.787	-287.787
1 09 04 000	Budgettilpasning indkøb	-70.331	-104.138	-104.138	-104.138
1 09 05 000	Ledelsessekretariatet (hovedkonto 1)	15.301	8.225	8.225	8.225
1 09 07 000	Kommunikation (hovedkonto 1)	7.267	7.267	6.259	6.259
1 09 19 000	CPAP-apparater	12.736	12.736	12.736	12.736
1 09 20 000	Understøttelse af kvalitet	100.530	100.523	100.510	100.510
1 09 24 000	Kommunesamarbejde	18.459	18.459	18.459	18.459
1 09 34 000	Pulje til kræftplan III - screening	3.034	15.249	3.260	3.260
1 09 39 000	Fremme af budgetinitiativer	1.774	1.774	0	0
1 09 40 000	Pulje til imødegåelse af udgifter	50.696	50.694	50.694	50.694
1 09 45 000	Finansiering af leasing	15.298	46.546	52.402	58.347
1 09 49 000	Fremrykning af sygehusplanen	-15.000	-25.000	-35.000	-45.000
1 09 52 000	Familieambulatorier	0	0	-535	-535
1 09 54 000	Sundhedsstrategi	78.395	92.964	90.052	90.052
1 09 56 000	Innovation	4.032	4.032	4.032	4.032
1 09 57 000	Pulje til Rekrutteringsudfordringer i det sydlige område	15.000	15.000	15.000	15.000
1 09 58 000	Udrednings- og behandlingsret	0	0	0	0
1 09 59 000	Gebyr for tilsyn	2.811	2.811	2.811	2.811
1 09 60 000	Pulje til Implementering af serviceassistentprojektet	7.000	7.000	7.000	7.000
1 09 61 000	Pulje vedrørende Esco	3.000	0	0	0
	Øvrige udgifter i alt	24.293	28.432	6.059	2.004
1 11 00 000	PFI PRODUKTION-FORSKNING-INNOVATION				
1 11 01 000	PFI Fælles Hovedkonto 1	-4.126	-4.126	-4.126	-4.126
1 11 02 000	PFI Produktion Hovedkonto 1	3.317	2.983	2.983	2.983
1 11 03 000	PFI Forskning Hovedkonto 1	34.702	39.828	41.052	41.052
1 11 04 000	PFI Innovation Hovedkonto 1	3.965	3.965	3.965	3.965

	PFI i alt	37.859	42.651	43.874	43.874
	DRIFT I ALT excl. andel af fælles formål og adm.	16.102.710	16.157.135	16.293.775	16.297.339
1 90 01 000	Andel af fælles formål og adm. - Drift	727.414	683.195	685.285	686.003
	DRIFT i alt	16.830.123	16.840.330	16.979.060	16.983.343
3 01 00 000	ANLÆG HOVEDKONTO 1				
3 01 01 000	Anlæg sundhed				
3 01 01 001	Kvalitetsfondsprojekter	112.800	293.461	363.874	330.239
3 01 01 002	Sygehusplanen	132.773	53.279	0	0
3 01 01 003	Øvrige projekter	147.155	290.160	336.500	348.500
	Anlæg sundhed i alt	392.728	636.900	700.374	678.739
3 01 02 000	Investeringsrammer sundhed				
3 01 02 008	Investeringsramme IT Basal infrastruktur	67.092	67.092	67.092	67.092
	Investeringsrammer i alt	67.092	67.092	67.092	67.092
3 90 01 000	Andel af fælles formål og adm. - Anlæg	5.105	5.105	5.105	5.105
	ANLÆG i alt	464.925	709.098	772.571	750.936
5 01 00 000	Andel af renter hovedkonto 1	23.870	23.870	23.870	23.870
	UDGIFTER I ALT	17.318.919	17.573.297	17.775.501	17.758.149
9 01 00 000	INDTÆGTER SUNDHED				
9 01 01 000	Bloktilskud - sundhed	-14.021.184	-14.016.472	-14.016.472	-14.016.472
9 01 02 000	Overgangsordning	35.172	35.172	35.172	35.172
9 01 03 000	Statslig aktivitetsafhængig finansiering	-209.045	-209.045	-209.045	-209.045
9 01 06 000	Kommunal aktivitetsafhængig finansiering	-3.188.945	-3.178.221	-3.178.221	-3.178.221

	INDTÆGTER I ALT	-17.384.001	-17.368.565	-17.368.565	-17.368.565
	SUNDHED I ALT	-65.082	204.732	406.936	389.584
2	HOVEDKONTO 2: SOCIAL OG SPECIALUNDERVISNING				
1 30 00 000	HIMMELEV BEHANDLINGSHJEM				
1 30 01 000	Fælles Himmelev Behandlingshjem	-127	-127	-127	-127
1 30 02 000	Døgnpladser Himmelev Behandlingshjem	22.542	22.542	22.542	22.542
1 30 03 000	Dagtilbud Himmelev Behandlingshjem	1.805	1.805	1.805	1.805
1 30 04 000	Skolen Himmelev Behandlingshjem	6.661	6.661	6.661	6.661
	Himmelev Behandlingshjem i alt	30.881	30.881	30.881	30.881
1 31 00 000	SKELBAKKEN				
1 31 01 000	Skelbakken	0	0	0	0
1 31 02 000	Skelbakken, døgnpladser	17.861	17.861	17.861	17.861
1 31 03 000	Skelbakken, aflastningspladser	8.931	8.931	8.931	8.931
	Skelbakken, i alt	26.792	26.792	26.792	26.792
1 32 00 000	ELSE HUS				
1 32 01 000	Fælles Else Hus	0	0	0	0
1 32 02 000	Døgnpladser	19.926	19.926	19.926	19.926
1 32 03 000	Dagtilbud	7.485	7.485	7.485	7.485
1 32 05 000	Døgn/Solisttilbud KS	3.486	3.486	3.486	3.486
1 32 06 000	Døgn/Solisttilbud EHDCOL 2	4.204	4.204	4.204	4.204
	Else Hus i alt	35.102	35.102	35.102	35.102
1 33 00 000	BAKKEGÅRDEN				

1 33 01 000	Fælles Bakkegården (sum)				
1 33 01 001	Fælles Bakkegården	-78	-2	-2	-2
1 33 02 000	Bakkegården åbne pladser (sum)				
1 33 02 002	Bakkegården åbne pladser	6.233	6.233	6.233	6.233
1 33 03 000	Sikrede pladser (sum)				
1 33 03 001	Bakkegården fælles sikrede pladser	-23	-99	-99	-99
1 33 03 002	Bakkegården sikrede pladser	43.248	43.248	43.248	43.248
1 33 03 003	Bakkegården intern skole	3.035	3.035	3.035	3.035
	Bakkegården i alt	52.415	52.415	52.415	52.415
1 34 00 000	STEVNSFORTET				
1 34 01 000	Fælles Stevnsfortet	-15	-15	-15	-15
1 34 02 000	Døgndel Stevnsfortet	30.911	30.911	30.911	30.911
1 34 03 000	Intern Skole Stevnsfortet	1.765	1.765	1.765	1.765
	Stevnsfortet i alt	32.660	32.660	32.660	32.660
1 35 00 000	KOFOEDSMINDE				
1 35 01 000	Fællesområder	17.360	17.360	17.360	17.360
1 35 02 000	Åben afdeling	19.530	19.530	19.530	19.530
1 35 03 000	Sikret afdeling	94.392	94.392	94.392	94.392
1 35 04 000	Værkstedet Kofoedsminde	13.455	13.455	13.455	13.455
1 35 05 000	Enkeltforanstaltninger Tingsted (Kofoedsminde)	0	0	0	0
1 35 06 000	Bofællesskabet Steffensmindevej	0	0	0	0
1 35 07 000	Særforanstaltning LHJ	0	0	0	0
1 35 08 000	Særforanstaltning RK	0	0	0	0
1 35 09 000	&85-foranstaltninger	0	0	0	0
1 35 10 000	Særforanstaltning SA, Kofoedsvej 11	0	0	0	0
1 35 11 000	Særforanstaltning Lindebo, Fuat	0	0	0	0
	Kofoedsminde i alt	144.738	144.738	144.738	144.738
1 36 00 000	MARJATTA				

1 36 01 001	Marjatta Fælles	8.820	8.820	8.820	8.820
1 36 02 001	Vidarslund	5.768	5.768	5.768	5.768
1 36 03 001	Voksencenter SampoVig	7.510	7.510	7.510	7.510
1 36 04 001	Ristolahaven	11.094	11.094	11.094	11.094
1 36 05 001	Sofiegården	15.082	15.082	15.082	15.082
1 36 06 001	Marjatta Værkstederne	4.796	4.796	4.796	4.796
1 36 07 001	Skolehjemmet, fælles	-1.149	-1.149	-1.149	-1.149
1 36 07 002	Skolehjemmet, undervisning	10.941	10.941	10.941	10.941
1 36 07 003	Skolehjemmet, bo-afdeling	33.152	33.152	33.152	33.152
1 36 07 004	Skolehjemmet, ungdomsuddannelsen	3.496	3.496	3.496	3.496
1 36 07 006	Skolehjemmet, Aflastningstilbud	1.388	1.388	1.388	1.388
1 36 08 001	Aktivitetshuset Odiliegården	755	755	755	755
1 36 09 001	Aktivitetshuse med enhedstakst	12.321	12.321	12.321	12.321
1 36 10 001	§85 foranstaltninger Marjatta	-2.111	-2.111	-2.111	-2.111
	Marjatta i alt	111.862	111.862	111.862	111.862
1 37 00 000	BØRNESKOLEN FILADELFIA				
1 37 01 000	Fælles Børneskolen Filadelfia	-16	-16	-16	-16
1 37 02 000	Børneskolen Filadelfia: Epilepsi-elever	3.713	3.713	3.713	3.713
1 37 03 000	Børneskolen Filadelfia: ADHD-elever	1.511	1.511	1.511	1.511
	Børneskolen Filadelfia i alt	5.209	5.209	5.209	5.209
1 38 00 000	SPECIALRÅDGIVNING FRA FILADELFIA				
1 38 01 000	Specialrådgivning fra Filadelfia	0	0	0	0
1 39 00 000	BO OG NABOSKAB SYDLOLLAND				
1 39 01 000	Fællesområdet BN Sydlolland	8.426	8.344	8.344	8.344
1 39 02 000	Bo og Naboskab Sydlolland	33.454	33.459	33.459	33.459
1 39 03 000	A-hus Bo og Naboskab Sydlolland	2.721	2.721	2.721	2.721
1 39 04 000	§85 foranstaltninger BN Sydlolland	0	0	0	0
1 39 06 000	Særforanstaltning Højbovej 7 th	2.816	0	0	0

1 39 07 000	Kere Center	7.155	7.155	7.155	7.155
	Bo og Naboskab Sydlolland i alt	54.572	51.679	51.679	51.679
1 40 00 000	GLIM REFUGIUM				
1 40 01 000	Glim Refugium	10.834	10.834	10.834	10.834
1 41 00 000	SYNSCENTER REFSNÆS				
1 41 01 000	Fællesområder Synscenter Refsnæs	-6.393	-6.393	-6.393	-6.393
1 41 02 000	Bo og fritid	25.434	25.434	25.434	25.434
1 41 03 000	Børneskolen	3.984	3.984	3.984	3.984
1 41 04 000	Voksenskolen	5.911	5.911	5.911	5.911
1 41 05 000	Fyrrehøjskolen	0	0	0	0
1 41 06 000	SFO	601	601	601	601
1 41 07 000	Rådgivning, objektiv finansiering	-430	-430	-430	-430
1 41 08 000	Rådgivning anden finansiering	47	47	47	47
1 41 09 000	Boafdeling Fyrrehøj	0	0	0	0
1 41 10 000	Udviklingsprojekter	0	0	0	0
1 41 11 000	Efterskole, Synscenter Refsnæs	6.013	6.013	6.013	6.013
	Synscenter Refsnæs i alt	35.167	35.167	35.167	35.167
1 42 00 000	PLATANGÅRDEN				
1 42 01 000	Fælles Platangården	-528	-528	-528	-528
1 42 02 000	Døgnafdeling Platangården	21.625	21.625	21.625	21.625
1 42 03 000	Støtteboliger	3.397	3.397	3.397	3.397
1 42 04 000	Spiseforstyrrelse, Dag	0	0	0	0
1 42 05 000	Spiseforstyrrelse, Ambulant	0	0	0	0
1 42 06 000	Revalidering	1.066	1.066	1.066	1.066
1 42 07 000	Ambulant behandling	0	0	0	0
1 42 08 000	§85foranstaltninger	0	0	0	0
1 42 09 000	VISO	0	0	0	0
1 42 10 000	Platangården - indtægtsdækket virksomhed	0	0	0	0

1 42 11 000	Platangården, dagtilbud til unge	1.089	1.089	1.089	1.089
	Platangården i alt	26.649	26.649	26.649	26.649
1 43 00 000	ROSKILDEHJEMMET				
1 43 01 001	Forsorgshjemmet Roskildehjemmet	15.288	15.288	15.288	15.288
1 43 02 002	Æblehaven	1.166	1.166	1.166	1.166
1 43 03 003	Aktivering - Roskildehjemmet	0	0	0	0
	Roskildehjemmet i alt	16.453	16.453	16.453	16.453
1 44 00 000	HANNE MARIE HJEMMET				
1 44 01 000	Hanne Marie-hjemmet	6.500	6.500	6.500	6.500
1 45 00 000	ALKOHOL OG TRAFIKKURSER				
1 45 01 000	Alkohol- og trafikkurser Region Sjælland	0	0	0	0
1 46 00 000	CENTERTERAPIEN				
1 46 01 000	Centerterapien	2.151	2.151	2.151	2.151
1 48 00 000	SOCIALAFDELINGEN				
1 48 01 000	Socialafdelingen	10.587	10.587	10.587	10.587
1 49 00 000	ØVRIGE UDGIFTER				
1 49 01 001	Pulje til IT-kontrakter m.v. på socialområdet	1.917	1.917	1.917	1.917
1 49 01 003	Administration almene boliger	0	0	0	0
1 49 01 004	Elevpulje PGU	5.899	5.899	5.899	5.899
1 49 01 005	Forskning	2.058	2.058	2.058	2.058
1 49 01 006	Strategi 2.0	1.000	1.000	1.000	1.000
	Øvrige udgifter i alt	10.874	10.874	10.874	10.874
1 50 00 000	INDTÆGT TAKSTREGULERING TIDLIGERE ÅR				
1 50 01 000	Indtægt takstregulering tidligere år	8.413	0	0	0

1 51 00 000	UDVIKLINGSPROJEKTER				
1 51 01 000	Det nye Synscenter Refsnæs	0	0	0	0
	Udviklingsprojekter i alt	0	0	0	0
5 02 00 000	Andel af renter hovedkonto 2	1.745	1.745	1.745	1.745
	DRIFT I ALT excl. andel af fælles formål og adm.	623.603	612.296	612.296	612.296
1 90 02 000	Andel af fælles formål og administration - hovedkonto 2	28.133	26.423	26.504	26.531
	DRIFT I ALT	651.735	638.719	638.799	638.827
3 02 00 000	ANLÆG HOVEDKONTO 2				
3 02 01 000	Anlæg socialområdet og specialundervisning	29.834	0	0	0
3 02 02 000	Investeringsramme socialområdet	5.272	5.272	5.272	5.272
3 90 02 000	Andel af fælles formål og administration - hovedkonto 2 - Anlæg	197	197	197	197
	ANLÆG i alt	35.303	5.469	5.469	5.469
	UDGIFTER I ALT	687.039	644.188	644.269	644.297
9 30 00 000	INDTÆGTER SOCIALOMRÅDET OG SPECIALUNDERVISNING				
9 30 01 000	Objektiv finansiering - socialområdet	-169.900	-169.900	-169.900	-169.900
9 30 02 000	Objektiv finansiering specialskoler	-1.864	-1.864	-1.864	-1.864
9 30 03 000	Bloktilskud	-822	-822	-822	-822
9 30 04 000	Takstindtægter	-502.679	-489.662	-489.743	-489.771
9 30 05 000	Overhead af indtægtsdækket virksomhed	-3.048	-3.048	-3.048	-3.048

	INDTÆGTER I ALT	-678.313	-665.297	-665.377	-665.405
	SOCIALVÆSEN I ALT	8.726	-21.108	-21.108	-21.108
3	HOVEDKONTO 3: REGIONAL UDVIKLING				
1 60 00 000	REGIONAL UDVIKLING				
1 60 01 000	Kollektiv trafik				
1 60 01 001	Kollektiv trafik	351.600	351.600	351.600	351.600
1 60 02 000	Erhvervsudvikling				
1 60 02 001	Vækstforum, udviklingsmidler	72.000	72.000	72.000	72.000
1 60 02 002	Regionale udviklingsmidler	6.000	6.000	6.000	6.000
1 60 02 004	Tilskud til kulturprojekter	3.000	3.000	3.000	3.000
1 60 02 005	Uddannelsesprojekter	4.000	4.000	4.000	4.000
1 60 02 006	Projekter og aktiviteter i øvrigt	0	0	0	0
	Erhvervsudvikling i alt	85.000	85.000	85.000	85.000
1 60 03 000	Internationalt arbejde				
1 60 03 001	Interreg programadministration	2.700	2.700	2.700	2.700
1 60 03 002	Medlemskaber	900	900	900	900
1 60 03 003	Bruxelles-kontoret	1.600	1.600	1.600	1.600
1 60 03 004	STRING	1.700	1.700	1.700	1.700
	Internationalt arbejde i alt	6.900	6.900	6.900	6.900
1 60 04 000	Natur og Miljø				
1 60 04 001	Jordforurening og råstoffer	34.700	34.700	34.700	34.700
	Natur og Miljø i alt	34.700	34.700	34.700	34.700
1 60 05 000	Diverse omkostninger og indtægter RU				
1 60 05 001	Strategi- og analyse-formål	6.208	6.208	6.208	6.208

1 60 05 002	Personalerelaterede udgifter RU	55.720	55.720	55.720	55.720
1 60 05 003	Budgetudligningspulje RU	-4.300	-4.300	-4.300	-4.300
1 60 05 005	Bufferpulje	7.342	8.834	8.764	8.739
	Diverse omkostninger og indtægter i alt	64.970	66.462	66.392	66.367
5 03 00 000	Andel af renter hovedkonto 3	789	789	789	789
	<i>DRIFT I ALT excl. andel af fælles formål og adm.</i>	543.959	545.451	545.381	545.356
1 90 03 000	Andel af fælles formål og administration - hovedkonto 3	24.550	23.058	23.128	23.152
	DRIFT I ALT	568.509	568.509	568.509	568.509
3 03 00 000	ANLÆG HOVEDKONTO 3				
3 90 03 000	Andel af fælles formål og administration - hovedkonto 3 - Anlæg	172	172	172	172
	<i>ANLÆG i alt</i>	172	172	172	172
	UDGIFTER I ALT	568.681	568.681	568.681	568.681
9 60 00 000	INDTÆGTER REGIONAL UDVIKLING				
9 60 01 000	Bloktilskud fra staten - regional udvikling	-459.912	-459.912	-459.912	-459.912
9 60 02 000	Kommunale udviklingsbidrag	-108.769	-108.769	-108.769	-108.769
	INDTÆGTER I ALT	-568.681	-568.681	-568.681	-568.681
	REGIONAL UDVIKLING I ALT	0	0	0	0

	HOVEDKONTO 1-3 UDgifter I ALT	18.574.638	18.786.166	18.988.451	18.971.127
	HOVEDKONTO 1-3 INDtÆGTER I ALT	-18.630.995	-18.602.543	-18.602.624	-18.602.651
	HOVEDKONTO 1-3 NETTO I ALT	-56.357	183.624	385.828	368.475
	Netto udgifter i alt excl. Andel af fælles formål og adm.	17.294.141	17.338.752	17.475.321	17.478.862
4	HOVEDKONTO 4: FÆLLES FORMÅL OG ADMINISTRATION				
1 80 00 000	POLITISK ORGANISATION				
1 80 01 000	Fælles formål (Partistøtte)	2.106	2.106	2.106	2.106
1 80 02 000	Regionsrådsmedlemmer	12.923	12.923	12.923	12.923
1 80 03 000	Regionsrådsvalg	1.740	0	0	0
	Politisk organisation i alt	16.770	15.029	15.029	15.029
1 81 00 000	ADMINISTRATIV ORGANISATION				
1 81 01 000	Tværgående enheder				
1 81 01 022	Ledelsessekretariatet	31.130	27.631	30.363	30.363
1 81 01 023	Koncern Økonomi	73.880	71.203	71.203	70.442
1 81 01 024	Kvalitet og udvikling	45.651	44.752	42.020	42.020
1 81 01 025	Koncern HR	106.603	103.545	100.545	100.545
1 81 01 026	Koncern IT	175.098	140.451	140.693	138.224
1 81 01 027	Koncernservice (HK 4)	21.646	21.732	21.732	21.732
1 81 01 029	PFI Produktion-Forskning-Innovation, hovedkonto 4	32.460	31.473	31.473	31.473
1 81 01 030	Intern Kontrolenhed	4.000	4.000	4.000	4.000
	Tværgående enheder i alt	490.468	444.787	442.029	438.798
1 81 02 000	Barselspulje				
1 81 02 001	Barselsudgifter hovedkonto 4	0	0	0	0

1 81 03 000	IT-kontrakter m.v. fælles område				
1 81 03 001	IT-kontrakter m.v. fælles område	73.010	73.010	73.010	73.010
	Administrativ organisation i alt	563.478	517.797	515.039	511.809
1 82 00 000	ØVRIGE UDGIFTER OG INDTÆGTER				
1 82 01 000	Medlemskab af Danske Regioner	18.676	18.676	18.676	18.676
1 82 02 000	Pensioner	105.191	105.191	110.191	114.191
1 82 04 000	Pulje til refusion af barselsudgifter på hovedkonto 1-4	95.441	95.441	95.441	95.441
1 82 07 000	Interne forsikringsordninger	-19.459	-19.459	-19.459	-19.459
	Øvrige udgifter og indtægter i alt	199.849	199.849	204.849	208.849
3 04 00 000	ANLÆG HOVEDKONTO 4				
3 04 01 000	Anlæg Administrativ organisation	1.000	1.000	1.000	1.000
3 04 02 000	Investeringsramme tværgående enheder	2.260	2.260	2.260	2.260
3 04 03 000	Investeringsramme Regionshuset	2.215	2.215	2.215	2.215
3 04 04 000	Tomme grunde og bygninger	0	0	0	0
	Anlæg i alt	5.475	5.475	5.475	5.475
	FÆLLES FORMÅL OG ADMINISTRATION I ALT	785.571	738.150	740.392	741.162
1 90 04 000	Fordeling af hovedkonto 4				
	Andel vedr. sundhed	-727.414	-683.195	-685.285	-686.003
	Andel vedr. socialvæsen	-28.133	-26.423	-26.504	-26.531
	Andel vedr. regional udvikling	-24.550	-23.058	-23.128	-23.152
	INDTÆGTER I ALT	-780.096	-732.675	-734.917	-735.687
3 90 04 000	Fordeling af hovedkonto 4 - Anlæg				
	Andel vedr. sundhed	-5.105	-5.105	-5.105	-5.105
	Andel vedr. socialvæsen	-197	-197	-197	-197

	Andel vedr. regional udvikling	-172	-172	-172	-172
	INDTÆGTER I ALT	-5.475	-5.475	-5.475	-5.475
	Hovedkonto 4 i alt	0	0	0	0
5	HOVEDKONTO 5: RENTER				
5 00 00 000	RENTER				
5 10 00 000	Renteudgifter/renteindtægter	26.507	26.507	26.507	26.507
5 15 00 000	Overførsel til hovedkonto 1-4	0	0	0	0
	Forrentning vedr. hovedkonto 1 (residual)	-23.870	-23.870	-23.870	-23.870
	Forrentning på hovedkonto 2 (indgår i institutionsbevillingerne)	-1.745	-1.745	-1.745	-1.745
	Forrentning på hovedkonto 3	-789	-789	-789	-789
	Almene boliger	-103	-103	-103	-103
5 20 00 000	Refusion af købsmoms	0	0	0	0
	Hovedkonto 5 i alt	0	0	0	0
6	HOVEDKONTO 6: BALANCE				
6 01 00 000	Likvide aktiver				
6 01 01 000	- Likvide aktiver (udgangspunkt)	-89.636	-149.338	-281.133	-297.415
	- korrektioner vedr. drift	7.901	10.806	10.809	10.809
	- korrektioner vedr. anlæg	0	0	0	0
6 01 00 000	Likvide aktiver i alt	-81.735	-138.532	-270.324	-286.606
6 02 00 000	Kortfristede tilgodehavender/Gæld				
6 02 01 000	Kortfristede tilgodehavender	0	0	0	0
6 02 02 000	Kortfristet gæld	0	0	0	0
6 02 03 000	Fondsmidler	0	0	0	0

	Kortfristede tilgodehavender/Gæld i alt	0	0	0	0
6 03 00 000	Langfristede tilgodehavender				
6 03 01 000	Deponerede midler	59.644	-123.540	-193.952	-160.317
6 03 02 000	Langfristede tilgodehavender	-32.552	-32.552	-32.552	-32.552
	Langfristede tilgodehavender i alt	27.092	-156.091	-226.504	-192.869
6 04 00 000	Udlæg vedr. socialområdet				
6 04 01 000	Udlæg vedr. socialområdet	0	0	0	0
6 05 00 000	Langfristet gæld				
6 05 01 000	Afdrag på lån	221.000	221.000	221.000	221.000
6 05 02 000	Låneoptagelse	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000
6 05 03 000	Leasinggæld - afdragsandele	0	0	0	0
6 05 04 000	Leasinggæld - tilgang	0	0	0	0
	Langfristet gæld i alt	111.000	111.000	111.000	111.000
6 06 00 000	Materielle anlægsaktiver				
6 06 01 000	Åbningsbalance	0	0	0	0
6 06 02 000	Investeringer	0	0	0	0
6 06 03 000	Afskrivninger	0	0	0	0
6 06 04 000	Varebeholdninger	0	0	0	0
	Anlægsaktiver i alt	0	0	0	0
6 07 00 000	Feriepengeforpligtelse				
6 07 01 000	Feriepengeforpligtelse	0	0	0	0
6 08 00 000	Hensatte forpligtelser (tjenestemandspensioner)				
6 08 01 000	Hensatte forpligtelser (tjenestemandspensioner)	0	0	0	0

6 09 00 000	Egenkapital				
6 09 01 000	Egenkapital - modtagne donationer	0	0	0	0
6 09 02 000	Egenkapital - driftsførte donationer	0	0	0	0
6 09 03 000	Egenkapital - bygningsafskrivninger	0	0	0	0
6 09 04 000	Egenkapital - værdireguleringer via art 0	0	0	0	0
6 09 05 000	Regnskabsresultat - Sundhedsområdet	0	0	0	0
6 09 06 000	Regnskabsresultat - Regional Udvikling	0	0	0	0
6 09 07 000	Egenkapital i øvrigt	0	0	0	0
	Egenkapital	0	0	0	0
	Hovedkonto 6 i alt	56.357	-183.624	-385.828	-368.475
NETTO I ALT		0	0	0	0

9.2 Resultatopgørelse

9.2.1 Resultatopgørelse Sundhed

(1.000 kr.)	Regnskab for 2015	Korrigeret Budget for 2016	Budget for 2017
Bloktilskud fra staten (1.90.90)	-13.413.718	-13.716.708	-13.986.012
Kommunale grundbidrag (1.90.91)	0	0	0
Kommunalt aktivitetsafhængigt bidrag (1.90.92)	-2.900.047	-3.019.407	-3.188.945
Aktivitetsbestemte tilskud fra staten (1.90.93)	-201.348	-204.545	-209.045
Tilskud fra bløderudligningsordningen (1.90.94)	0	0	0
		-	
Indtægter	-16.515.113	16.940.659	-17.384.001
Nettodriftsomkostninger	15.788.456	16.219.429	16.476.934
Andel af fælles formål og administration (1.70.50)	546.560	644.565	655.289
Resultat før finansielle poster og ekstraordinære poster	-180.096	-76.665	-251.778
Andel af finansielle indtægter (1.80.60)	0	0	0
Andel af finansielle omkostninger (1.80.60)	3.701	35.008	23.870
Resultat før ekstraordinære poster	-176.395	-41.657	-227.908
Ekstraordinære indtægter	0	0	0
Ekstraordinære omkostninger	0	0	0
Årets resultat	-176.395	-41.657	-227.908

9.2.2 Resultatopgørelse Social- og specialundervisning

(1.000 kr.)	Regnskab for 2015	Korrigeret Budget for 2016	Budget for 2017
Takstbetalinger vedr. det sociale område	-530.365	-589.897	-618.622
Takstbetalinger vedr. specialundervisning	-51.176	-56.920	-59.692
Indtægter	-581.541	-646.817	-678.313
Nettodriftsomkostninger	601.748	618.463	648.238
Andel af fælles formål og administration (2.70.60)	23.591	24.692	28.330
Resultat før finansielle poster og ekstraordinære poster	43.798	-3.662	-1.745
Andel af finansielle indtægter (2.80.70)			
Andel af finansielle omkostninger (2.80.70)	1.337	1.591	1.745
Resultat før ekstraordinære poster	45.135	-2.071	0
Ekstraordinære indtægter			
Ekstraordinære omkostninger			
Årets resultat	45.135	-2.071	0

9.2.3 Resultatopgørelse Regional udvikling

(1.000 kr.)	Regnskab for 2015	Korrigeret Budget for 2016	Budget for 2017
Bloktilskud fra staten (3.90.90)	-464.229	-462.234	-459.912
Udviklingsbidrag fra kommunerne (3.90.91)	-103.224	-105.750	-108.769
Indtægter	-567.453	-567.984	-568.681
Nettodriftsomkostninger	516.302	537.122	543.338
Andel af fælles formål og administration (3.70.60-63)	19.267	22.276	22.116
Resultat før finansielle poster og ekstraordinære poster	-31.883	-8.587	-3.227
Andel af finansielle indtægter (3.80.70)	0	0	0
Andel af finansielle omkostninger (3.80.70)	729	831	789
Resultat før ekstraordinære poster	-31.154	-7.756	-2.438
Ekstraordinære indtægter	0	0	0
Ekstraordinære omkostninger	0	0	0
Årets resultat	-31.154	-7.756	-2.438

9.3 Pengestrømsopgørelse

9.3.1 Samlet pengestrømsopgørelse

(1.000 kr.)	Sundhed	Social- og special- undervisning	Regional udvikling	I alt
Årets resultat	227.908	0	2.438	230.346
Likviditetsreguleringer til årets resultat				
+ afskrivning	342.589	19.890	217	362.696
- varebeholdninger	-1.463			-1.463
+ feriepenge	36.339	2.554	339	39.232
+ hensættelse til pension	-36.309	3.986	-2.412	-34.735
+ /- andre reguleringer	-38.866	-49	-404	-39.318
A. Likviditetsvirkning af årets resultat	302.290	26.380	-2.260	326.411
Likviditetsreguleringer vedrørende investeringer				
- køb af materielle anlægsaktiver	-465.117	-35.107	-178	-500.401
+/- andre forhold				
B. Likviditetsvirkning af investeringer	-465.117	-35.107	-178	-500.401
C. Årets samlede likviditetsvirkning (Årets resultat+A+B)	65.082	-8.726	0	56.356
Likviditetsvirkninger af fælles- og finansieringsposter				
+ optagelse af eksterne lån				110.000
- afdrag på eksterne lån				-221.000
- hensættelser til finansiering af kvalitetsfond.				-169.198
+ forbrug af hensættelse til finans. af kvalitetsfond				109.555
+/- øvrige finansielle poster				32.552

D. Likviditetsvirkning af fælles- og finansieringsposter				-138.091
E. Årets samlede likviditetsvirkning (Årets resultat+A+B+C+D)				-81.735
F. Likvider, primo budgetåret				1.152.291
G. Likvider, ultimo budgetåret (E+F)				1.070.556

Køb af materielle anlægsaktiver er opgjort inkl. indtægter og er korrigeret for omkostningselementer vedr. HKT 2 (omkostningselementer fordeles ikke til HKT 2).

Øvrige finansielle poster:

Langfristede tilgodehavender 32.552

I alt 32.552

Likvider, ultimo budgetåret (G) tager ikke højde for de forventede overførsler ud af 2017. Den forventede likviditet ultimo 2017, er derfor betydelige højere end angivet.

9.3.2 Pengestrømsopgørelse Sundhed

(1.000 kr.)	Regnskab for år 2015	Korrigeret Budget for 2016	Budget for 2017
Årets resultat	176.395	41.657	227.908
Likviditetsreguleringer til årets resultat			
+ afskrivning	559.275	344.139	342.589
+ intern forrentning			
- varebeholdninger	-1.966	-1.463	-1.463
+ feriepenge	13.480	36.314	36.339
+ hensættelse til pension	27.068	-29.456	-36.309
+/- andre reguleringer	-122.508	-38.859	-38.866
A. Likviditetsvirkning af årets resultat	475.349	310.675	302.290
Likviditetsreguleringer vedrørende investeringer			
- køb af immaterielle anlægsaktiver			
+ salg af immaterielle anlægsaktiver			
- køb af materielle anlægsaktiver	-433.926	-395.555	-465.117
+ salg af materielle anlægsaktiver			
+/- andre forhold			
B. Likviditetsvirkning af investeringer	-433.926	-395.555	-465.117
C. Årets samlede likviditetsvirkning (Årets resultat+A+B)	217.818	-43.223	65.082

9.3.3 Pengestrømsopgørelse Social- og specialundervisning

(1.000 kr.)	Regnskab for år 2015	Korrigeret Budget for 2016	Budget for 2017
Årets resultat	-45.135	2.071	0
Likviditetsreguleringer til årets resultat			
+ afskrivning	19.745	12.313	19.890
+ intern forrentning			
- varebeholdninger	0	0	0
+ feriepenge	354	2.554	2.554
+ hensættelse til pension	2.394	3.904	3.986
+/- andre reguleringer	-1.316	-49	-49
A. Likviditetsvirkning af årets resultat	21.177	18.723	26.380
Likviditetsreguleringer vedrørende investeringer			
- køb af immaterielle anlægsaktiver			
+ salg af immaterielle anlægsaktiver			
- køb af materielle anlægsaktiver	-6.632	-28.895	-35.107
+ salg af materielle anlægsaktiver			
+/- andre forhold			
B. Likviditetsvirkning af investeringer	-6.632	-28.895	-35.107
C. Årets samlede likviditetsvirkning			
(Årets resultat+A+B)	-30.590	-8.101	-8.726

Mellemværende – Social og specialundervisning

(1.000 kr.)	Budget 2017	Budgetoverslag 2018	Budgetoverslag 2019	Budgetoverslag 2020
Primo 1. januar	349.047	340.321	360.442	380.563
Årets likviditetsvirkning	-8.726	20.121	20.121	20.122
Forrentning af saldo				
Ultimo 31. december	340.321	360.442	380.563	400.685

9.3.4 Pengestrømsopgørelse Regional udvikling

(1.000 kr.)	Regnskab for år 2015	Korrigeret Budget for 2016	Budget for 2017
Årets resultat	31.154	7.756	2.438
Likviditetsreguleringer til årets resultat			
+ afskrivning	100	307	217
+ intern forrentning	0	0	0
- varebeholdninger	0	0	0
+ feriepenge	-171	346	339
+ hensættelse til pension	-20.156	-2.711	-2.412
+/- andre reguleringer	-2.550	-410	-404
A. Likviditetsvirkning af årets resultat	-22.777	-2.468	-2.260
Likviditetsreguleringer vedrørende investeringer			
- køb af immaterielle anlægsaktiver			
+ salg af immaterielle anlægsaktiver			
- køb af materielle anlægsaktiver	-253	285	-178
+ salg af materielle anlægsaktiver			
+/- andre forhold			
B. Likviditetsvirkning af investeringer	-253	285	-178
C. Årets samlede likviditetsvirkning (Årets resultat+A+B)	8.124	5.574	0

9.4 Hovedoversigt 2017

9.4.1 Hovedoversigt Samlet – Udgiftsbaseret

(1.000 kr.)	Budget 2017	
	Udgift	Indtægt
A. Driftsvirksomhed	18.153.938	-1.392.031
B. Anlæg	664.126	-169.200
Heraf kvalitetsfondsprojekter	282.000	-169.200
C. Fælles formål	785.571	
Heraf anlæg	5.475	
D. Renter	56.915	-30.408
E. Finansforskydninger		
Forøgelse i likvide aktiver		
Afdrag på lån og leasing	221.000	
Øvrige finansforskydning	27.092	
Heraf hensat til kvalitetsfondsprojekter	166.400	
Finansforskydninger i alt	248.092	
SUM (A + B + C + D + E)	19.908.642	-1.591.639
F. Finansiering		
Forbrug af likvide aktiver		-81.735
Optagne lån og leasing		-110.000
Bloktilskud fra Staten		-14.446.746
Grund og udviklingsbidrag		-108.769
Aktivitetstilskud stat		-209.045
Aktivitetstilskud Kommuner		-3.188.945
Tilskud bløderudligningsordningen		
Objektiv finansiering		-171.764
Finansiering i alt		-18.317.003
BALANCE	19.908.642	-19.908.642

9.4.2 Hovedoversigt Sundhed – Udgiftsbaseret

(1.000 kr.)	Budget 2017	
	Udgift	Indtægt
A. Driftsvirksomhed	16.894.601	-791.891
B. Anlæg	629.020	-169.200
Heraf kvalitetsfondsprojekter	282.000	-169.200
C. Fælles formål	732.519	
Heraf anlæg	5.105	
D. Renter	51.252	-27.382
E. Andel af finansforskydninger		
Forøgelse af likvide aktiver		
Afdrag på lån og leasing	205.265	
Øvrige finansforskydning	29.410	
Heraf hensat til kvalitetsfondsprojekter	166.400	
Andel af finansforskydninger i alt	234.675	
SUM (A + B + C + D + E)	18.542.066	-988.473
F. Finansiering		
Forbrug af likvide aktiver		-66.764
Optagne lån og leasing		-102.828
Bloktilskud fra Staten		-13.986.012
Grund og udviklingsbidrag		
Aktivitetstilskud stat		-209.045
Aktivitetstilskud Kommuner		-3.188.945
Tilskud bløderudligningsordning		
Objektiv finansiering		
Finansiering i alt		-17.553.593
BALANCE	18.542.066	-18.542.067

9.4.3 Hovedoversigt Social- og specialundervisning – Udgiftsbaseret

(1.000 kr.)	Budget 2017	
	Udgift	Indtægt
A. Driftsvirksomhed	678.094	-562.067
B. Anlæg	35.106	
Heraf kvalitetsfondsprojekter	0	
C. Fælles formål	28.330	
Heraf anlæg	197	
D. Renter	3.967	-2.119
E. Andel af finansforskydninger		
Forøgelse af likvide aktiver		
Afdrag på lån og leasing	8.818	
Øvrige finansforskydning	-1.299	
Heraf hensat til kvalitetsfondsprojekter		
Andel af finansforskydninger i alt	7.519	
SUM (A + B + C + D + E)	753.017	-564.186
F. Finansiering		
Forbrug af likvide aktiver		-12.626
Optage lån og leasing		-3.619
Bloktilskud fra Staten		-822
Grund og udviklingsbidrag		
Aktivitetstilskud stat		
Aktivitetstilskud Kommuner		
Tilskud bløderudligningsordning		
Objektiv finansiering		-171.764
Finansiering i alt		-188.831
BALANCE	753.017	-753.017

9.4.4 Hovedoversigt Regional udvikling – Udgiftsbaseret

(1.000 kr.)	Budget 2017	
	Udgift	Indtægt
A. Driftsvirksomhed	581.242	-38.073
B. Anlæg		
Heraf kvalitetsfondsprojekter		
C. Fælles formål	24.722	
Heraf anlæg	172	
D. Renter	1.696	-906
E. Andel af finansforskydninger		
Forøgelse af likvide aktiver		
Afdrag på lån og leasing	6.917	
Øvrige finansforskydning	-1.019	
Heraf hensat til kvalitetsfondsprojekter		
Andel af finansforskydninger i alt	5.898	
SUM (A + B + C + D + E)	613.558	-38.979
F. Finansiering		
Forbrug af likvide aktiver		-2.345
Optage lån og leasing		-3.553
Bloktilskud fra Staten		-459.912
Grund og udviklingsbidrag		-108.769
Aktivitetstilskud stat		
Aktivitetstilskud Kommuner		
Tilskud bløder		
Objektiv finansiering		
Finansiering i alt		-574.579
BALANCE	613.558	-613.558

Investeringsoversigt 2017

Prisniveau 2017	Før 2017	2017	2018	2019	2020	2021-2025	I alt
	1.000 kr.						
Hovedkonto 1. Sundhed							
Sygehusplanen							
Hovedprojekter							
Psykiatri i Slagelse (GAPS)	1.229.683						1.229.683
Sjællands Universitetshospital (USK)	314.628	282.000	733.654	909.685	825.598	1.569.909	4.635.473
Total	1.544.311	282.000	733.654	909.685	825.598	1.569.909	5.865.156

Finansiering							
Statstilskud (60 %)	926.587	169.200	440.192	545.811	495.359	941.945	3.519.094
Egenfinansiering	617.724	112.800	293.461	363.874	330.239	627.963	2.346.062
Total	1.544.311	282.000	733.654	909.685	825.598	1.569.909	5.865.156

Prisniveau 2017	Før 2017	2017	2018	2019	2020	2021-2025	I alt
	1.000 kr.						
Hovedkonto 1. Sundhed							
Sygehusplanen							
Slagelse	23.000		28.134				51.134
Nykøbing Falster	80.493	132.773	25.145				238.410
Total	103.493	132.773	53.279				289.545

Prisniveau 2017	Før 2016	2017	2018	2019	2020	2021-2025	I alt
	1.000 kr.						
Hovedkonto 1. Sundhed							
Nye projekter							
Kostkoncept	4.600	24.704	2.660				31.964
IT							
<i>IT-Sundhedsplatform</i>							
Fællesudgifter	209.093	43.782					252.875
Supplerende investeringer i RS	26.691	59.844					86.535
<i>Øvrig IT</i>							
Sygesikringssystem	17.845	2.529					20.374
Øvrige							
Projekteringsudgifter vedr. specialeplan	18.863	796					19.659
Behov for geninvesteringer							
Kræftpakker			67.500	67.500			135.000
Strålebehandling			13.500	13.500			27.000
IT			47.500	47.500			95.000
Puljebeløb							
Pulje til videreudvikling af sygehusplanen		15.500	84.000	108.000	273.500	224.000	705.000
Pulje til realisering af anlægsarbejder	45.468		75.000	100.000	75.000	375.000	670.468
Total	322.560	147.155	290.160	336.500	348.500	599.000	2.043.875

Rådighedsbeløb						
Prisniveau 2017	2017	2018	2019	2020	2021-2025	I alt
Hovedkonto 1. Sundhed						
Investeringsrammer						
Investeringsrammer IT	67.092	67.092	67.092	67.092	335.460	603.828
Total	67.092	67.092	67.092	67.092	335.460	603.828

Prisniveau 2017	Før 2017	2017	2018	2019	2020-2024	I alt
Hovedkonto 02. Socialområdet						
Kofoedsminde	8.000	6.000				14.000
Ny Vidarslund Marjatta	6.116	14.834				20.950
Kere Centret	1.200	9.000				10.200
Total	15.316	29.834				45.150

	Rådighedsbeløb					
Prisniveau 2017	2017	2018	2019	2020	2021-2025	I alt
Hovedkonto 02. Socialområdet						
Investeringsrammer	5.272	5.272	5.272	5.272	26.360	47.448
Total	5.272	5.272	5.272	5.272	26.360	47.448

	Rådighedsbeløb						
Prisniveau 2017	Før 2017	2017	2018	2019	2020	2021-2025	I alt
	1.000 kr.						
Hovedkonto 04. Regionshuset							
5 års eftersyn	1.600	1.000	1.000	1.000	1.000	5.000	10.600
Total	1.600	1.000	1.000	1.000	1.000	5.000	10.600

	Rådighedsbeløb					
Prisniveau 2017	2017	2018	2019	2020	2020-2024	I alt
	1.000 kr.					
Hovedkonto 04 Regionshuset						
Fælles formål	2.260	2.260	2.260	2.260	11.302	20.344
Regionshuset	2.215	2.215	2.215	2.215	11.076	19.937
Total	4.476	4.476	4.476	4.476	22.379	40.281